

Transcript (woordelijk verslag)

**van de vergadering van de
Provinciale Staten van Drenthe**

gehouden op 3 april 2024

Transcript

Vergadering van Provinciale Staten van Drenthe

Woensdag 3 april 2024

Locatie: Statenzaal van het Drents Parlement

Aanwezig:

mevrouw J. Klijnsma, voorzitter

de leden:

de heer C.S. van den Berg (BBB)

mevrouw B. van den Berg-Slagter (ChristenUnie)

mevrouw W.G. Bolhuis-van Unen (BBB)

de heer E. Bos (GroenLinks)

de heer R.A.A. Bosch (PvdA)

de heer G.B.H. Brandsema (ChristenUnie)

de heer J.P. Brouwer (BBB)

de heer B. van Dekken (CDA)

mevrouw G.J. Dijkers (SP)

de heer P. Edelman (BBB)

Statenlid J. Faber (Partij voor de Dieren)

(aanwezig vanaf agendapunt G)

mevrouw S. Hilgenga-van Dam (CDA)

de heer M. Jansen (BBB)

mevrouw A.A. Jongman (BBB)

de heer J. Kerssies (BBB)

mevrouw A.M. Kleine Detters (D66)

mevrouw H. Koning (BBB)

mevrouw M. Kramer-Hammenga (Volt)

de heer H. Loof (PvdA)

mevrouw S.A. Maris-Brouwer (BBB)

mevrouw F.S. Mensen-Maat (PvdA)

mevrouw L.G.T. Mestemaker (BBB)

de heer W.L.H. Moinat (SP) (aanwezig vanaf
agendapunt G)

mevrouw H. Mulder (VVD)

mevrouw C.E. Niessink (Forum voor Democratie)

de heer H. Omlo (JA21)

de heer J.R. Oosting (VVD)

Statenlid S.J. Peeks (Partij voor de Dieren)

de heer S.R. Pormes (LijstPormes)

de heer J. Puper (PvdA)

de heer A.K. Schoenmaker (Sterk Lokaal
Drenthe)

de heer H.G.J. Schuinder (BBB)

de heer B. Schütte (BBB)

de heer H.L. Smeenge (BBB)

mevrouw A. Udinga (VVD)

de heer G.A. Veltrop (BBB)

mevrouw M. Veltrop-de Wilde (BBB)

de heer C. Vianen (VVD)

de heer A. Vorenkamp (PVV)

de heer W.H. Vosseveld (BBB)

de heer S.K.D.S. Zandvliet (SP)

de heer J. van der Zee (BBB)

Statenlid R.R.M. Zuiker (Partij voor de Dieren)

de heer G. Zuur (CDA)

mevrouw S. Buissink, griffier

Voorts aanwezig de leden van het college van GS:

de heer J. Otter (BBB) (afwezig vanaf
agendapunt L)

de heer E. van Dijk (BBB)

mevrouw Y.M. Turenhout (PvdA)

mevrouw W.M. Meeuwissen-Dekker (VVD)

de heer H.G. Jumelet (CDA)

Afwezig:

mevrouw G.J. Dijkers (SP)

de heer N.A. Uppelschoten (PVV)

Statenlid R.R.M. Zuiker (Partij voor de Dieren)

A. Opening

De voorzitter: Dames en heren, goedemiddag allemaal. Zou u uw plaatsen willen innemen, want dan kunnen we voorzichtig van start gaan. Heel fijn! Ook de heer Schoenmaker gaat nu zitten en de heer Schuinder gaat zitten. Heel fijn, mooi zo. Dames en heren, van harte welkom en ik open hierbij onze vergadering en ik heet alle aanwezigen van harte welkom. Via het scherm, op de publieke tribune en natuurlijk de Statenleden en de leden van het college. Ik heet speciaal welkom de deelnemers van gast van de Staten die een deel van de vergadering bijwonen, heb ik begrepen. Ik zie ze zitten op de tribune en deze keer zijn te gast, een gedeelte van de achterban van de partij van Forum voor Democratie. De deelnemers hebben vandaag onder leiding van de heer Puper van de Partij van de Arbeid en de heer Vorenkamp van de PVV kennis gemaakt met het reilen en zeilen van onze Staten. Dus van harte welkom, dames en heren.

B. Mededelingen

De voorzitter: In de vergadering van vandaag worden twee Statenleden benoemd voor bepaalde tijd. Dat is dus tijdelijk en dat zijn de nu nog commissieleden Faber en Moinat. De heer Faber van de Partij voor de Dieren en de heer Moinat van de SP. De heer Huijsdens wordt benoemd als bijzonder commissielid voor de SP en dat is eveneens tijdelijk. Deze benoemingen houden natuurlijk verband met het tijdelijk ontslag van twee Statenleden, mevrouw Dijkers en Statenlid Zuiker en daar kom ik later op terug. Er is een bericht van afwezigheid ontvangen van de heer Uppelschoten van de PVV. We hebben nu een tijdschema gekregen, maar ik meld alvast, dames en heren, dat ik om half zeven u moet verlaten, dus ik kijk ook even naar de vicevoorzitter van de Staten. Als we om half zeven nog niet klaar zijn, neemt hij de hamer over, want ik moet in Hoogeveen een burgemeester installeren en dan wil ik gewoon netjes op tijd zijn. Ik hoop dat u dat begrijpt en misschien zijn we om half zeven wel klaar. Je weet het niet.

C. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Dan wil ik graag de agenda vaststellen. Er is een verzoek voor een interpellatiedebat over de aardbeving nabij Schoonebeek en dat verzoek is ingediend door de fracties van de SP, de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid. Kunt u instemmen met de agendering hiervan? Dat is het geval. Dank u wel.

Mevrouw Niessink: Voorzitter, mag ik voor de administratie in ieder geval hebben medegedeeld dat wij geen steun verlenen.

De voorzitter: Dus Forum voor Democratie wil geen interpellatiedebat en de andere fracties allemaal wel. Dan stel ik voor om dat debat direct naar de rondvraag te agenderen, voor de lijst met hamerstukken en hiermee wordt het interpellatiedebat agendapunt I en de overige punten nummeren dan gewoon door. Dat lijkt me helder. De fractie van Sterk Lokaal Drenthe heeft samen met de fracties van de BBB en JA21 een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over de bijdrage van EZK ten aanzien van de oliewinning in Schoonebeek. En ik vraag aan alle fracties, natuurlijk vooral aan de fracties die dit indienen – de heer Schoenmaker is daar denk ik namens Sterk Lokaal Drenthe de voorman van, zou je kunnen zeggen, maar dat geldt natuurlijk ook voor de BBB en JA21 - of tot de mogelijkheid kan behoren dat deze motie wordt meegenomen in het interpellatiedebat want dat ziet ook op Schoonebeek.

De heer Schoenmaker: Ja, die motie kan gewoon meegenomen worden in het interpellatiedebat en wordt inmiddels ook mede-ingediend door het CDA.

De voorzitter: Waarvan akte, dus de motie wordt mede-ingediend door het CDA en mijn voorstel is dan dat de indiener van de motie een minuut extra spreektijd krijgt, dus dat zeg ik nu alvast. Kunt u hiermee akkoord gaan allemaal? Ook dat is het geval, dan gaat dat natuurlijk ook naar agendapunt I. Dan heeft de fractie van D66 samen met de VVD en JA21 een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over een vrijwilligersvergoeding voor onze Jongerenadviesraad. Kunt u instemmen met het agenderen daarvan? Dat is het geval, zie ik. Mag ik zo nu dan even een handje? Ja, heel goed, dank u wel. Dan is de motie vreemd aan de orde van de dag over de vrijwilligersvergoeding voor de Jongerenadviesraad agendapunt L geworden. Even kijken, ja. Dan heeft de fractie van de BBB een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over de informatieplicht met betrekking tot functieveranderingen in het buitengebied. Kunt u instemmen met de agendering hiervan? Dat is ook het geval. Daarmee is deze motie vreemd aan de orde van de dag agendapunt M van Marinus geworden. De fractie van de BBB heeft nog een motie vreemd aan de orde van de dag, die ze graag willen indienen samen met de fracties van Sterk Lokaal Drenthe en de VVD over onderzoeken begeleiding sportevenementen. Kunt u ook instemmen met de agendering daarvan? Dat is ook het geval. Daarmee is deze motie, dus onderzoeken begeleiding sportevenementen agendapunt N van Nicolaas geworden. En dan heeft de fractie van de BBB nog een motie vreemd aan de orde van de dag aangekondigd over landbouwkundig gebruik van pachtgronden van de provincie buiten NNN-gebieden. Kunt u daar ook mee instemmen? Ook dat is het geval en daarmee is deze motie vreemd aan de orde van de dag agendapunt O van Otto en daarmee wordt de sluiting van onze vergadering agendapunt P van Pieter. Dan stel ik voor de agenda als zodanig vast te stellen. Bent u akkoord? Ik zie de heer Pormes zijn hand opsteken.

De heer Pormes: Mevrouw de voorzitter, ik heb even een voorstel van orde, omdat tijdens het presidium hebben we afgesproken volgens mij, dat naar aanleiding van de interpellatie alsnog moties kunnen worden ingediend. Dus ik houd mijn motie nog even onder de pet, afhankelijk van hoe de interpellatie verloopt.

De voorzitter: Prima, tijdens de interpellatie kunt u natuurlijk moties indienen, helder, ja. Mevrouw Kleine Deters van D66 heeft ook een vraag.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, ik heb begrepen dat u een mededeling over een nagekomen stuk van GS zou doen. Ik heb de mededeling nog niet gehoord van u, maar als we de agenda vaststellen, dan zit die al vandaag bij de lijst ingekomen stukken, terwijl we dan als PS niet kunnen reageren daarop.

De voorzitter: Ik kom daar op terug bij de LIS en de LIS staat gewoon op de agenda.

D. Vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 14 februari 2024

De voorzitter: Even kijken, dan kom ik bij de vaststelling van de besluitenlijst van de vergadering van 14 februari. Op die besluitenlijst zijn geen tekstuele opmerkingen binnengekomen, dus ik stel voor om hem vast te stellen en dat kan. Aldus besloten. Dan gaan we naar agendapunt E.

E. Ingekomen stukken

De voorzitter: Dan zien we de ingekomen stukken en toegezonden is de lijst van ingekomen stukken A.1 tot met A.25 en B.1 tot met B.17. Er zijn bij nader inzien geen vragen over de LIS binnengekomen. De fracties van D66 en de Partij voor de Dieren hebben in tweede instantie gevraagd de brief van het college van GS van gisteren over de petitie wolf op de LIS te plaatsen van 17 april en ik stel u voor om dat te doen. Ook daar bent u mee akkoord. Dank u wel, dan stellen we de lijst van ingekomen stukken daarmee vast.

F. Rapportage van de Commissie voor de Geloofsbrieven

De voorzitter: Vervolgens gaan we verder met agendapunt F, de rapportage van de Commissie voor de Geloofsbrieven. In die commissie zaten de heer Vorenkamp van de PVV, de heer Puper van de Partij van de Arbeid en mevrouw Bolhuis van de BBB. En dan gaat het natuurlijk over het commissielid J. Faber, die door het Centraal Stembureau tijdelijk benoemd wordt tot Statenlid en nu ligt de vraag voor of hij toegelaten en beëdigd kan worden. Hij volgt Statenlid Zuiker op van de Partij voor de Dieren en zij is tijdelijk met ontslag. En het gaat om de heer W.L.H. Moinat, ons allen bekend als Wim, en hij is door het Centraal Stembureau ook tijdelijk benoemd tot Statenlid. Ook voor hem ligt de vraag voor of hij toegelaten en beëdigd kan worden. Hij volgt mevrouw Dijkers tijdelijk op en vanwege de wens om als fractie een tweede commissielid op tijdelijke basis te kunnen benoemen, krijgt de heer Moinat op zijn verzoek tevens in die functie tijdelijk ontslag, want dat moeten we dan netjes doen. Ik wil graag mevrouw Bolhuis, zij is de rapporteur van de Commissie voor de Geloofsbrieven het woord geven en haar vragen of zij naar voren wil komen, en dat doet ze al. Heel fijn, Ga uw gang.

Mevrouw Bolhuis: Mevrouw de voorzitter, de commissie heeft de geloofsbrieven en daarbij overgelegde stukken van de benoemde leden, de heer Faber en de heer Moinat onderzocht en in orde bevonden. Wij adviseren de Staten de heer Faber en de heer Moinat toe te laten als lid van de Provinciale Staten van Drenthe.

De voorzitter: Dat is kort maar krachtig. Dank u wel, mevrouw Bolhuis en ik stel de Staten natuurlijk voor om dit advies over te nemen en dat doen onze Statenleden. Daarmee concludeer ik dat zowel Statenlid Faber als de heer Moinat toegelaten zijn tot de provinciale Staten van Drenthe en ik dank de leden van de Commissie voor de Geloofsbrieven voor hun werk. Mevrouw Dijkers en Statenlid Zuiker zijn vandaag niet aanwezig. Ik wens hen beiden een spoedig herstel en ik hoop ze heel snel terug te zien in onze Statenzaal.

G. Installatie van Statenleden J. Faber (Partij voor de Dieren) en W.L.H. Moinat (SP)

De voorzitter: Dan is nu het moment aangebroken om de Statenleden Faber en Moinat te installeren. Ik verzoek hen allebei naar voren te komen en ik verzoek de aanwezigen voor zover het mogelijk is, te gaan staan. Heren, ik verklaar dat ik, om tot lid van de Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen. Statenlid Faber.

Statenlid Faber: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Statenlid Moinat.

De heer Moinat: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Heren, van harte welkom in onze Staten. Fijn dat jullie mee gaan doen. Dan kunnen jullie gaan zitten op jullie plekken. Ja dames en heren, we gaan vast wel een keer schorsen en dan kunt u dan de nieuwe tijdelijke Statenleden feliciteren. En ik kan u melden dat Statenlid Peeks tijdelijk fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren is. Heel goed, Siska. Iedereen heeft z'n plek ingenomen.

H. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan we vervolgens door met agendapunt H en dat is de rondvraag. Dames en heren, een beetje rustig, kan dat? De fractie van de ChristenUnie heeft een rondvraag ingediend over toezegging terugkoppeling Mobiliteitsraad. Ik geef het woord graag aan de heer Brandsema.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. In de vorige Provinciale Statenvergadering van 14 februari heeft de ChristenUnie aandacht gevraagd voor de situatie van fietsers, wel of niet in de voorrang op rotondes binnen bebouwde kom. De gedeputeerde heeft daar toegezegd met een terugkoppeling te komen naar aanleiding van de Mobiliteitsraad die afgelopen 7 maart heeft plaatsgevonden. We zijn bijna een maand verder. Mijn fractie heeft nog geen terugkoppeling gezien, dus we zijn benieuwd wanneer we die kunnen verwachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Brandsema. De heer Jumelet. U mag wel even blijven zitten.

Gedeputeerde Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, het was het begin maart dat wij daarover spraken en dat 7 maart de Mobiliteitsraad was. Vervolgens hebben wij daar inderdaad uitgebreid gesproken over voorrang op de rotondes. We hebben ontdekt, ik leid het toch maar even in, dat het om verschillende aspecten gaat waar het gaat om uniformiteit, vormgeving, verkeersveiligheid, fietsstimulering en kosten. We hebben daar een heel aantal presentaties laten houden door de CROW-Fietsberaad, nationaal Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid, de Fietsersbond en het OV-bureau en die partijen hebben vanuit verschillende perspectieven ook belicht wat er aan de orde zou kunnen zijn, wanneer het gaat over voorrang op de rotondes binnen de bebouwde kom. We hebben afgesproken daar, dat we in de eerst volgende Mobiliteitsraad er met elkaar over gaan spreken, in de zin van dat we elkaar gaan bevragen en dan gaat het vooral over de gemeenten, hoe de gemeenten erin staan. Want het is best een hele zoektocht van hoe doe je dat dan en wat betekent dat als je dat wijzigt. We hebben daar uiteindelijk ook met elkaar gezegd: we gaan die verschillende presentaties ophalen, die gaan we verzamelen, we gaan ook de reacties even bundelen en dan zullen we dat aan de gemeenten en aan de provincie toesturen. Dus het is in de pijplijn. Ik heb gisteren nog even gevraagd: hoe staat het ermee? En vervolgens heb ik begrepen dat het eind volgende week klaar ligt om verstuurd te worden. Het duurt wat langer, dat klopt, maar het was ook een heel pakket. Dus ik denk dat u op uw wenken bediend wordt. Maar weet ook wel dat de besluitvorming, mocht dat ervan komen, pas voor de zomer zal gebeuren, eind juni begin juli, en u zult daar dan weer van op de hoogte worden gebracht, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, heer Jumelet. Is er nog een vervolgvraag van de zijde van de heer Brandsema?

De heer Brandsema: Ja, voorzitter, en dank. Helder antwoord wat mij betreft. Nog wel even benieuwd: er komt nog een technische sessie rond de mobiliteit, omdat de vorige, daar was nog een agendapunt

blijven liggen. Er is toen, 14 februari, door ons gesuggereerd om bij die extra werksessie rond de mobiliteit ook dit punt mee te nemen, zodat we ook als Staten even daarin meegenomen worden over wat er in die mobiliteitsraad besproken is. Zodat we hier als PS even onze mening op kunnen maken, als fractie, van hoe staan we erin? Kan ik er nog vanuit gaan, voorzitter, dat dat ook nog steeds in de pijnlijke zit, dat we ergens binnen nu en voor de zomer in ieder geval ook zo'n mobiliteitstechnische sessie hebben waarin dit agendapunt naar voren komt, zoals 14 februari gevraagd?

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Ja, voorzitter, dat is wel de bedoeling. Ik zeg maar ook weer bij, trouwens dat was 14 februari inderdaad dat we die Statenvergadering hadden, toen heb ik ook wel gezegd: een voorbehoud. Dat voorbehoud zat er vooral in, je hebt met al die partners te maken. Hier hebben we te maken, ook als u die vraag stelt nu, met de agenda van uzelf als Staten. Wij hebben in ieder geval aan de griffie gevraagd om een moment te hebben om over verschillende mobiliteitsonderwerpen te spreken. Onder andere zou dit er deel van uit kunnen maken. Voor de lange termijn bent u zelf, denk ik, aan zet om die agenda vast te stellen. Dus wat ons betreft ja, maar dan graag ook in samenspraak met uw griffie, zodat we met elkaar kunnen kijken wanneer dat plaats kan vinden. Volgens mij staat die wel al op de agenda ergens, maar ik weet het niet helemaal zeker. Ik zou aan u ook willen vragen daar dan oog voor te hebben, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, heer Jumelet. Ik kijk nog even de hele Statenzaal rond of er nog aanvullende vragen zijn, en dat is niet het geval. Dan kunnen we hiermee de rondvraag afsluiten.

I. Interpellatiedebat

De voorzitter: we gaan door naar het interpellatiedebat. Dat gaat over de aardbeving nabij Schoonebeek. Ik zal nog even uitleggen hoe het ook weer werkt, want zo vaak hebben we nou ook niet een interpellatiedebat in onze Staten. Het gaat dan om mondelinge inlichtingen die gevraagd worden, over een onderwerp dat niet op onze agenda staat en waarvan de beantwoording enige spoed behoeft. Een interpellatiedebat is dus als het ware een spoeddebat op verzoek van de Provinciale Staten. Instemming van PS is nodig en die heeft u natuurlijk gegeven. Het verzoek voor deze interpellatie is door de SP, de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid gedaan en die heeft u al eerder ontvangen. En onder agendapunt C heeft u met de agendering ingestemd. De fracties van Sterk Lokaal Drenthe, BBB en JA21 hebben aangegeven een motie in te willen dienen over de bijdrage van het ministerie van EZ ten aanzien van de oliewinning. Dat doen we ook bij dit debat. De volgorde en de spreektijden voor dit agendapunt zijn, zoals deze vergadering is afgesproken, als volgt: de indieners van het verzoek, daar krijgt de heer Zandvliet namens de SP drie minuten om het verzoek goed te kunnen adstrueren, als ik me zo mag uitdrukken. Dan krijgt de indiener van de motie over de oliewinning in Schoonebeek ook een minuut extra, dus ook drie minuten. De eerste termijn van de zijde van het college is zes minuten. De tweede termijn van de kant van de SP zal dan twee minuten behelzen. De tweede termijn van de kant van Sterk Lokaal Drenthe ook twee minuten en de eerste termijn van de overige fracties dertien keer twee minuten. Dus op die manier gaan we het debat aan. We beginnen met de indiener van de interpellatie en dat is de heer Zandvliet van de SP en hij krijgt drie minuten om de vraag aan het college toe te lichten en het debat te openen. Ga uw gang, de heer Zandvliet.

De heer Zandvliet: Dank u wel, voorzitter. Vandaag hebben wij een interpellatiedebat rondom de aardbevingen in het gebied van Schoonebeek en ik wil er graag bij zeggen dat dit debat niet echt bedoeld is voor ons. Als in: het is niet bedoeld dat we allemaal ons politieke gewin hieruit halen. Het is echt bedoeld voor de inwoners daar, dat ze kunnen horen wat ons GS voor ze doet. Want, voorzitter, er is wel wat gebeurd. In de nacht van 23 maart meldde de krant dat er een aardbeving is geweest, 2.1 op de

schaal van Richter en die werd gevoeld in Schoonebeek. Inwoners zijn bezorgd en ik heb ook gehoord van inwoners in het gebied dat er 's nachts mensen op straat zijn gaan staan uit angst en dat zegt wat. Dat is niet niks. En in hun bezorgdheid hebben ze ook in de media geuit dat ze steun zoeken van de overheid, dat ze op verschillende kanalen dat hebben geprobeerd. Wij zouden graag ons GS daarom een paar vragen willen stellen om die steun als overheid te kunnen geven. En dat zijn de volgende vragen die wij willen stellen: hoe communiceert GS met inwoners van Schoonebeek en andere betrokken partijen over deze ontwikkelingen? Weet GS vanuit zijn of haar rol inwoners te betrekken en daar waar passend is, hulp te geven, zodat zij dat ook ervaren? Dan is de volgende vraag: het SodM geeft aan dat bij bevingen niet-constructieve schade aan meerdere gebouwen en lichte constructieve schade aan enkele gebouwen kan optreden. De visie van PS Drenthe is dat schade aan woningen moet worden voorkomen. Hoe kijkt GS naar de opvatting van het SodM? Heeft het college er vertrouwen in dat eventuele schade goed afgehandeld wordt? Moet er niet eerst een goede schaderegeling, zowel voor woningen als mogelijke andere infrastructurele werken liggen voordat deze vergunning kan worden afgegeven? En zou het toepassen van omgekeerde bewijslast in dit gebied een voorbeeld kunnen zijn, kan het helpen? En dan heb ik nog een aanvullende vraag daarin: is er ook contact geweest met de Duitse regering en hoezeer heeft dat contact eruitgezien, op welk niveau? Inwoners geven ook aan dat er in de media benoemd is dat er wellicht extra onderzoek moet komen door ons GS, maar in de officiële kanalen kunnen ze dat niet vinden. Zou GS daar antwoord op kunnen geven? Hebben ze inderdaad dat gedaan, en zo ja waar zouden inwoners dat kunnen vinden? En als laatste is dat een vraag aan ons hele PS: wat willen wij nou ons GS meegeven op dit onderwerp? Waarin ik hoop dat iedereen zich kort en bondig wil houden om het niet over je eigen politieke kleur te laten gaan, maar wel over hoe we er voor die inwoners kunnen zijn. En als laatste willen wij natuurlijk als SP die vraag ook beantwoorden: wat vinden wij dat we GS moeten meegeven? Wij vinden het belangrijk dat het gaat om de veiligheid en welzijn boven inwoners. Wij proberen dat boven de winst van de bedrijven te stellen, want we hebben grote verantwoordelijkheid toe naar onze inwoners. Op dit moment gebeurt er veel in de Eerste Kamer. Julie hebben allemaal kunnen lezen over wat er in Groningen gebeurt. Laten we van Drenthe geen tweede Groningen maken. Laten we bondgenoot zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Zandvliet. Ik geef vervolgens het woord aan de indiener van de motie, de heer Schoenmaker van Sterk Lokaal Drenthe, voor zijn inbreng en eveneens drie minuten.

De heer Schoenmaker: Dank u wel voorzitter. De motie behelst eigenlijk een financieel aspect rondom de situatie in Schoonebeek en het interpellatiedebat omvat eigenlijk het risico voor de inwoners. Als wij het rapport lezen en de informatie hebben, dan zijn het Staatstoezicht op de Mijnen en het TNO heel helder. Het seismisch risico is heel erg laag en er is zeker geen issue op basis van veiligheid, zoals zojuist werd gesuggereerd. De omgekeerde bewijslast is volgens mij al door de Tweede Kamer akkoord gegeven in een motie op 12 maart 2024 en de NAM zal ook zorgen dat daar goed invulling aan wordt gegeven, mocht er schade zijn. De schade van afgelopen maart, de beving was 2.1 op de schaal van Richter, dat was geen schade. Wij hebben gehoord vanuit de Duitse omgeving dat daar ook geen enkele melding van schade is geweest en dat daar ook geen interpellatiedebatten of debatten in die richting nodig zijn. Waar het ons wel om gaat, dat is eigenlijk de toezegging aan de inwoners van Schoonebeek en omgeving en gezien de tijd lees ik de hele motie even voor. Constaterende dat: Na overleg met het SodM en het TNO zal de staatssecretaris naar alle waarschijnlijkheid de vergunningen gaan verlenen aan de NAM om oliewinning en afvalwaterinjectie in Schoonebeek toe te staan. De gemeente Emmen, de gemeente Coevorden en de provincie hebben, behoudens zienswijze, geen enkele invloed meer op het vergunningenspoor. De NAM heeft een toezegging gedaan dat € 30 à 45 miljoen, € 1 per vat omgerekend, ten behoeve van het gebied Schoonebeek en omstreken wordt uitgekeerd. De staatssecretaris, vanuit de begroting, de inwoners van Schoonebeek tevens een bijdrage

in het vooruitzicht heeft gesteld. Het EZK, het waterschap, de NAM, de provincie en de gemeentes gezamenlijk twee onafhankelijke adviesbureaus hebben ingeschakeld om te verkennen welke realistisch en acceptabel is. Kortom de vergoeding die gevraagd wordt, is heel erg realistisch. Deze adviesbureaus beide het advies hebben gegeven 5% - 10% bij te dragen vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan Schoonebeek. Overwegende dat: Het huidige bod van de NAM voldoet aan het proces van de verkenning, namelijk € 1 euro per vat. Maar de staatssecretaris nu niet de volgens eigen ambitie en intenties structurele bijdrage vanuit het ministerie van Economische Zaken en Klimaat afdraagt dit tegen het advies van de adviesbureaus in, het adviesbureau De Gemeeynt en adviesbureau Stelpstra. Verzoekt de PS: Om samen met de gemeenten Emmen en Coevorden een eenduidige fuist te maken door middel van een brief en/of motie ten gunste van de inwoners van Schoonebeek en omstreken en daarmee een signaal af te geven naar de Tweede Kamer en de staatssecretaris. En dan heb ik nog vijf seconden over. Dank u wel.

De voorzitter: Geweldig, en dan dient u nu uw motie in. Heel fijn, en dan maakt die deel uit van de beraadslaging. Dan geef ik vervolgens het woord aan gedeputeerde Jumelet om op de vragen en de motie te reageren.

Gedeputeerde Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Het was een onaangename verrassing, wilde ik zeggen...

De voorzitter: De heer Schoenmaker.

De heer Schoenmaker: In deze vijf seconden had ik ook nog willen aangeven dat BBB, JA21 en het CDA deze motie mede-indienen, was ik net vergeten. Dank u wel. Bij dezen.

De voorzitter: Dan geef ik wederom het woord aan de heer Jumelet. Er was geen vraag gesteld dus ga uw gang.

Gedeputeerde Jumelet: Dan kan ik nog een keer zeggen dat het een onaangename verrassing was, en dat ook heel serieus, in de nacht van zaterdag op zondag, in het weekend van 23 en 24 maart jongstleden. Het is, voorzitter, denk ik dat we hier moeten constateren, dat hebben we ook al een keer in een commissievergadering hier gedaan, dat zorgvuldigheid voorop gaat. Zeker als het gaat om mijnbouw, als het gaat om de oliewinning in Schoonebeek, dat weer hervatten daarvan, de waterinjectie die daar ook voor nodig is, de gaswinning in z'n algemeenheid. Zorgvuldigheid voorop. Ook indachtig datgene wat in Groningen aan de hand is, dat we daar lezen en horen dat het vooral ook menselijker, makkelijker en milder moet als het gaat om afhandeling van schade en in zijn algemeenheid mijnbouw. De heer Zandvliet refereert er ook al aan: veiligheid eerst. Dat is datgene wat we ook steeds als college in al onze adviezen schrijven als het gaat om mijnbouw: veilig voor onze inwoners en voor het milieu. En ik ben het hartgrondig met u eens, geen tweede Groningen. Wat gisteren in de Eerste Kamer gebeurde, is natuurlijk op zich opmerkelijk en welke andere woorden je daaraan wil toevoegen. Het gaat dan over vertrouwen en het gaat ook over hoe je met inwoners omgaat en hoe dat vertrouwen niet te beschamen. Daar kun je kwalificaties dan aan verbinden. Voorzitter, als het dan gaat over hoe wij met elkaar op dit moment erin staan, worden er een aantal vragen gesteld. Die algemene opmerkingen heb ik expres ook eerst gemaakt, om aan te geven dat we vanuit die gedachte vervolgens in het gebied en met andere overheden verkeren om zo goed en zo kwaad als mogelijk duidelijkheid te verschaffen maar ook te communiceren. De eerste vraag van de heer Zandvliet is hoe wij dan de inwoners, de betrokken partijen bereiken en hoe wij met elkaar daarin proberen de zorgen weg te nemen. U moet zich voorstellen dat, voorzitter, de provincie ambtelijk-bestuurlijk betrokken is, aanwezig bij bijeenkomsten, meedoet in het ontzorgingsspoor, bijdragespoor, betrokken is in de adviezen wat

betreft de vergunningen. Ik denk dat het goed is om dat allereerst op te merken. We hebben contacten. Zeker naar aanleiding van de aardbeving in hetzelfde weekend op die zondag, direct ook contact met de wethouders, met de NAM, met andere partijen die bereikbaar waren. Want op een zondag merk je ook dat mensen niet bereikbaar zijn. Maar in ieder geval wel zo dat je probeert te zoeken naar: wat leeft er, wat is er precies aan de hand? We hebben geconstateerd dat er snel ook gecommuniceerd moest worden naar mensen toe om duidelijkheid te geven over wat zij hebben ervaren. Dat is in het gebied van het Schoonebeekerveld, maar tegelijkertijd moet ik opmerken: in het Duitse olieveld, dus over de grens waar Wintershall, het bedrijf wat daar de olieproductie heeft, verantwoordelijk voor is. Opmerkelijk is dat de Duitsers op die zondag niet bereikbaar waren, in ieder geval het bedrijf niet, de Duitsers wel, maar het bedrijf niet. En dat is op zich opmerkelijk. Dat werd me ook verteld door de NAM, die zelf ook al contact hadden opgenomen met het bedrijf aan de andere kant van de grens. Maar zo gaat dat blijkbaar en zo, moeten we constateren, is er nog wel wat te doen tussen bedrijven onderling. Voorzitter, dan hebben we met elkaar natuurlijk niet alleen met de mensen in het gebied, die soms ook mij gewoon bellen. Inmiddels mag ik zeggen: dat is ook een bijzondere ervaring, alsof ik ook precies weet hoe het zit. Maar woonachtig in het dorp ernaast zal dat wel z'n gevolg daarin hebben. Maar daar merk je wel in dat mensen je weten te vinden. We spreken dus met al die partijen en roepen ook al die partijen, de NAM, maar ook de partijen aan de andere kant van de grens op om goed te communiceren. De tweede vraag die u stelt, ik probeer toch maar even af te lopen en gezien de tijd, ik zie al dat de tijd voortschrijdt. Het SodM geeft aan dat bij bevingen niet-constructieve schade aan meerdere gebouwen en lichte constructieve schade aan enkele gebouwen kan optreden. Hoe is dit te rijmen met de visie van PS dat schade aan woningen moet worden voorkomen? Ik kan u zeggen dat iedereen wil dat er geen schade is. Dat spreekt voor zich. Dat geldt trouwens ook voor de toezichthouder, de vergunningverlener en ook de initiatiefnemer de NAM. Het spreekt voor zich dat niemand schade wil, dat is denk ik niet alleen aan PS, dat geldt voor eenieder. Toch moeten we constateren dat het risico niet op nul kan worden gezet, want er is nou eenmaal mijnbouw aan de orde, maar het gaat wel over gecontroleerde risico's en ik denk dat dat ook helder is. Dat is ook in alle bijeenkomsten over tafel gegaan. Er zijn protocollen voor, mochten er incidenten zijn die boven de magnitude 3.0 komen, dan is daar direct ook te handelen. Op dit moment is er een magnitude van 2.0 aan de orde en is dat voorzien als één van de mogelijke bevingen die zouden kunnen plaatsvinden. Daar kun je iets van vinden. maar dat is op dit moment wat het is, voorzitter. Dan schadeafhandeling: heeft het college er vertrouwen in dat eventuele schade nu goed afgehandeld wordt? We hebben de commissie Mijnbouwschade, die is juist buiten het gebied van Groningen aan de orde als het gaat om schadeafhandeling. En we hebben niet voor niets ook 15 mei staan als een moment om die commissie ook hier te laten presenteren. U bent op 15 mei daar allen van harte voor uitgenodigd. Daarnaast moeten we constateren dat deze beving in het Duitse gedeelte heeft plaatsgevonden van het olieveld en daar heeft de commissie Mijnbouwschade van gezegd, u las dat misschien ook zelf al in de krant gisteren, dat zij ook daar in willen treden om te kijken: als er schade is, hoe gaan we dan met die schadeafhandeling om? Wetende dat het eigenlijk de Duitse verantwoordelijkheid is, maar vooralsnog allereerst ook bij de commissie Mijnbouwschade terecht zal komen. Dan, voorzitter, nog één vraag heb ik openstaan, tenminste nog twee vragen. Moet er niet eerst een goede schaderegeling liggen, alvorens deze vergunningen worden afgegeven? Je kunt eigenlijk zeggen, dat die schaderegeling er natuurlijk is, want de commissie Mijnbouwschade is juist er om dat dan te beoordelen. Maar u weet ook dat we in deze zaal al gesproken hebben, en u sprak daar zelf ook over, dat we omgekeerde bewijslast niet alleen voor Groningen zouden willen, of voor het deel van het Groningse veld, want ook voor een deel van Drenthe geldt dat op dit moment, maar dat het ook wat ons betreft zou moeten kunnen gaan gelden voor de rest van Drenthe. Die vraag staat ook uit bij de commissie Mijnbouwschade, om daarop te reflecteren. En ik heb u gehoord, en voorzitter het gaat niet zozeer misschien om hoe je die schaderegeling noemt, maar vooral dat die, zoals het gezegd werd, menselijker, makkelijker en milder moet zijn. En ik denk dat het daar ook om moet gaan, dat mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd,

maar serieus worden genomen en schade echt ook wordt opgelost. Tot slot nog de vraag: is er contact geweest met Duitsland? Ik weet dat er op die zondag contact is gezocht met Wintershall, de exploitant van de oliewinning in Duitsland. Dat is niet gelukt, later wel. Er is ook contact gezocht met, heb ik zelf gedaan, met de burgemeester van Samtgemeinde Emlichheim. Er is in ieder geval aan de orde geweest dat we ook gekeken hebben naar commissie Mijnbouwschade van hoe ga je nou met elkaar om als het grensoverschrijdend is? We hebben zelf het advies gegeven, dat was ook in het artikel van gisteren in Dagblad van het Noorden aan de orde: kijk samen met Emmen en Coevorden naar de gevolgen van de oliewinning in Duitsland. Neem dat mee in je advies SodM, en minister of staatssecretaris weeg dat af in het uiteindelijke totaalverhaal van die vergunningverlening. Dus we zullen inderdaad nog steeds moeten kijken naar hoe ga je dat formaliseren, in protocollen misschien ook gieten? Want dit is iets wat we nog niet geregeld hebben en ik denk dat we moeten voorkomen, dat er allerlei zaken weer achterweg komen. Tot slot, en dat herhaal ik maar: zorgvuldigheid, veiligheid eerst en geen tweede Groningen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel heer Jumelet. En de motie is natuurlijk gericht aan PS. Wilt u daar nog iets over zeggen?

Gedeputeerde Jumelet: Ja, voorzitter, misschien even over het bijdragespoor. Ook daarvan kan ik zeggen: we hebben natuurlijk als overheden, en dat betreft de gemeente Emmen, gemeente Coevorden en de provincie, onze teleurstelling uitgesproken naar aanleiding van het bericht in de brief van staatssecretaris de heer Vijlbrief. Dat betrof niet alleen de hoogte van het bedrag, maar ook zeker wel het zeg maar niet vaste bedrag wat beschikbaar komt, maar afhankelijk van € 1 per vat. Daar hebben we ons teleurstelling over uitgesproken. Deze motie in de geest in ieder geval, laat zien dat er een signaal uitgaat richting de staatssecretaris, naar de Kamer, om daar nog eens goed over na te denken. En daar kunnen we ons in vinden, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel heer Jumelet en mevrouw Van den Berg heeft een vraag voor u.

Mevrouw Van den Berg: Ik wou even doorvragen over de schade, en dan met name de schade aan infrastructurele werken. Want het SodM zegt er gaat bodemdaling ontstaan, vier centimeter. Maar er is ook al historische bodemdaling en alles met elkaar. Is het mogelijk dat infrastructurele werken, zoals dijken of gemalen, moeten worden aangepast? Dat gaat kosten met zich meebrengen en ik kan me voorstellen ook best wel hoge kosten. Is daarover gesproken ook als het gaat om de schadevergoeding daarvan? Want dat is natuurlijk iets anders dan een schadeprotocol voor woningen.

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, er is begin maart een uitgebreide informatieavond geweest in de raadszaal van Emmen. Daar hebben het SodM en TNO allerlei onderzoeken gepresenteerd. Daar was sprake van twaalf centimeter bodemdaling, dat zou op kunnen lopen naar zestien centimeter. En daarvan werd ook wel weer gezegd dat als er waterinjectie zou zijn, zou het twee centimeter weer kunnen schelen in het voordeel, dus dan zou dat wel weer kunnen... Ik heb ook begrepen, ik probeer maar even... U vraagt mij dingen, dus dan ga ik even nadenken wat werd er toen ook weer gezegd? Dat het vooral ook een daling is die niet zozeer is van het één op het andere moment zo'n daling, maar dat gaat echt in een kom. In het diepste punt dan die zestien centimeter of misschien wel twaalf centimeter. Maar dat als je vanaf het begin naar het einde kijkt, dan gaat het om ongeveer 30 kilometer. Dus die die daling is heel erg beperkt. En dan zeg ik het even gewoon maar als leek, wat ik heb gehoord van de deskundigen. Dus als u die vraag stelt, ik denk dat die vraag echt gesteld moet worden aan nog eens een keertje de vergunningverlener, om daar nog eens goed naar te kijken wat dat betekent. De waterschappen zijn daar ook in zet bij om daar zelf actie in te ondernemen. Maar ik heb

begrepen dat dat allemaal bekeken is en uit de informatie leek dat verwaarloosbaar. Maar daar houd ik me verre van.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg in tweede instantie.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter, ik citeer dit uit het rapport van het SodM en die zeggen gewoon: het is mogelijk dat die zaken moeten worden aangepast. Dus die die achten dat waarschijnlijk. Dus ook voor onszelf, maar inderdaad ook voor onze collega's van de waterschappen kan dat echt kosten met zich meebrengen. Ik zou er toch ook willen op aandringen dat we in ieder geval het gesprek aangaan, voorgaand aan die vergunningverlening door de minister, dat die kosten, dat we daar afspraken over hebben. Want ook in Groningen zie je dat er vervolgens anders gedoe over ontstaat.

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Ja, voorzitter, ik had mij voorbereid uiteraard op een interpellatiedebat wat betreft de aardbeving. U stelt nu vragen die ook heel begrijpelijk zijn. Tegelijkertijd zijn dat vragen, die al aan de orde zijn geweest in andere bijeenkomsten. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat ook het waterschap hier zelf ook iets van vindt. Dus ik kan me voorstellen dat dat ook al kenbaar is gemaakt, maar ik wil het gerust nog een keer meegeven, om daar nog eens goed naar te kijken. Want het is nu het moment om, voordat er een vergunning komt en voordat de staatssecretaris alles bij elkaar brengt en de vergunningverlening wel of niet doorzet, daar uiteindelijk duidelijkheid over te verschaffen. Dus ik kan me voorstellen dat dat wordt meegenomen. Er zitten ook mensen in deze zaal die dat ook heel goed kunnen opschrijven en meenemen naar degenen die daar over gaan, voorzitter.

De voorzitter: Waarvan akte. De heer Puper van de Partij van de Arbeid.

De heer Puper: Dank u. In aanvulling op, ik weet niet of daar antwoord op kan komen, maar wat mij even bezighoudt na beantwoording van de gedeputeerde is hoe het zit met die werkelijke grensoverschrijdende verantwoordelijkheid. U gaf zelf ook al aan: het heeft plaatsgevonden in Duitsland, maar de effecten die komen uiteindelijk in Nederland terecht, kunnen zeker daar terechtkomen. Hoe zit het dan met die verantwoordelijkheid? Worden inwoners van het kastje naar de muur gestuurd? Dat verwacht ik niet, zeker niet na de reactie die u net gaf. Maar kunt u iets vertellen over die grensoverschrijdende verantwoordelijkheid omdat het in een ander land plaatsvindt?

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, een heel goed punt, want dit is precies waar wij met elkaar ook tegenaan zijn gelopen. Er vindt in een weekend een beving plaats. Vervolgens wordt er gebeld en wordt er niet opgenomen. Nou, dat is een constatering. Vervolgens wordt er wel gezocht naar contact in de week daarna. Dat is ook gelukt. Vervolgens hebben we een website in Duitsland, waarop staat als het gaat om deze aardbeving met de melding kaum spürbar. Dat is het dan. Er zijn geen schademeldingen duidelijk. Er zijn tot nu toe geen schademeldingen gedaan. Tegelijkertijd is er zorg over het gebied. Ik denk dat het goed is dan te melden, dat de commissie Mijnbouwschade op de vraag: kunnen jullie daar toch niet een rol in spelen?, gezegd heeft dat gaan we direct doen. Maar als het gaat om de verantwoordelijkheid en de kostenafwikkeling, dan ligt het aan de Duitse kant. Dus daar moeten wel gesprekken gaan plaatsvinden van hoe gaat dat dan gebeuren? Hoe ga je daar dan duidelijke afspraken over maken? Dat is natuurlijk, denk ik, heel goed om dat aan de voorkant te doen, wanneer dat ook sprake nu is. Maar deze beving komt niet door de oliewinning in Nederland. Daar is op dit moment geen oliewinning. En er is op dit moment ook geen waterinjectie in die zin dat daarmee de oliewinning kan worden opgestart. Het is echt omdat de oliewinning aan de Duitse kant op dit moment plaatsvindt.

Dus of die vergunning komt of niet, we zullen in ieder geval sowieso met elkaar moeten constateren, dat daar blijkbaar niet in is voorzien op dit moment. Maar tegelijkertijd zeg ik er ook maar bij, voorzitter, want eerlijk moeten we naar elkaar zijn: er zijn op dit moment geen, zover als wij weten, schade-meldingen. Maar mocht het toch zo zijn, de commissie Mijnbouwschade heeft zich bereid gevonden om hier in ieder geval een rol te gaan spelen.

De voorzitter: De heer Puper nog in tweede instantie?

De heer Puper: Wordt vervolgd, volgens mij.

De voorzitter: Daar hoeft de heer Jumelet niet op te antwoorden. Mevrouw Peeks.

Statenlid Peeks: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde zeggen: er is nu een aardbeving geweest vanwege oliewinning in het Duitse gedeelte. Als die oliewinning dan in het Nederlandse gedeelte wordt opgestart, kunnen we dan meer aardbevingen verwachten, denkt u?

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, bij de bijeenkomsten waar ik bij was, wordt het niet uitgesloten. En dat is denk ik ook heel reëel om dat gewoon hier vast te stellen, want er gebeurt iets in de bodem. De vraag is alleen in welke mate dat is. Er zijn ook in het verleden aardbevingen geweest, bevingen in de aarde geweest, en die hebben plaatsgevonden in de afgelopen 30 jaar. Want zolang is er al oliewinning, of nog langer zelfs. Maar de veronderstelling, dat las ik ook ergens en dat was in sociale media: omdat de oliewinning gestart is, zijn er nu aardbevingen. Dat klopt niet. In het Nederlandse deel is er geen oliewinning op dit moment, maar wel in het Duitse deel en op 3000 kilometer, op 3000 meter moet ik zeggen - anders wordt het wel heel erg ver, dat is de andere kant van de aarde, enzovoorts - dat is op dit moment aan de orde. Daar wordt onderzoek naar gedaan door SodM. Ik denk dat het goed is om die onderzoeken weer af te wachten. Maar ik zeg al, de staatssecretaris heeft gezegd: ik ga alles bij mekaar halen, de onderzoeken en zo, die laat zich adviseren, ook door de gemeenten, door de provincie - en dat zit helemaal in lijn met wat het SodM heeft gezegd - en zal dan vervolgens besluiten wel of niet een vergunning te verlenen.

De voorzitter: Dank u wel, heer Jumelet. Dan geef ik nu het woord aan de indiener van het interpellatie-debat, de heer Zandvliet, voor zijn tweede termijn en hij heeft daar twee minuten voor.

De heer Zandvliet: Ja voorzitter, dank. Voordat ik begin in mijn hele betoog, wat op zich best meevalt, wil ik ook nog even zeggen dat er meerdere partijen mede-indiener zijn geweest van het uiteindelijke debat, D66, LijstPormes, GroenLinks. Maar uiteraard hebben jullie allemaal gezorgd dat dit debat kan. Dus daarvoor dank. Ik ben straks ook heel benieuwd naar jullie inbreng. En ik ga nog een keer beginnen met dank, want het is mooi te horen dat GS veel doet voor deze inwoners. Ik denk dat het doel van dit debat daarmee al behaald is. Dat is namelijk om die inwoners te laten zien wat er gebeurt. De beantwoording zorgt voor nog een aantal vragen. De eerste vraag, zit in precies dat stukje. Eén van de vragen die ik stelde aan GS was: inwoners... Die heb ik net nog een gesproken voor het debat, die geeft aan: in de media wordt gesproken door ons GS, dat onze gedeputeerde graag wat meer onderzoek zou willen. Wij zien dat niet terug in correspondentie met het ministerie. U geeft zelf aan in gesprek te zijn met het ministerie, uw zorg te uiten onder het motto transparante overheid. Is dat ergens terug te zoeken voor die inwoners? Kijken zij niet goed of kunnen we zorgen dat er iets aan correspondentie is, waardoor zij ook terug kunnen zien wat u allemaal doet? Want u doet veel en daar zijn we blij mee. U geeft aan: risico nul is niet mogelijk. Wat maakt dat risico nul niet mogelijk is of zit dat echt in het überhaupt wel of niet boren. En dan hebben we natuurlijk een ander gesprek op een ander

moment te voeren, want daar hebben dit debat nu niet voor aangevraagd. U geeft ook aan: er is een gesprek geweest met Duitsland, u heeft aangegeven hoe dat gaat. Maar we horen ook dat er nog veel uit te zoeken valt. Wellicht is het een goed idee dat er een plan gemaakt wordt, in ieder geval vanuit ons als Drenthe, hoe we om willen gaan met eventuele schades op het moment dat er meer beweegt in die bodem. Want we zien dat de Duitse bodem in beweging is. Wellicht gaat de Nederlandse bodem ook in beweging komen. Dat geeft gewoon gedoe, dus laten we voorbereid daarop zijn als dat zover komt. Als laatste wil ik nog heel kort reageren op de motie van Sterk Lokaal. U heeft het over een motie die is aangenomen. Ik denk dat u de motie Beckerman bedoelt over de omgekeerde bewijslast, maar wellicht kunt u daar straks nog even op terugkomen en dan weet ik welke motie u bedoelt. Kunnen we in dat licht uw motie ook beoordelen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, heer Zandvliet. Ik kijk nog even naar de indiener van de motie. Heeft die nog behoefte om in tweede instantie iets te zeggen voordat ik inventariseer of er nog meer woordvoerders zijn?

De heer Schoenmaker: Wat ik, als ik vanaf hier mag: dat klopt.

De voorzitter: Bij dezen. Ik inventariseer even of er nog... Ja, ik zie de heer Omlo. Zijn er nog meer? Mevrouw Kleine Deters. Statenlid Peek. Even kijken. Ja. Zijn er nog meer in? De heer Schuinder. Mevrouw Van den Berg. De heer Pormes. Ja, ik heb CDA en Volt al. Forum voor Democratie. De PVV, de VVD even kijken, iedereen doet mee volgens mij. Dan beginnen we met de heer Omlo van JA21 en de overige fracties krijgen allemaal twee minuten. In die twee minuten is het fijn als u op beide zaken ingaat, dus ook op de motie.

De heer Omlo: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de aanvragers van dit debat, waarbij onze fractie direct de opmerking maakt dat in de eerste instantie de vragen gericht aan het college ook wellicht schriftelijk afdoende zou zijn geweest. Echter, gezien de zorgen van de inwoners, en dan vooral dit als uitgangspunt nemende, is dit interpellatiedebat als instrument inzetten volledig gerechtvaardigd. Al te vaak lopen inwoners tegen een politieke muur aan om hun zorgen te uiten. En voorzitter, de aanvragende partijen gaven het al aan in hun onderbouwing, de bestuurlijke beperking van GS. Maar via bestuurlijke lijn de zorgen van inwoners overbrengen, is volgens ons wel een kerntaak van ons als volksvertegenwoordigers. Natuurlijk leggen we als politieke partijen onze oren te luister bij ook de inwoners in Schoonebeek en omgeving en nemen we dit mee. Maar in dit gevoelige dossier, en in ogenschouw nemende het onderliggende doel van dit debat, kunnen we uitvoer geven aan een aangenomen motie van ons samen met D66, GroenLinks en volgens mij kan ik daar een beetje brutaal LijstPormes aan toevoegen, die was destijds ondertekenaar, uit februari 2023 om te gaan vergaderen op locatie. Juist op dit dossier ziet onze fractie een uitgelezen kans om deze motie ten uitvoer te brengen en een speciale vergadering te gaan beleggen in Schoonebeek. Ik roep dan ook de griffie, GS en PS op dit alsnog te gaan doen. Voorzitter, de brief van GS aan EZK met het adviesverzoek, laat ons inziens weinig aan duidelijkheid over en verwoordt wel degelijk de zorgen die er spelen rondom dit dossier. Aan GS zouden wij twee zaken willen meegeven: Eén, dat de communicatie richting inwoners hierover wel zou kunnen worden geïntensiveerd en helderder zou kunnen. En het tweede punt is dat we signalen opvingen, en het is al eerder genoemd, dat het overleg met de Duitse zijde wellicht ondermaats is. Dus ik zou verzoeken om dat ook te gaan oppakken. Voorzitter, dan nog de motie Schoonebeek, die motie dienen we mede in. Volgens mij is de onderbouwing wel geweest en ik stop bij nul. Tot zover.

De voorzitter: Hartelijk dank, heer Omlo. Ik kom bij mevrouw Kleine Deters, D66.

Mevrouw Kleine Deters: Dank u wel, voorzitter. D66 is met de inwoners van Schoonebeek bezorgd over de recente aardbeving tussen Emlichheim en Schoonebeek, omdat dit aantoonde dat de bodem in beweging is, zoals ook de gedeputeerde al vermeldde. Maar de voorgenomen ontwikkelingen van de NAM zullen daardoor nog meer ongerustheid teweegbrengen. D66 vindt het van belang dat GS in toekomstige gesprekken en zienswijzen - en dat werd net ook al genoemd - in het kader van juist die veiligheid, ook de effecten van de naastliggende Duitse velden meeneemt. En inderdaad, ook daarin heeft Den Haag, vanuit de staatssecretaris, dit ook al genoemd. Dus niet alleen de risico's vanuit Nederlandse ondergrond, maar ook direct verbonden Duitse ondergrond. Een suggestie die D66 aan GS wil meegeven om het daar eens over te hebben, om juist vanuit die betrokkenheid bij de inwoners mogelijk te kiezen voor de inzet van de gebiedsgedeputeerde. Deze zou mogelijk makkelijker passende hulp kunnen bieden aan die inwoners. De inhoudelijk verantwoordelijke gedeputeerde zou eerder geneigd zijn in te gaan op inhoudelijke zaken, hebben we vanmiddag ook gemerkt, juist vanuit die betrokkenheid juist vanuit die inzet. Dus mogelijk dat dat een mooie combi zou kunnen zijn. Dat is wat we meegeven om het daar eens over te hebben. Dan voorzitter, vanuit de lessen uit Groningen is D66 voor het toepassen van de omgekeerde bewijslast en moet er voor aanvang van werkzaamheden een goede schaderegeling afgesproken zijn. Voorzitter, last but not least, wij zijn met Hans Vijlbrief, de verantwoordelijke staatssecretaris, verbijsterd over het verloop gisteren in de Eerste Kamer. Ook de gedeputeerde sprak daarover. In de verklaring vanmorgen van Vijlbrief heeft hij laten zien wat het betekent om naast de inwoners te gaan staan. Als de Eerste Kamer niet instemt met het dichtdraaien van de gaskraan, zal hij naast de Groningers blijven staan en kan en wil hij niet meer verantwoordelijk zijn vanuit deze functie. Dan is de vraag van D66 aan alle partijen hier: gaan de partijen in deze zaal ook naast de inwoners staan? Tot slot, reactie op de ingediende motie: eigenlijk, met wat ik net gemeld heb, kan D66 ook niet instemmen met die motie. Het eerste aandachtsstreepje, wat al suggereert alsof het besluit tot de afvalwaterinjectie al een gegeven is. Het is geen gegeven. Vanuit de staatssecretaris is aangegeven dat dit nog een punt van overweging is. Dan wil D66 niet de indruk wekken naar de inwoners: het is al een gegeven, we kunnen niks meer. Hier moeten we het mee doen. Eigenlijk een stemverklaring alvast op de motie voorzitter, dat D66 daarom niet zal instemmen met de motie en ook overige informatie die niet juist blijkt te zijn, die vermeld staat. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kleine Deters. Statenlid Peeks van de Partij voor de Dieren.

Statenlid Peeks: Dank u wel, voorzitter. In het Dagblad van het Noorden staat dat de recente aardbeving bij Emlichheim juist zwaarder gevoeld werd in Schoonebeek. Ook lezen we dat zelfs de gemeente Emmen op zondag geen contact kreeg met het Duitse bedrijf, dat zij de gedeputeerde ook al, het bedrijf dat de olie aan de andere kant van de grens uit de grond haalt. En dat is natuurlijk niet best. Er zullen diverse mijnbouwactiviteiten gaan plaatsvinden in het gebied rond Schoonebeek: gaswinning, oliewinning en afvalwaterinjectie. Wegen korte termijn economische belangen op tegen de zorgen die omwonenden hebben bij al deze activiteiten? Wat nou als er verontreinigd afvalwater toch in het bodemwater komt? GS zegt in de brief aan het ministerie van Economische Zaken: de hervatting van de oliewinning in Schoonebeek kan alleen als het veilig en verantwoord is. Dit is niet nader gespecificeerd in de brief en de SodM en de NAM zeggen dat het veilig kan en dat het verantwoord is, en klaar is Schoonebeek. De Partij voor de Dieren maakt zich ernstige zorgen dat economie bijna altijd voorgaat op ecologie en dat bij bezwaren van de burgers er beter gecommuniceerd moet worden. Maar het is niet alleen een kwestie van communicatie, het is ook een kwestie van dingen stuk maken. Wellicht onherstelbaar. En wie draait er dan voor op? Wederom de burgers? En wellicht de burgers van de toekomst. Het ecologische zelfmoord om de aarde vol te pompen met gif, ook als bedrijven zeggen dat het best kan. Kortom voorzitter, mijn fractie is tegen de herstart van de oliewinning bij Schoonebeek en het injecteren van afvalwater in lege gasvelden.

De voorzitter: Dank u wel, Statenlid Peeks. Dan ga ik naar mevrouw Kramer van Volt.

Mevrouw Kramer: Dank u wel, voorzitter. Uitleg volgt zo meteen. Allereerst dank aan de fracties van SP, ChristenUnie en PvdA voor de agendering van dit onderwerp. Volt dringt er bij het college van Gedeputeerde Staten op aan om de bezorgdheid van de burgers in Schoonebeek serieus te nemen. Vooral als het gaat om zaken die direct de veiligheid en het welzijn van mensen beïnvloeden. Het is van essentieel belang dat iedereen, waar dan ook in Drenthe, zich veilig voelt in zijn of haar huis of omgeving. Daarom is het verstrekken van correcte en volledige informatie van groot belang. De winning van gas en olie, zoals in Schoonebeek kan leiden tot seismische activiteit en aardbevingen die zich niet beperken tot landsgrenzen. Dit onderstreept het belang van goede internationale afstemming en samenwerking. Ik heb de gedeputeerde gehoord en het stelt me gerust dat er contact is met onder andere onze Duitse collega's in de Samtgemeinde Emlichheim. Hoewel we momenteel nog sterk afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen, is het cruciaal dat we de energietransitie versnellen en snel overstappen naar duurzame energiebronnen. We moeten grote stappen zetten om onze impact op het klimaat te verminderen en zo minder afhankelijk te worden voor het oppompen van fossiele energiebronnen en de toekomst van onze planeet, ook in Schoonebeek, veilig te stellen. En dan op de motie gericht van de fracties Sterk Lokaal, BBB, JA21 en CDA: het lijkt ons goed dat wij als Drentse Statenleden op deze manier een duidelijk statement uitdragen richting de bewoners van Schoonebeek. Wij steunen de motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kramer. Mevrouw Hilgenga van het CDA, aan u het woord.

Mevrouw Hilgenga: Voorzitter, het CDA begrijpt de noodzaak om dit onderwerp te agenderen middels een interpellatiedebat. Daarvoor dank bij de indieners. Er zijn zorgen over de situatie bij Schoonebeek, die worden versterkt door de recente aardbeving bij Emlichheim. De overheid moet volgens het CDA allereerst waken over de veiligheid van zijn inwoners en het milieu. Op het moment dat een overheid mijnbouw toestaat, is dat haar eerste verantwoordelijkheid. En de zorg daarvoor moeten we als politieke partij lokaal en provinciaal volgens het CDA voortdurend onder de aandacht brengen, maar dan wel in gezamenlijkheid. Zo creëren we een krachtige stem uit Drenthe. Ook met betrekking tot de zorgen over het Bargerveen, en dat raakt niet alleen Drenthe, maar ook over de grenzen heen. Daarom vonden we het ook zorgelijk dat er geen grensoverschrijdende samenwerking al was ontwikkeld. Goed dat we vanuit de gedeputeerde en de media hebben vernomen dat daar nu hard aan wordt gewerkt. Er is geen fractie in dit Drentse parlement die dit geen belangrijk onderwerp vindt. En er is ook geen gemeenteraadslid in Emmen of Coevorden die dit onderwerp bagatelliseert. En daarom moeten we ook met een krachtige stem spreken en niet los van elkaar dit onderwerp adresseren. In een vorig debat over de gas- en oliewinning heeft de gedeputeerde over dit onderwerp gezegd dat hij bij zichzelf een enorme drive ervaart om dit onderwerp scherp voor het voetlicht te brengen. Wij vertrouwen dat de gedeputeerde zich actief inzet voor een gezamenlijke aanpak, ook na de recentste ontwikkelingen. Als tweede punt moet de overheid een rechtvaardige overheid zijn waarop inwoners kunnen vertrouwen. En wanneer er sprake is van verwachte schade, moet er sprake zijn van omgekeerde bewijslast voor die schade. En juist op het punt van de schade en de schadeafhandeling moeten we de minister blijven aanspreken, als het gaat om rechtvaardig beleid en het zijn van een betrouwbare overheid. Schadeafhandeling moet menselijk, mild en makkelijk, en onze zorgen op dit vlak moeten we gezamenlijk met Coevorden en Emmen blijven agenderen in Den Haag. Dan kort nog even over de motie. Het CDA hecht er bij dit onderwerp aan om als overheden met één stem te spreken, zoals zojuist al betoogd. We vinden het fijn dat door de NAM een bijdrage van € 1 euro per vat is toegezegd, maar wij zien het als een mooie eerste aanzet voor een bijdrage aan het gebied, want we willen de Staten er wel op attenderen dat ook die bijdrage lager is dan de toegezegde 5% tot 10% van de opbrengsten. Het is betreurenswaardig dat er vanuit EZK geen eenduidig ja op het advies van de bureaus De Gemeynst en Stelpstra is.

De voorzitter: Let u op uw tijd.

Mevrouw Hilgenga: Laatste zin, voorzitter. Voor het CDA staat een bijdrage voor meer dan geld, maar voor rechtvaardige en betrouwbare landelijke overheid, die zorgvuldig omgaat met haar inwoners. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilgenga en ik zie dat mevrouw Kleine Deters een vraag voor u heeft.

Mevrouw Kleine Deters: Geeft nog even gelegenheid om te spreken. Voorzitter, dank u wel. Ik zou toch aan mevrouw Hilgenga willen vragen hoe zij dan het eerste aandachtstreepje wil uitleggen, want dat kan ik geheel niet rijmen met het pleidooi. Daar ben ik het van harte mee eens. Ook complimenten aan uw gedeputeerde daarover. En toch is het eerste aandachtstreepje alsof de vergunning al verstrekt is. Vindt u dan niet met D66 dat we daarmee een onjuist beeld neerzetten? Dat we alles, voorzitter, is de vraag, er nog aan doen om dat te voorkomen. Het is waar D66 voor wil strijden, maar vinden we het CDA dan ook aan onze kant?

De voorzitter: Mevrouw Hilgenga.

Mevrouw Hilgenga: Terecht dat D66 dat punt onder de aandacht brengt. Helaas is het zo, dat wij als lokale overheden vooral onze zienswijze kunnen indienen op dit onderwerp en de beslissing uiteindelijk bij onze landelijke overheid ligt. En vandaar dat we het van beide kanten goed vinden om toch op deze manier deze motie voor het voetlicht te brengen, want uiteindelijk ligt daar de beslissingsbevoegdheid en niet bij ons.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters tweede instantie.

Mevrouw Kleine Deters: Ja voorzitter, dank u wel. Ook daarover geen verschil van mening met mevrouw Hilgenga, maar dan toch... Mevrouw Hilgenga en ik zijn beide lid van landelijke partijen. Ook ik heb afgelopen weekend contact gehad met verantwoordelijke partijgenoten hierover. Dat betreft dan toch ook mevrouw Hilgenga. En is het niet alleen de zienswijze, maar is het toch ook dat traject wat we kunnen inzetten om juist daarmee te laten zien dat we naast onze inwoners staan.

De voorzitter: Mevrouw Hilgenga.

Mevrouw Hilgenga: Dat ben ik geheel met mevrouw Kleine Deters eens. Alleen wat het CDA betreft vinden we het wel belangrijk dat u zich ook realiseert dat we op dit moment nog wel afhankelijk zijn van mijnbouw wat betreft de energievoorziening en dat we daar nog niet geheel zonder kunnen. Dus dat daarin wel keuzes zullen moeten worden gemaakt. Wij vinden dat de adviezen van het SodM daarin ook zorgvuldig moeten worden gewogen door ons en dat daar onze rol dan ook bij blijft.

De voorzitter: Dank u wel, beide dames. Ik ga naar de heer Schuinder van de BBB.

De heer Schuinder: Voorzitter, de fractie van de BBB heeft de antwoorden van de gedeputeerde goed gehoord en de toezeggingen zijn helder en duidelijk wat ons betreft. De BBB was wel een beetje verast en verbaasd over dit interpellatiedebat. Niet zozeer dat we met elkaar van gedachten wisselen, maar meer dat we hier spreken over iets wat we zelf maar moeilijk in de hand hebben. We kunnen wel aan de bel trekken in Den Haag, maar de BBB kan zich niet voorstellen dat Den Haag nog niet op de hoogte is gebracht van de onrust in deze regio. Het is trouwens evident dat onrust onder burgers in

een regio waar in de aarde activiteit is er een taak van de overheid ligt om die onrust serieus te nemen. Als dit debat daaraan kan bijdragen, dan is deze missie in ieder geval daarvoor geslaagd. De BBB vindt dat in de grensregio niet alleen naar de eigen velden gekeken moet worden en meegenomen moet worden door de SodM, maar ook de velden net over de grens hebben impact op onze bodem. Het college zou juist deze samenwerking tussen de landen moeten benadrukken bij het ministerie. Samen optrekken is het devies. De BBB heeft er vertrouwen in dat de organisatie die zich bezighoudt met controle op en monitoring van het proces uitvoeriger zal gebeuren dan in Twente tot op heden. De BBB vraagt het college om zich hiervan op de hoogte te stellen en deze constatering ook terug te koppelen aan de Statenfracties.

De voorzitter: Dat is wel heel uitnodigend.

De heer Schuinder: Ik zag u komen, mijnheer Zandvliet.

De voorzitter: Jawel, maar ik ga erover wie het woord krijgt.

De heer Schuinder: Dan ga ik nog even verder.

De voorzitter: Nou kijk, nu de heer Zandvliet er toch staat, vooruit dan maar. De heer Zandvliet.

De heer Zandvliet: Ja, dank. Ik wou de heer Schuinder eigenlijk niet uit zijn verhaal halen. Ik wist niet zeker of de heer Schoenmaker straks nog een termijn had om wat te spreken en ik had nog een vraag over de motie waar u mede-indiener van bent, dus die ga ik toch maar stellen. Dat u straks weer verder kunt met uw verhaal, want tot nu toe een mooi betoog is. Is er een mogelijkheid om toch even te kijken naar de tekstuele opbouw van de motie? Ik merk in onze fractie, ik merk dat net ook bij D66, dat dat laatste stuk daar kunnen we elkaar wel vinden, maar in de opbouw zitten een paar punten die het misschien lastig maken om in te stemmen, terwijl volgens mij de oproep best goed is. Dus staat u ervoor open om wellicht straks in de schorsing even met locatie te kijken, samen met de indieners, of we in de tekst en uitleg elkaar beter kunnen vinden, waardoor die breder gedragen kan worden door onze Staten?

De heer Schuinder: Als het totaal daardoor beter wordt, denk ik dat het in de tweede termijn prima is dat dat aangegeven wordt hoe we daarmee om kunnen gaan.

De voorzitter: De heer Schuinder vervolgt zijn betoog.

De heer Schuinder: Jazeker. Het zou wat de BBB betreft een goed ding zijn om, net zoals D66 net aangaf, de gebiedsgedeputeerde - we hebben hem - in deze casus in de regio zichtbaar te maken, omdat het hier niet alleen gaat om bodem, maar ook om kleine dorpen, vitale kernen en regionale ontwikkelingen. Ja dus, hij gaat komen een keer. BBB is op de hoogte dat veel bezorgde burgers de SodM weten te bereiken voor vragen en dergelijke. De BBB vraagt het college om de NAM-rapportage die voor 1 mei gereed daarvoor is, te delen met de Staten, indien beschikbaar. BBB is van mening dat dit met een goed waterinjectie managementplan, een goede en uitgebreide voorbereiding, draagkracht uit de omgeving middels participatiebijeenkomsten waarbij er een overgrote meerderheid achter de plannen kan staan, een voorwaarde is om akkoord te gaan met deze plannen als de landelijke politieke ervoor kiest om de vergunning te verlenen. Als elke regio telt, is in dit soort dossiers niet alleen maar de eigen risico relevant, maar ook de grensoverschrijdende regio. Dan, omdat er ook over gesproken wordt, een korte reactie over de situatie in Den Haag. BBB snapt dat het aan de politiek is om een afweging tot behandeling te maken. Het is aan de Eerste Kamer om deze afweging te doen

en zich daarover te verantwoorden. De reactie van Vijlbrief mag dan opgevat worden als naast de inwoners staan. De BBB vindt deze reactie tot op heden voorbarig. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel heer Schuinder. Mevrouw Kleine Deters.

Mevrouw Kleine Deters: Ja voorzitter, tot slot de reactie voorbarig. Ik heb begrepen dat in Groningen een spoeddebat plaatsvindt in de Staten daarover. Ik zou graag uitleg willen hebben van het woord voorbarig, even in eerste termijn. Ik weet niet hoe ik dit moet duiden.

De heer Schuinder: Voorzitter, wij vinden het vanuit de provincie Drenthe voorbarig, omdat in principe er wordt een voorstel gedaan om het eventueel nog niet te behandelen en om dan al op deze manier dit soort conclusies, zo groot en zo breed te maken, terwijl in principe het besluit helemaal niet gevallen is, is wat ons betreft voorbarig. Duidelijker kan ik daar niet over zijn. Had niet gehoeven, had ook even kunnen wachten.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, volgens mij was het duidelijk dat, willen we een onderzoek naar de leveringszekerheid wat als argumentatie gegeven is, dat dat anderhalf jaar zou kunnen duren en dat vanochtend in de verklaring dat ook duidelijk aangegeven is, voor D66 blijft het wel het gegeven om inderdaad heel principieel naast de inwoners te blijven staan. Dan ben je ook meteen erg duidelijk wat dan je keuze zal zijn. Dus wij vinden het zeker niet voorbarig, dus dan hebben we daar een verschil van mening over, voorzitter.

De voorzitter: De heer Schuinder nog in tweede instantie? Mevrouw Van den Berg, ChristenUnie.

Mevrouw Van den Berg: Ja, dan toch inderdaad even over wat er in de Eerste Kamer gister niet gebeurd is. De reactie daarop noemt de heer Schuinder voorbarig. Maar hoe kwalificeert hij dit uitstel, ook met de inwoners in gedachten hier in het Noorden?

De voorzitter: De heer Schuinder.

De heer Schuinder: Kijk, wij staan natuurlijk voor, in principe, en naast alle inwoners, in die zin in alle regio's, als je kijkt over landelijk, dus daarover geen twijfel. Het is niet dat je daarmee niet naast de inwoners staat. Volgens mij moet je het die kant ook niet optillen. Wat ik zeg is dat ik de reactie van Vijlbrief om te zeggen: dan stap ik op, dat vind ik een voorbarige.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Maar kunnen we elkaar dan vinden in het feit dat het zeer onwenselijk is dat inwoners in het Noorden, en met name in Groningen natuurlijk, nu nog weer eens een keer in de wacht gezet worden?

De voorzitter: De heer Schuinder.

De heer Schuinder: Voorzitter, dat dit niet bijdraagt aan het vertrouwen in een betrouwbare overheid, daar kunnen we elkaar zeker in vinden.

De voorzitter: Was u aan het eind van uw betoog? Ja, dank u wel. Ik geef het woord aan mevrouw Van den Berg, die nog staat, van de ChristenUnie. Mevrouw Van den Berg heeft een motie die zij gaat indienen en daarom krijgt zij een minuut extra spreektijd.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter, waar we in de vorige Statenvergadering nog in het algemeen spraken over mijnbouwactiviteiten, hebben we het vandaag al specifiek over de vergunningsaanvragen van de NAM voor verlenging van de bestaande gaswinningsactiviteiten en plannen om afvalwater te injecteren bij Nieuw Schoonebeek. Aanleiding daarvoor is weer een aardbeving, nu net over de grens bij Schoonebeek. En ook ligt er inmiddels een advies van het Staatstoezicht op de Mijnen, het SodM, over de beide vergunningsaanvragen. Dit advies heeft ons eerlijk gezegd wel een beetje wakker geschud als het gaat om de te verwachten effecten van deze mijnbouwactiviteiten op woningen, infrastructurele werken en de natuur. Misschien waren we door de hele discussie over de vergoeding van inwoners dit belangrijkste deel wel een beetje vergeten. Goed daarom dat dit vandaag op de agenda staat en we gelegenheid hebben om hierover te spreken met elkaar. Wat de ChristenUnie betreft, moeten we heel actief opkomen voor de belangen van onze inwoners en de belangen van Drenthe. Er moet schade voorkomen worden, en moet eventuele schade aan woningen, natuur en infrastructuur ruimhartig vergoed worden en moet dit voor de vergunningsverlening geregeld zijn. Ook als er sprake is van landsgrenzen want we zien een nieuw kastje en muur aankomen. In aanvulling op de vraag van de SP hebben wij nog twee vragen. Het SodM adviseert EZK om nader advies in te winnen bij het ministerie van LNV over de effecten op onder andere het Bargerveen Natura 2000-gebied. Als provincie zijn we hard aan het werk om onder andere de natuur bij het Bargerveen te herstellen en te beschermen. Hoe is de inschatting van GS als het gaat om de effecten op het Bargerveen natuurgebied? Tweede vraag: het college van GS heeft gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om advies te geven over de vergunningsaanvragen en ook is zij betrokken bij het ontzorgspoor. Welke stappen gaat zij concreet nog meer zetten om de belangen van de inwoners van Drenthe en de natuur van de Drenthe te borgen? Dan wil ik graag een motie indienen, samen met PvdA, SP en Volt en ik hou het bij het dictum. Wij verzoeken het college om de zorg vanuit de regio Schoonebeek omtrent de bodemactiviteiten serieus te nemen, om actief in gesprek te blijven met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, om de belangen van de inwoners te behartigen, zodat voor afgifte van de vergunningen goede afspraken gemaakt zijn, en PS actief te informeren over de rol van GS aan tafel met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, en gaat over tot de orde van de dag. Dan tot slot, als het gaat om de motie van Sterk Lokaal: als deze bijdraagt aan een betere bijdrage voor de inwoners, dan kunnen we deze van harte steunen, waarbij wij ook graag even meekijken naar de overwegingen die genoemd worden in de motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van den Berg. Ik geef het woord aan de heer Pormes van de fractie LijstPormes.

De heer Pormes: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zal mij beperken tot het indienen van de motie. Maar toch nog even een opmerking over datgene wat gisteren heeft plaatsgevonden in de Eerste Kamer. Kijk, de Eerste Kamer is natuurlijk belangrijk, heeft ook een belangrijke functie en toetst wetten aan de hand van rechtmatigheid, handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. En ik heb dat gemist gisteren, want daar ging het helemaal niet om en dat is teleurstellend en vele Kamerleden hebben zelfs niet kunnen slapen. Maar wat is nou de kern? En we hebben zojuist alle anderen gehoord en dat ging met name over de materiële schade en of er nou een vergunning moet komen. Maar ik maak me meer druk om een andere schade, namelijk de kloof tussen burgers en politiek. Het vertrouwen dat burgers moeten hebben in bestuur, in het Kabinet, in de Kamer, in Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten, en daar heeft mijn motie dan ook betrekking op. We hebben moeten leren uit het verleden, of we het nou hebben over datgene wat zich in Groningen heeft afgespeeld of allerlei andere problemen die zich

nu voordoen zoals de PFAS, Tata Steel, bollenteelt. Het leidt alleen maar tot polarisatie, maar daarmee verkleinen we de kloof niet tussen burger en politiek. En het gaat niet om GS en ik doe ook geen beroep op GS, maar ik doe wel een beroep op PS. Wij hebben een eigen verantwoordelijkheid om de burgers bij te staan en te ondersteunen en te helpen, zodat we niet alleen maar naast hun staan, maar ook hen faciliteren. En dan gaat het niet om dat wij dingen kunnen veranderen, want onze macht is heel beperkt. We kunnen alleen maar een beroep doen en een oproep doen aan de staatssecretaris, Kabinet. Vandaar dat ik ook de volgende motie heb. Motie inzake aardbevingen nabij Schoonebeek. Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 3 april, constaterende dat: Oliewinning, afvalwaterinjectie én gaswinning belangrijke industriële activiteiten zijn, die kunnen leiden tot verschillende vormen van schade aan mens en milieu, zoals bodemdaling, aardbevingen, verontreiniging van grondwater en schade aan gebouwen; Inwoners van Schoonebeek en omgeving een platform verdienen waar ze hun zorgen kunnen uiten, informatie kunnen delen en betrokken kunnen worden bij het besluitvormingsproces met betrekking tot deze kwestie. Overwegende: De noodzaak om de mogelijke schade door deze industriële activiteiten serieus te nemen en de impact ervan op de inwoners, natuur en milieu te begrijpen; Het belang van transparantie, openheid en participatie van belanghebbenden bij beslissingen die van invloed zijn op hun leefomgeving; Roept Provinciale Staten van Drenthe op: Tot het houden van een hoorzitting over de mogelijke gevolgen van deze industriële activiteiten, waarbij: Vertegenwoordigers van bewoners die worden beïnvloed door gaswinning worden uitgenodigd om hun ervaringen en zorgen en voorstellen te delen. Deskundigen op het gebied van geologie, milieu, civiele techniek en andere relevante disciplines te horen en informatie te verstrekken over de mogelijke oorzaken en gevolgen van schade door de reeds genoemde industriële activiteiten; Vertegenwoordigers van relevante bedrijven, regelgevende instanties en andere belanghebbenden te horen. De uitkomsten van de hoorzitting worden gebruikt als basis voor verdere discussie, beleidsvorming en actie om de schade door deze industriële activiteiten te verminderen en de getroffen bewoners te ondersteunen, en gaat over tot de van de dag. Medeondertekend door de Partij voor de Dieren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, heer Pormes en als u hem indient, maakt de motie deel uit van de beraadslaging. En dat is nu gebeurd, hartelijk dank. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Niessink van Forum voor democratie.

Mevrouw Niessink: Dank u wel voorzitter. De aanvragers van dit debat stellen voornamelijk vragen aan de Gedeputeerde Staten. Eén vraag aan PS. Wat ons betreft had dat ook prima bijvoorbeeld via een rondvraag gedaan kunnen worden. Dat was ook de reden waarom wij dit interpellatiedebat niet steunden. De partijen willen aandacht vragen voor dit onderwerp. En hoe had dit beter gekund dan door af te reizen naar Schoonebeek en daar een bijeenkomst te organiseren, zodat we niet over de mensen praten, maar met de inwoners van dat gebied? En ik wil u, net als JA21, ook wijzen op de motie die wij, Forum voor Democratie samen met JA21, D66 en GroenLinks hebben ingediend en is aangenomen op 1 februari 2023 om vier commissievergaderingen te organiseren op locatie. Tot op heden is dit nog niet gebeurd en wat ons betreft zou dit onderwerp zich daar prima voor lenen. Daarom zouden we ook willen oproepen om dus op korte termijn uitvoering te geven aan deze motie. Dan over de beving. Het was een beving van 2.1 op de schaal van Richter, gecategoriseerd als extreem licht en hoewel meetbaar slechts door enkele mensen waargenomen en hoogstens enkele zeer lichte objecten kunnen mogelijk bewegen. Met andere woorden: het was een beving, maar er is nog niet direct reden voor paniek. Daarnaast was dit een beving die in Duitsland heeft plaatsgevonden, waar wij weinig tot geen invloed op hebben. Forum voor democratie is wel van mening dat er een goede regeling moet zijn voor inwoners, mocht er schade ontstaan door boringen of afvalwaterinjectie. Echter zouden we niet moeten wachten op het Rijk, de NAM of wie dan ook, maar moeten wij nu al in die betreffende gebieden woningen gaan versterken, zodat de boringen door kunnen gaan. We hebben gezien in Groningen, waar alleen maar praten toe leidt. Eigenlijk tot niks. Die mensen wachten al

jaren op een goede oplossing. We moeten proactief ondernemen en wat ons betreft beginnen we daar meteen mee. Wij steunen de motie van Sterk Lokaal en de andere partijen die deze indienen om ervoor te zorgen dat de inwoners van Schoonebeek krijgen waar zij recht op hebben. De moties van de ChristenUnie en LijstPormes kom ik later in de tweede termijn op terug, want die heb ik nog niet goed kunnen lezen om daar een goed oordeel over te vellen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niessink. Ik geef het woord aan de heer Vorenkamp van de PVV.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter. Voorzitter, we gaan er niet over, maar we komen wel op voor onze inwoners qua ruimhartige schadevergoeding en compensatie, want de overheid dient een betrouwbare overheid te zijn. Daar zijn onze inwoners zo langzamerhand wel aan toe. We zijn bij de info geweest als PVV, ik was volgens mij op dat moment het enige Statenlid, op 7 maart in Emmen. Achteraf gezien waren het er twee meer, maar dat is achteraf gezien, want die zijn inmiddels Statenlid geworden. Er zijn heel veel vragen gesteld, ook hele scherpe vragen, voorzitter, ook door Sterk Lokaal zijn daar hele scherpe vragen gesteld en ook door de PVV. Naar mijn bevindingen zijn al die vragen naar behoren beantwoord, door de SodM, door TNO en ook door de NAM. Dit wil ik toch even gezegd hebben, voorzitter. Verder is het door de SodM en de NAM aangekondigd dat bij een aardbeving vanaf sterkte 3.0, dat is voldoende aanleiding om direct alle winning definitief te stoppen. Laten we hopen dat dit niet gaat gebeuren, voorzitter, want dat zal ongetwijfeld wel aanleiding zijn tot schade. Zij denken in ieder geval dat het niet zal gebeuren. Vraag aan GS met betrekking tot EZK en de NAM: als er nu een aardbeving van 3.0 of hoger plaatsvindt over de grens, wat zijn dan de consequenties in dat geval voor het Nederlandse gebied, voor de Nederlandse winning? Even over de moties. De motie van Sterk Lokaal en de BBB over de compensatie, die steunen wij. De andere moties lijken ons overbodige moties. De motie van LijstPormes over de hoorzitting, ja, die hebben we in feite al gehad. Begin maart is er een hoorzitting geweest, in dat gebied overigens en niet hier. En de motie van de ChristenUnie, volgens mij doet GS al precies en heeft GS al precies gedaan wat voorgesteld wordt. Kortom in mijn ogen een overbodige motie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Vorenkamp. Ik geef het woord aan de heer Vianen van de VVD.

De heer Vianen: Voorzitter, dank u wel. Ik was even aan het twijfelen of wij wel het woord zouden voeren bij dit agendapunt, want het waren voornamelijk schriftelijke vragen richting het college afgevuurd. Hebben wij ook wat eerder wat van gezegd. Dus wat ons betreft had het ook schriftelijk gekund, want een hele hoop is bij de commissievergadering drie weken geleden ook al uitgewisseld. Maar volgens mij was het voor de SP ook prima geweest om schriftelijke vragen te stellen, want het is wel handig als je een interpellatiedebat aanvraagt, dat je er ook bij bent om te horen wat andere partijen zeggen en niet tussendoor weglopen om motie aan te passen. Dat is even iets wat ik toch mee wil geven. Tijdens de commissievergadering hebben wij gezegd: het is voor ons belangrijk dat met de huidige activiteiten de provincie zich in moet zetten om schade te voorkomen en tegelijkertijd ook vol op het orgel gaat voor zogenoemde omgekeerde bewijslast met een goede schaderegeling voor alle Drentse inwoners. En dit betekent inderdaad ook kijken hoe we met onze oosterburen omgaan met eventuele schades en dit ook met het Rijk bespreken. En GS doet al stinkend haar best. In de reactie van de heer Jumelet hoorden wij net allerlei hele mooie termen waar wij erg gelukkig van worden. Menselijker, makkelijker, milder, omgekeerde bewijslast wordt volop op ingezet. Er is een brief met gemeente Coevorden opgesteld richting EZK om teleurstelling uit te spreken. Dus we hebben ook en beetje het gevoel dat een aantal moties en misschien ook een deel van de inbreng van de partijen wat open deuren zijn vandaag. Dus ik ga de moties even kort bij langs. Van de motie van Sterk Lokaal, BBB, JA21 en CDA, een brief richting EZK. Dat is wat ons betreft prima, maar dan vraag ik mij wel direct af: waarom hebben we dan de indieners van dit interpellatiedebat die motie niet mee-ingediend? Dat is een vraag die ik hier toch even neerleg. Motie van de ChristenUnie, verzoeken het college om de zorg voor inwoners

serieus te nemen. Nou, we hebben erover nagedacht, misschien moeten we er in de tweede termijn even op terugkomen, maar het voelt ook een beetje als een open deur. Dus we wachten even af wat Gedeputeerde Staten zegt. Hetzelfde geldt ook voor de laatste motie van de heer Pormes.

De voorzitter: En de heer Zandvliet rende naar de interruptiemicrofoon. De heer Zandvliet.

De heer Zandvliet: Ja, soms komen dingen perfect uit en mijnheer Vianen van de VVD legt het mooie balletje neer, dus ik kop hem maar in. Dat is precies waarom ik even wegliep, om te kijken of we toch breed met elkaar zo'n motie kunnen indienen en een breed signaal kunnen geven. Ik denk dat dat belangrijk is in het interpellatiedebat dat gaat om de inwoners en een breed signaal.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Vianen. Prima, fijn dat de SP dan uiteindelijk ook hierin mee kan gaan. Wat ons betreft was dit de bijdrage, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Puper van de Partij van de Arbeid.

De heer Puper: Hartelijk dank, voorzitter. Mag je als laatste en dan gaat het beeldscherm ook nog uit. Dan blijft er weinig over. Oh sorry, zijn er nog meer? Hartstikke goed. Voorzitter, dank u wel. Er is al veel gezegd, dus ik zal niet alles gaan herhalen. Er is wel een aantal keren gesproken over het feit dat het eigenlijk wel een beetje meevalt: het was 'maar' 2,1. De Partij van de Arbeid wil toch wel benadrukken dat ook met zo'n beving de term 'gaat u maar slapen, het komt wel goed' niet opgaat. Er zal alles p[alles moeten worden gedaan om ernstige problemen te voorkomen. Hoe je dat gaat doen, daar hebben we het met elkaar over gehad. De heer Jumelet heeft een prima antwoord gegeven, denk ik, ook specifiek op de vraag hoe het zit met de grensoverschrijdende verantwoordelijkheid. Wat voor ons best wel een belangrijke is. Ik wil u toch nog even wijzen op een tweetal moties die zijn aangenomen. De ene motie, die is al een paar keer benoemd. Dat is rondom de omgekeerde bewijslast. Daar hoeven we denk ik niet zoveel meer over te zeggen, maar de tweede motie wordt voorgesteld en dat was overheid gedupeerden bij geschillen over aardbevingsproblematiek bij te staan door middel van mediation in plaats van een rechtszaak aan te spannen. Dit om het weggezakte vertrouwen in de overheid niet verder groter te maken. En dat willen we toch nog wel even meegeven. Beide moties zijn uiteindelijk bedoeld om de belangen van de inwoners van, in dit geval Schoonebeek en omgeving, te verbeteren. Alhoewel de verbeteringen uitsluitend pas komen als er uiteindelijk geen olie meer uit de grond komt. Nog even over de motie. De motie van Sterk Lokaal Drenthe. Ik noem hem even Sterk Lokaal Drenthe, er zijn vier partijen, maar die werd genoemd. Ik kan me scharen achter de woorden van D66, waarin met name de eerste bullet toch wat zand in de ogen strooit. En als die weggelaten zou kunnen worden, dan zou het voor ons al een heel ander verhaal zijn. Als het zo blijft staan, dan kunnen wij hier niet mee instemmen. Maar ik heb wel begrepen dat er op de achtergrond al hard wordt overlegd om alles samen te gaan voegen.

De voorzitter: De heer Schoenmaker heeft een vraag voor de heer Puper.

De heer Schoenmaker: Dank u wel, voorzitter. Het gaat eigenlijk om die eerste bullet. We hebben daar al overleg over gehad. Wij willen hem wel laten staan, want we vinden het wel degelijk belangrijk wat het SodM en TNO dat advies geven. We zouden van het woord 'overleg' 'advies' kunnen maken. Dat zou de enige aanpassing zijn. De strekking van het verhaal, en dat is ook wat ik graag even van u terug hoor, wij gaan ervanuit dat het vergunningstraject al haast rond is. Maar stel dat het vergunningstraject natuurlijk niet rond is, dan is deze hele motie overbodig, want dan is er geen geld beschikbaar vanuit de NAM en het EZK. Kortom, als u hem zo leest dat als het vergunningstraject rond is, zou u dan deze motie kunnen steunen met gedachten richting de inwoners van Schoonebeek en omgeving? Want daar gaat deze motie om. En de rest, ik zou het niet willen zeggen, is haast muggenzifterij.

Maar het gaat u er om, u gelooft dat u nog heel veel kunt doen om deze vergunning tegen te houden. Wij zijn er op dit moment vrijwel van overtuigd, anders dan de zienswijze, maar die haalt het ook niet bij de rechter, dat deze vergunningen niet meer terug te draaien zijn. Daar is het volgens mij het verschil. Maar het gaat ons in deze motie vooral om: bent u bereid om de inwoners van Schoonebeek te geven waar ze eigenlijk een toezegging op gehad hebben?

De voorzitter: De heer Puper.

De heer Puper: Dank u wel. U spreekt uzelf een beetje tegen, meneer Schoenmaker. U zegt: wij denken niet dat je er nog iets aan kan doen. Denken wij dat we wel wat kunnen doen? Ja, natuurlijk, anders staan we hier niet. We vertegenwoordigen juist de belangen van de inwoners aldaar. En waar mogelijk is, zolang zaken nog niet zeker zijn, heb ik het ook onder andere over dat grensoverschrijdende verantwoordelijkheid. Als dat soort zaken onvoldoende duidelijk zijn, moeten die vergunning gewoon nog niet afgegeven worden. Punt. Tot zover. Staan wij naast de inwoners? Natuurlijk staan wij naast de inwoners. En als u de tekst laat staan, zoals u het nu heeft staan in de laatste versie die ik heb gezien, kunnen wij ons er niet in vinden. De strekking is wel helder, maar pas als u de zin aan zou passen, dan zouden wij veel meer in de richting kunnen komen van de motie.

De voorzitter: De heer Schoenmaker, tweede instantie.

De heer Schoenmaker: Dus als we het woord 'overleg' aanpassen naar 'advies' kunt u wel steunen? Maar er staat heel duidelijk: 'naar alle waarschijnlijkheid'. De waarschijnlijkheid laat altijd de ruimte over dat het niet gehaald wordt. Maar goed, het is uw eigen keuze om deze motie wel of niet te steunen, maar de motivatie is helder.

De voorzitter: De heer Puper vervolgt zijn betoog en is aan zijn spreektijd.

De heer Puper: Ik had nog één seconde over, dus ik kan wel een mooi verhaal houden, maar ik laat het hierbij in eerste instantie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Puper. Tot slot de heer Bos van GroenLinks.

De heer Bos: Voorzitter, dank u wel. Toehoorders, Statenleden, college, je zult er maar wonen. Groningen begon ook zo. In de jaren 90 eigenlijk al. 1 op de schaal van Richter. Een keer naar de 2 op de schaal van Richter. Van 2000 tot 2010 al meerdere keren over die 3 op de schaal van Richter en in Huizinge in 2012, dat weet eigenlijk iedereen over het algemeen, 3,6 op de schaal van Richter. En ergens moeten we beginnen. En nu hebben we een aardbeving van 2,1. Net vlak over de grens, onder ons eigen gasveld van de NAM. En die is 2,1 op de schaal van Richter. Dus wat gaat er nog komen, is dan de vraag. En dan hoor ik inderdaad een hoop bagatellisatie, als ik het zo mag noemen. Ja, er zijn nog geen schades gemeld en ja, we hebben nog niks erover binnengekregen. Mensen hebben het amper gemerkt. Nu nog niet, nee. Maar ondertussen lopen er dus vergunningsaanvragen om nog veel meer te gaan doen. En wat zijn wij dan van plan? Er is een adviesrapport geschreven, of een advies aan het EZK hebben wij geschreven. We willen allerlei voorwaarden, we willen monitoringsystemen en als het dan een keer misgaat, gaan we misschien een keer ingrijpen. Maar de grote olifant in de kamer durft hier niemand te benoemen. Laten we gewoon stoppen met die onzin. Stoppen met die gas- en olieboringen daar. Dat is in lijn met het IEA-advies, het Internationaal Energieagentschap die aangeeft dat is helemaal niet meer nodig. Er zijn genoeg putten om die energietransitie te halen, dus je kunt gewoon stoppen. En ik wil heel graag van het college horen hoe zij erover denken om dat signaal nou eens keer naar Den Haag te geven. Stoppen met die onzin. Nog even over de motie. De indiener vond dit interpellatiedebat eigenlijk maar onzin, maar ondertussen moeten de bewoners wel

krijgen waar ze recht op hebben. En dan vraag mij af: waar hebben ze nou recht op? Als het toch allemaal onzin was, het interpellatiedebat. Er zijn geen schades. Waarom hebben ze dan recht op geld? We snappen de strekking van de motie wel, want als die vergunningen wel komen, dan moeten ook gewoon, gedegen, mensen moeten beloofd worden. Of in ieder geval gecompenseerd worden voor de mogelijke schades die ze gaan lijden. Maar dat is iets anders dan een gebiedsfonds. Dus ik ben nog even aan het overdenken, over die motie. En dat zien we later wel. Voorzitter, ik ben ook door mijn tijd heen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Bos. We zijn aan het eind gekomen van de termijn van de zijde van de Staten. Ik geef het woord aan gedeputeerde Jumelet. En die heeft twee minuten om zijn eerste betoog aan te vullen. En daarna schorsen we even kort, minuut of vijf. Dan kunt u allemaal nog even de moties bij elkaar halen en dan gaan we daarna weer verder.

Gedeputeerde Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Het mag ook wel eens gezegd worden dat we op een waardige manier over dit dossier spreken, hier. Zoveel emoties en zorgen bij mensen. En dan is het goed, denk ik, om te constateren dat we dat op een hele gepaste manier ook hier aan de orde hebben. En ik denk dat dat ook goed is om uit te stralen. Dat je aan de ene kant bewust bent van de realiteit, van winning van mijnbouw. Ook in ons land, ook in onze provincie. En tegelijkertijd dat je zorg hebt voor, en oog hebt voor de zorgen van mensen. De eerste vraag die aan de orde was van de heer Zandvliet: waar blijkt dat dan uit? Want in de adviezen staat natuurlijk ambtelijke taal, bestuurlijke taal. Dat is uiteindelijk dan het advies. Maar weet dat wij natuurlijk ook nadrukkelijk spreken met het ministerie. Een op een, ook met de Staatssecretaris bij gelegenheid. We spreken ambtelijk met het ministerie, we spreken daar samen trouwens ook met de gemeenten, met het ministerie. En ik denk dat het goed is om u dan hier kenbaar te maken dat die zorg die ik probeer te verwoorden daar ook vooral aan de orde is. Want daar kun je ook een op een melden, heel de actualiteit van wat speelt op dit moment, waar gaan de verhalen over? Ik denk dat het goed is om dat ook op deze manier nog eens te benadrukken. Er is natuurlijk ook ambtelijke correspondentie. We weten met elkaar ook dat we bestuurlijk de adviezen uitbrengen. Het kan niet onbekend zijn, want we hebben ook een lobbytraject, waarbij we eigenlijk ook gewoon op de publieke tribune zitten bij een algemeen overleg in de Tweede Kamer om aan te geven dat wij ons zorgen maken. Maar ook niet alleen maar geld willen, maar vooral ook toekomstperspectief voor het gebied. Want net als werd even door de heer Bos, als laatste spreker in dit debat, opgemerkt dat... Recht op geld hebben. Weet u, dat hele bijdragespoor is niet bedoeld om schade af te kopen, of mensen daar met een vergunning te zeggen van u krijgt er ook iets geld voor. Nee, het is het delen volgens de contourennota van de Staatssecretaris in de opbrengsten. En daar is dan uiteindelijk een bedrag genoemd. Maar dat is wat er aan de orde is. Dus ook daar maar even het antwoord op. Het gaat niet om het afkopen of het gaat vooral over een bijdragespoor waar in de contourennota in het kader van mijnbouw ook oog voor is en ook toekomst voor het gebied ook wordt gebracht. Want deze oliewinning zal waarschijnlijk 15 jaar duren. En dan wordt er nu al nagedacht over: na 15 jaar, wat gaat er dan gebeuren? En dan is daar in ieder geval ook aan gedacht.

De voorzitter: Let u op uw tijd?

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, nog de vraag ook, inderdaad, niet alleen gaat het over de ondergrond in Nederland. Het gaat natuurlijk nadrukkelijk over de ondergrond ook in Duitsland, om dat mee te nemen. En het is wel denk ik goed om daar nog even bij stil te staan. Want het SodM adviseerde de Staatssecretaris de NAM op te dragen meer onderzoek te doen naar de effecten van de oliewinning uit het Duitse deel van het Schoonebeek olieveld. De recente aardbeving onderstreept de noodzaak hiertoe en de provincie heeft in haar adviezen aangegeven te verwachten dat de Staatssecretaris de adviezen van onder andere het SodM ook overneemt. Ik denk dat dat een belangrijke zin is om nog eens ook hier uit te spreken, om u ook aan te geven dat er vanuit de gemeente, maar ook vanuit de

provincie, en aanleiding ook van dit debat hier, nadrukkelijk die boodschap is ook aan de Staatssecretaris.

De voorzitter: De heer Vianen heeft een vraag voor u. En u bent al behoorlijk over uw tijd heen, dus wilt u zo meteen afronden? De heer Vianen.

De heer Vianen: Voorzitter, dank u wel. Want onze fractie twijfelt nog een beetje over de motie van de ChristenUnie en PvdA, SP en Volt. Want enigszins horen we Gedeputeerde Staten en met name de heer Jumelet steeds zeggen: jongens, we zetten ons hartstikke in voor dit dossier en we zetten op dit punt en dat punt dat punt in. En alle zorgen die u zegt, herken ik en nemen we met het ambtelijk apparaat ontzettend serieus en gaan we mee aan de slag. Mijn vraag aan de gedeputeerde is: de motie die nu voorligt, helpt u die? Of zegt u van nou, wat zijn we eigenlijk allemaal aan doen. Het is een beetje een open deur.

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, als ik dan op die motie mag reageren. Moet ik hem er even bij pakken. Ik vond hem op zich oprecht, zoals je dat dan zegt, sympathiek, want dat daar ook staat, GS geeft deze zorgen serieus te willen nemen en dan vervolgens verzoeken het college om het serieus te nemen. Dat is een beetje bijzonder. Het is het een of het ander. Je neemt het serieus of je neemt het niet serieus. Volgens mij hebben we hier proberen duidelijk te maken dat GS het zeer serieus neemt, samen met alle andere partijen die hier een rol in spelen, zeker als het gaat om de overheden. We zijn in gesprek met EZ, zelfs persoonlijk ook met de Staatssecretaris. En we hebben dus dat al gedaan, actief informeren. Kijk, als u vindt dat er signalen moeten worden afgegeven, dat is aan u. Maar het is in mijn beleving wat we doen, voorzitter. Voorzitter, dan even afrondend, want er was nog één nieuwe vraag, mevrouw Van den Berg, over het Bargerveen. Het is ook zo inderdaad, dat dat ook in ogen-schouw is genomen. Ook door het SodM. En ik heb begrepen dat daar niet direct schade te verwachten valt. Maar goed, het is wel iets waar we heel goed nadrukkelijk ook naar moeten blijven kijken. Want inderdaad, u zegt terecht, u steekt er heel veel geld in, zeker om die natuur te herstellen. Het Bargerveen is echt een trekker, ook wat betreft recreatie en toerisme inmiddels. Dus dat mag duidelijk zijn dat we daar ook oog voor hebben. Maar ook dat is voor de deskundigen, alle voer om nog eens een keer over te buigen. Maar het heeft alle aandacht in mijn beleving, voorzitter.

De voorzitter: Dat roept een vraag op bij mevrouw Van den Berg. Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Heel concreet is het advies van het SodM aan de minister om de minister van LNV om advies te vragen op dit punt. Weet u of dat advies er al is en wat de strekking daarvan was?

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, kort door de bocht. Ik heb de heer Vijlbrief, Staatssecretaris verantwoordelijk, horen zeggen dat hij alles bij elkaar gaat garen. Hij heeft ook Schoonebeek gezien als, in het kader van de contourennota, ook oefenen, maar het is nog niet klaar. Dus hij zal echt alles bij elkaar gaan brengen om vervolgens een besluit te gaan nemen. En ik denk dat dit onderwerp er dus ook uiteindelijk aan wordt toegevoegd met als uiteindelijk advies, ook vanuit LNV, om uiteindelijk dan het besluit te nemen. Dus ik leg het ook maar terug even bij de Staatssecretaris. Want hij heeft dat zelf ook gezegd in een algemeen overleg. Ik denk dat het goed is om op die manier ook daar oog voor te houden.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: En ik denk dat het ook goed is dat vanuit Drenthe dit nog eens extra onderstreept wordt. Dat we echt belang hechten ook aan dat advies, omdat het zo nauw ook onze belangen raakt.

De voorzitter: De heer Jumelet? Nee, want er was geen vraag. De heer Pormes.

De heer Pormes: Voorzitter, een korte vraag aan de gedeputeerde. Deelt u mijn opvatting dat er ook een causaal verband is tussen de ongerustheid van bewoners en kloof tussen burgers en politiek?

De voorzitter: De heer Jumelet.

Gedeputeerde Jumelet: Voorzitter, er zijn vele redenen aan te voeren en te bedenken waarom mensen misschien niet zoveel vertrouwen hebben in de politiek. Ik denk dat de zorgvuldigheid waarmee wij met elkaar op dit moment opereren, zeker als het gaat om informatievoorziening een heel aantal mensen zal kunnen bereiken. Maar er zijn altijd mensen die natuurlijk, misschien met een signaal van afgelopen, dat was 23, 24 maart, toch zoiets hebben van: wat gebeurt hier nu? Er was toch sprake van dat één keer in de tien jaar misschien iets zou gebeuren. En laat het nu verdorie twee weken later toch echt nu al gebeuren. Ik kan daar niet intreden, ik kan de argumentatie niet bedenken, maar ik kan me voorstellen dat mensen misschien al met weinig vertrouwen nog minder vertrouwen zullen hebben. Voorzitter, maar aan ons om daar dan serieus mee om te gaan en oog te hebben voor de zorgen van de mensen. En misschien nog even, voorzitter, als u me toestaat, er waren nog twee andere moties. Want die andere motie schijnt nu dus wat gewijzigd te zijn. Ik las de motie en heb daar in eerste instantie in de eerste termijn ook van gezegd: dat kunnen we wel, dat is een signaal, maar is gericht aan PS. Dus daar hoef ik verder niks van te vinden. En de motie van LijstPormes, roep Provinciale Staten van Drenthe op. Dat is een hoorzitting die u voorstelt. Ik vind het prima. Tegelijkertijd roep ik maar in gedachte dat wij zelf al een aantal masterclasses hebben bedacht om u ook te informeren, dat we 15 mei ook hebben bedacht dat u wordt bijgepraat door de Commissie Mijnbouwschade. Het voegt allemaal toe aan kennis vergaren. Ik laat het aan uw oordeel Staten of u daar dan uiteindelijk ook mee instemt, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Jumelet. We zijn aan het eind gekomen, van, je zou kunnen zeggen, de tweede termijn van de zijde van het college. Een momentje. Maar we gaan wel even schorsen. Het lijkt me sowieso goed. We schorsen de vergadering tot 15:00 uur.

De voorzitter: Dames en heren, ik wil de vergadering graag heropenen. Zou u uw plaats weer kunnen innemen? Wat fijn. En ik kreeg een signaaltje, of een paar signaaltjes dat het op onze publieke, respectievelijk ondersteuningstribune soms een tikje rumoerig is. Dus mag ik aan onze rechterhanden vragen om stilte te betrachten tijdens het debat? Want dat kan ook eenieder op de publieke tribune het goed volgen. Even kijken. Ik denk dat er nog behoefte bestaat aan een volgende termijn. Ik zie wat knikkende gezichten. Mooi, want u heeft de moties aangepast, neem ik aan, en die staan nu ook weer keurig op de lijst. Dus iedereen heeft daar kennis van kunnen nemen. Ik ga het lijstje even af en ik begin bij de heer Zandvliet. Ik geef iedereen één minuut spreektijd. Is dat goed? Oké. De heer Zandvliet, gaat u gang.

De heer Zandvliet: Dank u wel, voorzitter, en ik ga het ook echt kort houden. Ik denk namelijk dat we gepoogd hebben met dit debat te luisteren naar de inwoners, te vertellen wat er gebeurt. En ik vind het mooi te zien dat links, rechts, conservatief, progressief, alle partijen daarin hebben meegeholpen.

Ik denk dat we daarmee het effect van het debat goed hebben behaald. Dankbaar daarvoor. Bernadette zal zo de motie verder toelichten waarin ik hoop dat we dat effect nog iets verder kunnen versterken. Dus ik ben blij vandaag dat we dit zo hebben kunnen doen en iedereen dank.

De voorzitter: Dat is mooi, een blije heer Zandvliet. De heer Schoenmaker van Sterk Lokaal Drenthe.

De heer Schoenmaker: Dank u wel, voorzitter. Mooi debat gehad. Ik denk dat de zorgen goed verwoord zijn. Zorgen, die hebben wij natuurlijk ook als het gaat om veiligheid en issues die daar aan de orde zijn. Goed om dat debat te voeren. De motie zoals wij hem hebben ingediend, die laten we staan, tekstueel ook, omdat daar wat waarborgen in zitten zoals 'waarschijnlijk'. Nogmaals, op het moment dat blijkt dat de vergunningen niet verleend worden, dan is deze motie overbodig. Maar op het moment dat blijkt dat de vergunningen wel verleend worden, dan is deze motie essentieel voor het gebied daar. En ik hoop ook dat de fracties die twijfelen om deze motie te steunen, dat ze vooral in die gedachte deze motie lezen. Gaat het niet door, de vergunning, geen enkel probleem. Maar wordt de vergunning wel verstrekt, ondanks dat u misschien denkt van dat gebeurt niet, dan gaat het erom dat je opkomt voor de inwoners van Drenthe. En dat signaal willen we afgeven. En we hopen dat u op die manier de motie steunt en anders niet steunt met een stemverklaring.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schoenmaker. De heer Omlo van JA21 en na de heer Omlo mevrouw Kleine Deters van D66. Gaat uw gang, de heer Omlo.

De heer Omlo: Dank u wel, voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor beantwoording en mooi dat hij opnieuw aangeeft zorgen vanuit inwoners te delen met het Rijk. Toch nog aandacht voor vergaderingen op locatie. Dan even de moties, wat betreft de motie CU en consorten, lijkt me, gezien de reactie van de gedeputeerde, overbodig. Dus geen steun. En motie Pormes heb ik over getwijfeld. Toch geen steun, omdat de hoorzittingen in deze vorm zijn geweest en nog komen in masterclasses Tot zo ver.

De voorzitter: Fijn. Mevrouw Kleine Deters van D66 en na mevrouw Kleine Deters Statenlid Peeks van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, dank u wel. In tweede instantie toch nog even herhalen onze suggestie die wij aan GS hebben willen meegeven wat betreft de inzet inhoudelijke portefeuillehouder en de gebiedsgedeputeerden. En we horen graag hoe die discussie verlopen is en wat de afweging geweest is om tot een keuze te komen, welke die ook mocht zijn. Dan de moties, voorzitter. Voorzitter, D66 wil echt niet meegaan in de motie van Sterk Lokaal Drenthe c.s. Alsof we al de handdoek in de ring gooien. Alsof al het beeld neergezet wordt dat de vergunning verleend gaat worden. Ik denk dat keer op keer blijkt dat zaken goed afgewogen worden. Dus volstrekt een onjuist beeld voor D66 en daarom zullen we, zoals ik ook in de eerste termijn heb aangegeven, niet steunen. De tweede motie werd net gemeld: overbodig. Zo lezen we hem nog steeds. Ik dacht dat er iets toegevoegd zou worden van een brief of dergelijke, maar dat staat niet in de laatste die ik in mijn stukken heb. En daarmee denk ik dat ik dan blanco stem. Ik wil er niet tegen zijn, want de intentie is goed. Voor lijkt me ook overbodig, zoals de gedeputeerde aangegeven heeft. Ga ik voor het eerst een keer in mijn carrière blanco stemmen. Dan, voorzitter, de laatste motie, die zullen wij steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kleine Deters. Ach, ja, één keer moet de eerste keer zijn. Statenlid Peeks voor de Partij voor de Dieren en mevrouw Kramer van Volt daarna.

Statenlid Peeks: Dank u wel, voorzitter. Even kijken. Ik wil nog even benadrukken, in tegenstelling tot wat de heer Bos zei, wij zijn tegen de herstart van oliewinning bij Schoonebeek omdat Nederland dan wordt opgezadeld met vervuiling die dan ergens anders weer opgeruimd moet worden. Ook tegen het

afvalwaterinjectie. Want ook, mocht dat dan later toch weer een probleem zijn en het moet weer uit de grond gehaald worden, dan kost dat weer klauwen met geld. Dan de moties. De eerste motie van Sterk Lokaal Drenthe, die zullen wij niet steunen, ook om de reden die mevrouw Kleine Deters al aangaf. De tweede motie, daar beraden wij ons nog even op, omdat we die net pas kregen. En de derde motie hebben we mee-ingediend, dus tot zover.

De voorzitter: Fijn, dank u wel, Statenlid Peeks. Mevrouw Kramer van Volt en na mevrouw Kramer mevrouw Hilgenga van het CDA.

Mevrouw Kramer: Dank u, voorzitter. Nogmaals goed dat we dit debat hebben gevoerd. Dus dank aan de partijen die dit hebben geïnitieerd. Vanuit Volt merken we ook dat het heel erg gaat over het hier en nu, terwijl we niet moeten vergeten dat het natuurlijk ook een bepaalde oorzaak heeft dat het allemaal gebeurt. En dat vraagt in onze ogen, ik heb het eerder genoemd, maar om goed na te denken over het benutten van duurzame energiebronnen. Over de moties. De motie van Sterk Lokaal Drenthe, die steunen wij. Onze eigen motie. We dienen mee in, die steunen wij dus ook. Omdat het natuurlijk een goed verhaal is, we hebben hem iets aangepast en volgens mij kan je er bijna niet tegen zijn. En ik denk ook dat dit een verhaal is dat... Het zou mooi zijn dat dit een gezamenlijk punt wordt, want ook de instelling van het debat was over dit thema. De motie van LijstPormes steunen we niet, omdat we vanuit de gedeputeerde ook hebben gehoord dat er masterclasses zullen volgen en dat is in onze ogen ook een heel mooi instrument om hier aandacht voor te vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kramer. Ik geef het woord aan mevrouw Hilgenga en na haar de heer Schuinder van de BBB.

Mevrouw Hilgenga: Dank u wel, voorzitter. We blijven achter de motie staan, zoals we gezamenlijk hebben ingediend, dus daar ga ik verder niks aan toevoegen. Dat is al uitgebreid toegelicht door Sterk Lokaal Drenthe. De motie van Pormes. De vraag die het CDA daarbij heeft, is: wat gaan we nou eigenlijk dan doen? Wat kan een inwoner van het gebied van ons als Staten verwachten? Het debat van vandaag heeft duidelijk laten blijken dat wij als Staten de zorg over de winning en het injecteren van afvalwater onder in ons aandachtsgebied hebben en dat we naar Den Haag een duidelijk signaal willen afgeven. En wat zouden wij dan gaan doen bij zo'n hoorzitting? Wij zijn oprecht bang dat we een onduidelijke boodschap gaan afgeven. Dat we verwachtingen wekken die we niet kunnen waarmaken. We moeten duidelijk zijn als overheid waar wij over gaan en waar wij niet over gaan. En daarom gaan wij niet mee met deze motie. Motie van de ChristenUnie. We hebben vertrouwen in de inzet van de gedeputeerde, vinden de motie eigenlijk overbodig, zijn benieuwd wat het college ervan vindt.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilgenga. Ik geef graag het woord aan de heer Schuinder en daarna aan mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie.

De heer Schuinder: Dank, voorzitter. Tijdens de schorsing is er heel wat tekst gewisseld heen en weer en heb ik geen tijd gehad voor andere dingen om het netjes even uit te typen, dus ik heb mijn kladblok maar even meegenomen. Het was inderdaad de moeite waard om dit debat te houden en ik hoop dat de regio dat ook zo ervaren heeft. Voor ons was in eerste instantie de motie van de ChristenUnie overbodig. De reden was omdat wij vinden dat de reactie van de gedeputeerde voldoende vertrouwen was dat hij het serieus zou nemen, allemaal. Dat is in de motie mooi opgepakt, dus wij kunnen aangeven dat wij voor die motie onze steun zullen geven. En wij sluiten ons ook aan bij de argumentatie van Volt met betrekking tot de motie van de heer Pormes. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schuinder. Mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie en na haar de heer Pormes van de groep Pormes.

Mevrouw Van den Berg: Dank, voorzitter, dank allen voor het debat. Goed dat we hier met elkaar weer onderstreept hebben dat we ons echt zorgen maken en ook staan voor onze inwoners. Iedereen is inmiddels misschien wel nieuwsgierig naar de aangepaste motie, een beetje op het laatst. Maar we hebben onze motie wat aangepast, waardoor het echt een uitspraak ook van ons als Provinciale Staten is geworden. En het dictum is geworden: en spreken uit dat ze blij zijn met de inzet van GS voor Drenthe in dit dossier; dat ze de zorgen vanuit de regio Schoonebeek omtrent bodemactiviteiten serieus nemen; dat er een goede schaderegeling moet komen voor Drentse inwoners met schade door aardbevingen die op Duits grondgebied plaatsvinden; dat ze GS steunen in haar actieve rol als gesprekspartner van ministerie voor Economische Zaken om de belangen van de inwoners te behartigen, zodat vóór afgifte van de vergunningen goede afspraken gemaakt zijn en dat PS actief geïnformeerd wil worden over de rol van GS aan tafel met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. En gaat over tot de orde van de dag. En deze motie is inmiddels mee-ingediend door SP, PvdA, Volt, BBB en Sterk Lokaal Drenthe. Dan de motie van Sterk Lokaal Drenthe, die zullen wij steunen en de motie van Pormes is overbodig, dus zullen we om die reden niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van den Berg. En de heer Pormes wil ik nu graag het woord geven en na hem mevrouw Niessink van Forum voor Democratie. En de gewijzigde motie maakt deel uit van de beraadslaging. De heer Pormes.

De heer Pormes: Dank u wel, voorzitter. Het is geen geheim, voorzitter, op het moment dat wij spreken over hoorzittingen waarbij je echt burgers bevroegt en ook de gelegenheid geeft, dan wordt de politiek bang. En dat zie je ook, ook aan de argumentatie. Men heeft het over de inspraakavonden alsof dat hoorzittingen waren. Dat waren geen hoorzittingen. Dat was gewoon een inspraakavond waarbij mensen worden uitgenodigd van iedereen die wil inspreken mag inspreken, maar er worden geen mensen gehoord met kritische vragen die wij kunnen stellen. Met betrekking tot de twee andere moties. De motie van BBB, ik denk: het komt een beetje vreemd over. Want je dient een motie in met het verzoek om samen met de gemeente een motie te formuleren die je dan stuurt naar het kabinet of aan de Tweede Kamer. Of een brief. Daarvoor hoef je geen motie in te dienen. Volgens mij kan je dat sowieso gewoon doen, dus het lijkt me volstrekt overbodig. En de andere motie van de indiener van de interpellatie is ook interessant en boeiend. Want zij schetsen het probleem waarom zij de interpellatie willen houden. Vervolgens komen ze met een motie, wat niet aansluit op de probleemstelling die ze opwerpen. Want de burgers worden niet betrokken. Ze dienen opnieuw een motie in waarin GS wordt opgeroepen om iets te doen wat ze al doen. En het enige wat ze vragen is doe dan een actieve rol om ons te informeren. Ja, dat recht hebben we al, dat is ook volstrekt overbodig.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Pormes. Mevrouw Niessink van Forum voor Democratie.

Mevrouw Niessink: Ik sluit me aan bij de reactie van de heer Omlo van JA21. Dus dat scheelt weer een minuutje.

De voorzitter: Zo is het. De heer Vorenkamp van de PVV zie ik niet in de zaal. Dan gaan we naar de heer Vianen van de VVD, heeft geen behoefte meer aan een termijn, de heer Puper van de Partij van de Arbeid, ja. En na de heer Puper tot slot de heer Bos van GroenLinks.

De heer Puper: Als ik goed tel, vallen er drie uit. Drie keer, één minuut, heb ik dus vier minuten. Of niet? Oké, was een grapje. Ik zal mij... Dank u wel. Ik zal mij beperken tot de moties. Hetgeen wat we verder hebben bijgedragen, dat blijft uiteraard staan. De aangepaste motie van onszelf die die steunen wij natuurlijk van harte. De motie Pormes noem ik het maar even. Het heeft niks met bang te ma-

ken, de heer Pormes, dat wij hem niet steunen. Maar wij achten hem nu overbodig en daarom steunen wij hem nu niet. En dan ga ik naar de motie van de bijdrage EZK waarin de heer Schoenmaker woordvoerder was. Ik wil daar graag een stemverklaring voor afgeven, voorzitter, en dat kan nu denk ik? Goed. De stemverklaring is dan ook als volgt: de strekking in de motie dat de gunning reeds verleend zou zijn, onderschrijven wij absoluut niet. De Partij van de Arbeid zal zich hiertegen blijven verzetten. Dat is dan ook de reden dat we die stemverklaring afleggen. Desalniettemin steunen wij verder de motie. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Schoenmaker heeft een vraag voor de heer Puper. De heer Schoenmaker.

De heer Schoenmaker: Ja, twee dingen eigenlijk. Op het moment dat er staat in de motie 'naar alle waarschijnlijkheid' laat bij ons heel veel ruimte over. Alleen u zegt: de Partij van de Arbeid zal zich er tegen verzetten. Welke actie gaat u precies ondernemen?

De voorzitter: De heer Puper.

De heer Puper: Als u de eerste bijdrage van ons heeft gehoord, heeft u daar een aantal punten van kunnen krijgen. Er zijn wat onduidelijkheden bij die wij uit monden van de gedeputeerde hebben gehoord dat er nog gesprekken gaande zijn, voordat de daadwerkelijke vergunningverlening plaats zal vinden. Daar wachten wij op en dat hebben wij meegegeven aan de gedeputeerde. En dat zal uiteraard terugkomen bij ons.

De voorzitter: De heer Schoenmaker.

De heer Schoenmaker: Dan bent u het toch met ons eens, voorzitter, dat dat exact hetzelfde is wat wij ook hebben? Want op het moment dat uit die gesprekken komt dat het niet doorgaat is de motie overbodig. Maar als u als partij zegt: ik ga actie ondernemen om dit te voorkomen, dan verwacht ik actie. Nu zegt u eigenlijk: ik wacht af omdat er nog gesprekken gaande zijn. Ja, wij wachten ook af, want die gesprekken zijn inderdaad nog gaande.

De voorzitter: De heer Puper.

De heer Puper: Helaas kan de heer Schoenmaker niet zo goed luisteren. Dat soort woorden heb ik niet gebruikt. De bijdrage van de eerste termijn heeft hij schijnbaar ook niet gehoord. Die is terug te luisteren, trouwens, via internet, dus dat is mooi meegenomen. Ik zou u dat toch willen adviseren. Doe dat nog even. Daarmee hoeft u in ieder geval niet overbodige vragen te stellen. En legt u mij geen woorden in de mond die ik niet gezegd heb. Dat voegt namelijk niks toe.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Puper. De heer Bos van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Bos: Korte bijdrage, maar iedereen loopt hier heen, dus dan doe ik het ook maar. De motie Sterk Lokaal Drenthe en anderen. Wij zien het toch echt als een afkoop om daar iets genoegdoening te geven, zodat de NAM lekker door kan gaan met de activiteiten daar. Dus die zullen we niet steunen, want uiteindelijk is dat toch weer een signaal. Wij trekken liever naar een breder perspectief en daarom steunen wij... We zouden zelfs mede-indienen, de motie van ChristenUnie en cum suis, maar in de chaos ben ik weer vergeten. Dus daar hebben we het nog later wel een keer over. En wij geven wel steun voor de hoorzitting, de motie van LijstPormes, omdat het misschien wel nodig is om eens een keer gewoon met al die betrokken partijen hier te gaan zitten en dat we ook daar een goed vraaggesprek kunnen voeren om alle onderste stenen boven te krijgen. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, de heer Bos. Dan zijn we aan het eind gekomen van de beraadslaging van de zijde van de Staten.

De heer Vorenkamp: Voorzitter?

De voorzitter: Wie vraagt? De heer Vorenkamp. U was net niet in de zaal. Wilt u nog een bijdrage leveren aan deze termijn?

De heer Vorenkamp: Als het zou kunnen, voorzitter, heel graag.

De voorzitter: Vooruit, komt u maar, komt u maar. De heer Vorenkamp van de PVV. Tot slot, één minuut. Ga uw gang, de heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Ik zal de kortste bijdrage leveren van iedereen. Voorzitter, ik heb een omissie begaan, dat wil zeggen een vergissing begaan, want er was wel degelijk bij de bijeenkomst op 7 maart iemand aanwezig van... Een ander Statenlid aanwezig van de BBB in dit geval. Zodra ik ging zitten, wist ik dat. Vandaar dat ik het toch even wil vermelden. Verder blijven wij bij onze mening met betrekking tot de twee laatste moties, die van de ChristenUnie en die van de groep Pormes. Met betrekking tot dat die overbodig zijn en dat we die dus niet steunen.

De voorzitter: Duidelijk, dan zijn we nu wel aan het eind gekomen van de beraadslaging van de zijde van de Staten. En ik kijk nog even naar de zijde van het college. Bestaat er nog behoefte om kort te reageren? Dat is ook één minuut. Gaat uw gang.

Gedeputeerde Jumelet: Dank u wel, voorzitter. D66, mevrouw Kleine Deters heeft een opmerking gemaakt over het inzetten van de gebiedsgedeputeerde. Het was wel grappig. In deze zaal werd door een andere fractie, ik zal geen naam noemen, de gedupeerde genoemd, maar het was de gedeputeerde. U zei het goed, u zei het goed. Ik zal geen namen noemen, ook niet wijzen. Maar even, het is denk ik goed dat we met één stem spreken. Dat doen we sowieso ook uit dit college, maar ik ben het gezicht richting het gebied. En uiteraard, mijn collega zal zeker als het gaat om het gemeentebestuur ook wel bij gelegenheid hierover kunnen spreken. Maar we zien nu vooral niet hier een extra inzet vanuit een gebiedsgedeputeerde op zijn plaats. Zeker gezien het feit dat we met elkaar al heel veel contacten hebben gelegd, voorzitter. Dat was op dit hele specifieke punt en volgens mij heb ik over de moties in de tweede termijn ook al iets gezegd. Dus wat...

De voorzitter: Dank u wel.

Gedeputeerde Jumelet: Er wordt iets mij toegeroepen, maar ik... Aangepaste motie, oh ja. Het onderdeel Staten, voorzitter.

De voorzitter: Leden van de Staten, mensen op de publieke tribune en mensen die met ons meekijken, we zijn aan het eind gekomen van het interpellatiedebat. En we gaan nu stemmen over de moties. Dus ik kijk eens even naar degene die dit technisch voor ons mogelijk maken. Wij beginnen bij de motie op stuk nummer negen. Ik krijg te horen dat er iemand een stemverklaring wil afleggen van de zijde van de SP over deze motie. Gaat uw gang, de heer Zandvliet.

De heer Zandvliet: Ik zal het kort houden, voorzitter. We hebben het hele debat gevolgd en we willen gaan meestemmen in de motie, niet omdat we voor die boring zijn, maar de logica van de heer Schoenmaker dat áls het dan wel zo mag zijn, dat we dan de garantie stellen, die kunnen we wel volgen. Dus dat gaan we doen.

De voorzitter: Dank. Dan brengen we nu de motie in stemming.

Statenlid Faber: Voorzitter, mijn stem...

De voorzitter: We zijn ermee bezig, want we merken dat er twee leden nog niet zijn doorgevoerd, en dat zijn, denk ik, de twee spiksplinternieuwe leden. Dus we gaan even kijken of we dat... Dat is heel... Wat bent u pragmatisch en praktisch! De heer Moinat. Een moment, want het is wel fijn als het goed geregeld is. Momentje. Dames en heren, ik zie dat de techniek ons even in de steek laat. We doen het als volgt, stel ik u voor, maar even heel praktisch. De twee nieuwe leden in ons midden, kunnen die vertellen of ze voor of tegen zouden hebben gestemd als ze op het knopje hadden gedrukt. De heer Moinat? De heer Moinat?

De heer Moinat: Voor.

De voorzitter: De heer Faber?

Statenlid Faber: Tegen.

De voorzitter: Dames en heren, neem me niet kwalijk, hoor, even time-out we gaan straks stemmen over de moties als alles netjes is. Want dan hebben we ook voor de andere moties alles onder controle. Dus even voor onze ondersteuners we hebben nu 42 Statenleden waarvan twee nieuwe Statenleden, dus die gaan we invoeren. Met uw permissie heb ik het volgende ordevoorstel. We sluiten nu dit agendapunt even af en hernemen dat zo meteen om de stemmingen te doen over de moties. En we gaan door met de lijst van hamerstukken. Bent u daarmee akkoord? Fijn.

[Alsnog de stemmingen]

De voorzitter: Oh. We kunnen stemmen over de moties hoor ik. Is dat het geval? Heel fijn. Dan gaan we even terug naar agendapunt, even kijken, I. Ons interpellatiedebat. En dan breng ik de motie in stemming op stuk nummer 9. Er zijn 42 Statenleden. Voor deze motie hebben gestemd 37 leden, daartegen vijf, zodat deze motie is aanvaard. Gaan we door met de tweede motie. Dat is de motie op stuk nummer 10. Voor deze motie hebben gestemd 37 leden, daartegen vier. Er is één onthouding van stemmen, zodat deze motie is aanvaard. Dan de laatste motie op stuk nummer 11. Voor deze motie hebben gestemd zeven leden, daartegen 35, zodat deze motie is verworpen. Dan zijn we aan het eind gekomen van de stemmingen op agendapunt I.

J. Lijst met hamerstukken

J-1 Benoeming bijzonder commissielid; Statenstuk 2024-13

De voorzitter: Ik begin met J-1 en dan zien wij dat daar de benoeming van een bijzonder commissielid aan de orde is. Het is een voorstel van het presidium van Provinciale Staten van 27 maart op stuk nummer 13. En de fractie van de SP heeft de heer V. Huijsdens, Vincent, voorgedragen als commissielid niet zijnde Statenlid voor de Statencommissie van Provinciale Staten. Aanleiding is de tijdelijke benoeming van de heer Moinat als Statenlid en hij krijgt bij deze op eigen verzoek tijdelijk ontslag als commissielid. En daardoor kan de fractie een nieuw commissielid voordragen voor benoeming, eveneens op tijdelijke basis. Hiermee heeft de fractie de komende periode twee commissieleden. Verder vermeld ik dat de heer Huijsdens inmiddels heeft aangegeven en bevestigd de uitgangspunten van de

gedragscode integriteit Provinciale Staten Drenthe te onderschrijven. Kunt u met dit voorstel instemmen? Dat is het geval. Dank u wel. En dan vraag ik de heer Huijsdens om naar voren te komen om de gelukwensen en de bloemen in ontvangst te nemen. En kijk, daar komt hij. Van harte gefeliciteerd.

De heer Huijsdens: Dank u wel.

De voorzitter: Met uw commissielidmaatschap en alstublieft, oké, we gaan even op de foto. Helemaal leuk. Veel succes. Dank u wel. [applaus] En u kunt vast straks, want we gaan denk ik nog wel een keertje schorsen, zo is deze vergadering, de heer Huijsdens natuurlijk de hand schudden.

J-2 Voorbereidingsbesluit geitenhouderij en gezondheid; Statenstuk 2024-2

De voorzitter: Ik ga door naar J-2, het voorbereidingsbesluit geitenhouderij en gezondheid, een voorstel van het college van GS van 23 januari jongstleden. Op stuk nummer 2. Kunt u met dit voorstel instemmen? Dat is het geval.

J-3 Extra provinciale inzet op ondermijnende criminaliteit (motie 2023-30); Statenstuk 2024-7

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt J-3: de extra provinciale inzet op ondermijnende criminaliteit. Een motie op stuk nummer 30, voorstel van het college van GS van 30 januari jongstleden op stuk nummer 7. De fractie van Forum voor Democratie wil bij dit stuk een stemverklaring afleggen. Mevrouw Niessink, gaat uw gang.

Mevrouw Niessink: Dank u wel. Wij hebben in de vorige Statenvergadering toen de motie aan de orde was en tijdens de afgelopen commissievergadering duidelijk gemaakt dat extra ambtenaren inzetten wat ons betreft geen oplossing is, alleen symptoombestrijding. In Nederland heerst een zeer gunstig klimaat voor drugscriminaliteit en dat moet aangepakt worden. Zolang dit niet gebeurt, is het dweilen met de kraan open en daarom wordt onze fractie geacht tegen gestemd te hebben.

De voorzitter: Waarvan akte voor ons verslag. Ik concludeer dus dat de fractie van Forum tegenstemt. Kunnen de overige fracties instemmen? Dat is het geval, aldus besloten.

J-4 Financiële bijdrage provincie Drenthe aan het project Emmen-Rheine; Statenstuk 2024-9

De voorzitter: Dan stel ik hamerstuk J-4 aan de orde. Dat is de financiële bijdrage van de provincie Drenthe aan het project Emmen-Rheine. Een voorstel van het college van GS van 30 januari op stuk nummer 9. Ook hier wil de fractie van Forum een stemverklaring afleggen. Ik geef wederom het woord aan mevrouw Niessink.

Mevrouw Niessink: Dank u wel. Wij zullen voor dit hamerstuk zijn, maar we willen even toelichten waarom. Heel kort. Wat ons betreft is het een goed begin om de spoorverbindingen binnen en buiten Drenthe te verbeteren. Om de economische impact van dit nieuwe traject nog groter te maken, zou de volgende stap wat ons betreft moeten zijn om een treinverbinding tussen Hoogeveen en Emmen aan te leggen. Het is ook een wens vanuit de gemeente Hoogeveen, wat blijkt uit een unaniem aangenomen motie van onze fractie daar in de gemeenteraad. Dat is dus de reden waarom wij voor geacht worden.

De voorzitter: Ja, ik constateer dat u bij meerdere stukken stemverklaringen aflegt. Dus misschien moeten we het daar in het presidium een keertje over hebben. Want bij J-5, het rapport van de Noordelijke Rekenkamer, wat 'Achter de coulissen'... Sorry ik moet eerst J-4 nog even afronden. Forum wordt geacht voor te hebben gestemd. De overige fracties ook? Ja, dat is het geval. Dan is dit stuk aanvaard, dus dan is de financiële bijdrage voor Emmen-Rheine een feit.

J-5 NRK-rapport "Achter de coulissen", een onderzoek naar cultuurbeleid in de provincie Drenthe; Statenstuk 2024-10

De voorzitter: Dan kom ik bij J-5, Noordelijke Rekenkamerrapport 'achter de coulissen', een voorstel van het presidium van Provinciale Staten van 7 februari, Statenstuk nummer 10. Ook hier wil de fractie van Forum een stemverklaring afleggen. Mevrouw Niessink.

Mevrouw Niessink: Dank u wel. Voordat we over meetbaarheid van cultuur kunnen praten, waar dit rapport over gaat, moeten we in onze beleving eerst een discussie voeren over wat cultuur op zichzelf is en wat de invalshoeken van de provincie zouden moeten zijn. Daarom wordt onze fractie geacht tegen gestemd te hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niessink. Dus ik constateer dat de fractie van Forum voor Democratie, democratie tegengestemd te zijn. De overige fracties voor dit voorstel? Dat is het geval. Dan is dit voorstel aanvaard. Dan ga ik naar agendapunt K

K. Bespreekstukken

De voorzitter: we keren terug naar agendapunt K. Want we hebben de lijst met hamerstukken achter de rug. We zijn dan bij de bespreekstukken.

K-1 Nota Grondbeleid Drenthe; Statenstuk 2024-6

De voorzitter: ik stel aan de orde de Nota Grondbeleid Drenthe, een voorstel van het college van GS van 7 februari. Bij dit agendapunt hebben we spreektijden van twee minuten per fractie in de eerste termijn. Indieners van amendementen en moties hebben uiteraard drie minuten. En voor het college is de spreektijd zes minuten en in de tweede termijn is er een minuut spreektijd per fractie en voor het college drie minuten.

De heer Bos: Voorzitter?

De voorzitter: Neem me niet kwalijk, een momentje. In het presidium is er afgesproken dat er per agendapunt maximaal drie interrupties per fractie kunnen worden gedaan. En onze griffier houdt de interrupties nauwgezet bij. Ik heb begrepen dat GroenLinks een ordevoorstel wil doen. Is dat zo, GroenLinks? De heer Bos.

De heer Bos: Dank u wel, wat verloopt dit ordentelijk. Wij hebben begrepen dat het voornamelijk nog bespreekstukken zijn, dit agendapunt en het volgende, omdat er amendementen ingediend gaan worden. En het voorstel is om dat te behandelen op de manier waarop we normaal motie vreemd aan de orde van de dag behandelen, waarop eerst het college een bijdrage kan doen en daarna de rest van de fracties.

De voorzitter: Is dit ordevoorstel akkoord? Iedereen stemt hiermee in. Dan gaan we het op deze manier doen. Ja? Goed, fijn. Dank u wel. De fractie van de PVV heeft aangegeven met twee amendementen te komen, dus dan beginnen we daarmee. En dan krijgt de heer Vorenkamp van de PVV als eerste het woord om die amendementen in te dienen en de heer Vorenkamp heeft drie minuten daarvoor.

De heer Vorenkamp: Voorzitter, dank u wel. We hebben de belofte van de gedeputeerde en dus van Gedeputeerde Staten dat er geen onteigening zal plaatsvinden buiten de eventuele noodzaak voor dit middel voor mobiliteit en woningbouw. Die belofte is ook gedaan in alle vorige bestuursperiodes waar wij als PVV-fractie in PS gezeten hebben. Toch komen we met een amendement om dit middel te begrenzen. Daar kan ik verwijzen naar de motie vreemd aan de orde van de BBB over de schriftelijke informatieplicht bij plannen tot statusverandering van hun grond, van gronden of aanpalende percelen. Ook die toezegging is reeds gedaan door het vorige college en zou dus overbodig moeten zijn. Maar blijkbaar is dat niet zo. Om zaken helder te maken voor de toekomst en ook voor volgende colleges is het vastleggen van zulke toezeggingen in de betreffende leidraden en nota's gewoon verstandig, vinden wij als PVV. En ik hoop dat velen dat met ons vinden. Een laatste vraag aan GS over wat we recent vernamen over onteigening, namelijk dat de waterschappen daar incidenteel, voorzitter, wel mee dreigen als medewerking aan de plannen in hun ogen onvoldoende is. Klopt dat? En wat kan GS daaraan doen? Wij kunnen toch een aanwijzing aan de waterschappen geven dat we dat als provincie niet toestaan? Dan lees ik het dictum voor van het eerste amendement. Het volgende besluit wordt toegevoegd: punt 3, de in de nota benoemde mogelijke juridische middelen onteigening en afdwingbare verkaveling zullen alleen in uiterste noodzaak als laatste middel toegepast worden voor grondverwerving voor de doeleinden woningbouw en mobiliteit met uitsluiting van alle andere doeleinden. En gaan over tot de orde van de dag, getekend. Het tweede amendement...

De voorzitter: Dit amendement is ingediend en maakt deel uit van de beraadslaging. Gaat uw gang.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Heeft u een interruptie op dit amendement? De heer Pormes? Ja, is goed, de heer Pormes.

De heer Pormes: Voorzitter, ik heb een korte vraag: heeft u ook kennis genomen van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie?

De voorzitter: De heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Ik heb daar als zodanig geen kennis van genomen.

De heer Pormes: Dan zou ik dat eerst lezen.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Pormes. De heer Vorenkamp vervolgt zijn betoog.

De heer Vorenkamp: Ik ga door met mijn inbreng en dat gaat over het tweede amendement. Het tweede amendement legt de uitkomst vast van de discussie in de Statencommissie, in de laatste Statencommissie over waar de PVV en een aantal andere partijen in deze Staten graag een eindoordeel uit willen spreken over toekomstige Grondstrategie-plannen. Als we dit vastleggen, kan er geen onduidelijkheid meer zijn over die mogelijk wel is blijven hangen na de laatste discussie. Er is mogelijk een onzekerheid blijven hangen. Die willen we uitsluiten. Vandaar dit amendement en ik lees het dictum weer voor. Het volgende besluit wordt toegevoegd in deze nota. Genoemde Grondstrategieplannen

alsmede toekomstige wijzigingen zullen ter goedkeuring aan PS worden voorgelegd. En gaan over tot de orde van de dag.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Vorenkamp. Ook dit amendement is ingediend en maakt deel uit van de beraadslaging. Dank u wel. Dan geef conform het ordevoorstel nu het woord aan gedeputeerde Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Even een hele korte inleiding. In de commissievergadering van 20 maart hebben we de Nota Grondbeleid uitgebreid besproken. En in de vergadering kwam de onderlinge samenhang tussen de verschillende documenten en de rol van Provinciale en Gedeputeerde Staten al aan de orde. En ik heb de Staten daarop toegezegd aanvullende informatie te sturen. Die brief heeft u vorige week ontvangen. En ik hoop dat die duidelijk was. En ik denk dat het wel een bijzonder moment is, want met het vaststellen van deze Nota Grondbeleid stelt u één van de kaders vast waarmee het college vervolgens uitvoering kan geven aan de door uw Staten vastgestelde beleidsopgave. Immers, het Grondbeleid samen met de door de Staten vastgestelde beleidsdoelen en de bijbehorende financiën uit de begroting bieden het college de kaders om uitvoering te geven aan het beleid middels de stront... Nou doe ik het weer! Middels de Grondstrategieplannen, of misschien beter gezegd de Gronduitvoeringsplannen. Goed, dan wil ik inderdaad even reageren op de amendementen van de heer Vorenkamp van de PVV. Het eerste amendement, met uitsluiting van alle andere doeleinden, dat triggerde me even. En de heer Pormes refereerde er eigenlijk indirect ook al even aan. Want wat doe je dan bijvoorbeeld met de wensen van defensie? Of wat doe je dan met trafikastjes die nog in de openbare ruimte moeten worden geplaatst? Daar heeft u wel een punt. Over...

De voorzitter: De heer Vorenkamp heeft een vraag aan de gedeputeerde.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter. De vraag is dus, als het om defensie gaat, of dan het Rijk gaat onteigenen of dat de provincie dat moet doen? En ik denk dat de provincie dat niet hoeft te doen. Wij gaan toch niet onteigenen voor defensie? Lijkt me.

De voorzitter: De heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Dat durf ik op dit moment niet te zeggen, maar trafohuisjes gaan we wel over, dat kan ik u wel vertellen. Gewoon als voorbeeld. En dan nogmaals, wat ik ook al eerder heb aangegeven, specifiek over onteigening. In de nieuwe Omgevingswet is gewoon geregeld dat u zelf uiteindelijk een onteigeningsbesluit neemt, dus uzelf gaat daarover. Dat heb ik ook al eerder aangegeven. Dus dat voor wat betreft uw eerste amendement. En voor wat betreft het tweede amendement.

De voorzitter: Dus welk oordeel geeft u?

Gedeputeerde Van Dijk: Excuus, ja hoor, ik wou het in één keer doen. Deze is overbodig en die ontraden wij. Ja. Dan het tweede amendement. Ook daarvoor geldt: we hebben heel duidelijk uitgelegd, mijns inziens, wat de verantwoordelijkheid van PS is en wat de verantwoordelijkheid GS is. Die heb ik net al even heel kort geschetst in mijn inleidende woorden. U bent verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid, geeft ons alle kaders mee. Dus we hebben wat onduidelijkheid gehad over het woordje 'strategie' in 'Grondstrategieplannen' en ik denk dat het daarom misschien beter is om dat voortaan 'Gronduitvoeringsplannen' te noemen. Maar dan is het ook maar duidelijk voor iedereen. Dus ook deze zullen wij ontraden, voorzitter. En dan had de heer... Even kijken. De heer Vorenkamp had nog een vraag over het waterschap. Dat is gewoon een eigen overheidslaag. Daar hebben wij geen zeggenschap over. Even voor de duidelijkheid.

De voorzitter: De heer Vorenkamp spoedt zich weer naar het spreekgestoelte. Of de interruptiemicrofoon, moet ik zeggen. Gaat uw gang.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter. Voorafgaande aan deze vergadering heb ik bekeken wat de relatie is, de verhouding is tussen waterschap en provincie. Provincie stelt onder andere de statuten vast van waterschappen. En de provincie kan ook een aanwijzing geven aan waterschappen. Dus wij kunnen wel degelijk, dat wist u misschien niet. Wij kunnen wel degelijk een aanwijzing geven die de waterschappen dient op te volgen. Als provincie. Het is maar dat u dit weet. Wist u dat?

Gedeputeerde Van Dijk: Ik heb andere informatie, dus ik wil u met alle liefde op uw woorden geloven, maar dan zou ik het even uit moeten zoeken. Ik weet niet beter dan het waterschap een eigen overheidslaag is waar wij niet direct aanwijzingen aan kunnen geven. Dat is mijn informatie.

De voorzitter: Hartelijk dank. Was u aan het eind gekomen van uw betoog? De heer Van Dijk, hartelijk dank. Bestaat er behoefte aan inbrengen? Want dan gaan we de hele lijst af. Ja? Oké. De heer Bosch van de Partij van de Arbeid voor zijn minuut en de heer Pormes komt daarna.

De heer Bosch: Dank, voorzitter. Toch even een andere tijdsframe, maar ik ga mijn best doen. Dank, voorzitter. In de commissie... Ja, ik wou al zeggen.

De voorzitter: U heeft gelijk, u krijgt twee minuten.

De heer Bosch: Kijk, dan kom ik in de buurt. Dank, voorzitter. In de Commissievergadering van 20 maart hebben we reeds uitvoerig stilgestaan bij de Nota Grondbeleid. En ik moet eerlijk toegeven, mijn fractie heeft de discussie in de commissie bij vlagen ervaren als een Babylonische spraakverwar- ring van Bijbelse proporties. En dit was niet nodig geweest als we taken, verantwoordelijkheden en processen duidelijker in de discussie hadden gescheiden. En ik vergelijk het toch maar weer even met de bouw van een huis. Als ik een huis wil laten bouwen, dan geef ik vooraf de kaders aan. Hoeveel budget wil ik besteden? Van welk materiaal moet mijn huis gebouwd worden? En hoeveel kamers wil ik, bijvoorbeeld? Zie onze kaderstelling voor beleid. Vervolgens laat ik een aantal tekeningen door een architect maken die ik toets aan mij vereiste. Zie de uitwerking van de kaders in beleid door GS. Heeft de architect met wensen omgezet in een bouwplan dat voldoet aan mijn eisen? Zie onze controle- rende rol. En wat doe ik als ik een volledig houten huis wil en de aannemer komt aanrijden met een betonmolen en een oplegger vol met metselstenen? Zie het verkeerd gekozen instrumentarium. Juist. Ik stuur de aannemer bij op de eerder vastgestelde kaders en stuur hem op pad om houten balken en een zaagtafel te halen. De door GS gedeelde verduidelijkende brief die in de commissie was toege- zegd, met in de bijlagen een helder overzicht van onderlinge samenhang van de verschillende rollen en verantwoordelijkheden binnen het proces, zal hopelijk veel onduidelijkheden wegnemen. En mijn fractie zag en ziet weinig belemmeringen om met dit ongeamendeerde Statenstuk in te stemmen. Voor ons was het reeds helder dat deze nota vooral de instrumentenkoffer is voor GS om binnen de vooraf door PS gestelde financiële en inhoudelijke kaders per beleidsopgave het juiste instrumenta- rium vanuit deze koffer in te zetten. Mocht een Grondstrategie... Strategieplan, nou, zie, daar gaan we al, leiden tot vragen over deze kaders, dan kan altijd in deze kaders bijgestuurd worden. Dat is nu juist het mooie. Onze kaderstellende en controlerende rol vloeien daar daarmee perfect in elkaar over. En we vertrouwen het college van GS erop dat zij ons in alle te doorlopen processen tijdig en volledig zul- len informeren, zodat wij als PS altijd tijdig, daar waar nodig, onze rol kunnen pakken. Dank, voorzit- ter.

De voorzitter: Dank de heer Bosch. De heer Pormes van de fractie Pormes en daarna mevrouw Kleine Deters van D66.

De heer Pormes: Dank u wel, voorzitter. Ik zal heel kort zijn. Ik heb met name gevraagd of de indiener kennis had genomen van de Nota van Defensie. Dan had hij kunnen weten dat bijvoorbeeld de gemeente Assen defensie graag een uitbreiding wenst te hebben van een oefenterrein van 400 hectare. Dan had hij ook kunnen weten dat defensie een nieuwe spooraansluiting wenst in Westerveld, zodat hun materialen, de tanks, et cetera, daarheen verplaatst kunnen worden. Maar goed, ik heb ook kennis genomen van de stand van de PVV met betrekking tot de geopolitieke situatie, dat ze Rusland niet als vijand zien. Dus wat dat betreft is het wel... Dan begrijp ik het wel. Voorzitter, er worden een heleboel zaken buitengesloten terwijl we te maken hebben met infrastructurele projecten. Mobiliteit gaat over het verplaatsen van mensen en goederen, maar infrastructuur is veel meer dan dat. Er wordt ook geen rekening gehouden met de nutsvoorzieningen. Elektriciteitsleidingen, maar ook waterreservoirs, zeker met de huidige problematiek. En dan blijf je maar aan de gang met uitzonderingen. Dus ik stel me helemaal achter het standpunt van GS.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Pormes. Mevrouw Kleine Deters van D66 en na mevrouw Kleine Deters de heer Faber van de Partij voor de Dieren. Het wordt dan een soort van maidenspeech zou je kunnen zeggen. Mevrouw Kleine Deters. Gaat uw gang.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, dank u wel. Ik denk wat betreft de behandeling in de commissie schalen we achter de woorden die de heer Bosch uitgesproken heeft. Hij heeft het heel beeldend gedaan. Ik zou willen zeggen: laten we inderdaad daarin ook zelf allemaal in de spiegel kijken. Hoe bereiden we ons voor en hoe hebben we het over taken en verantwoordelijkheden? Maar, voorzitter, het grondbeleid is gewoon bij wet mogelijk gemaakt, zodat overheden onder voorwaarden grond in bezit kunnen nemen met de bedoeling in voldoende mate en op tijd grond beschikbaar te hebben. En in onze herinnering heeft de gedeputeerde dat vanaf vorig jaar december ook al aangegeven. Maar daarbij heel duidelijk de opmerking dat grondbeleid geen doel op zich is, maar een instrument om die doelen te bereiken, zoals de natuurontwikkeling bevorderen, agrarische structuur te verbeteren. Dat D66 wil kiezen voor een actief grondbeleid omdat de opgaven groot zijn, heb ik bij herhaling, denk ik, aangegeven. En dan denken we aan de opgave van de grondwaterstand, het halen van stikstofklimaatdoelen, herstel van landschapselementen, natuurontwikkeling, transitie in de landbouw. En daarin hebben wij de suggestie in de commissie gegeven aan de gedeputeerde om toch te kijken naar de wettelijke herverkaveling, een gebiedsgericht en samenhangend landinrichtingsinstrument waarmee percelen geruild kunnen worden. En de variant die onze voorkeur heeft, de zogenaamde agrarische ruilverkaveling bij overeenkomst. Hierin verbinden een aantal eigenaren, voorzitter, zich aan en verkavelt zelf de onroerende zaken. Kortom: groene ruilverkaveling en daarop heeft in mijn herinnering de gedeputeerde ook positief gereageerd. En ik denk dat het goed is om dat hier in PS dan nog uit te spreken. Dank u wel, voorzitter. Dat was onze inbreng. En de beide amendementen. Vanzelfsprekend kunnen wij die niet steunen en ik denk dat collega Pormes al voldoende aangegeven heeft dat één amendement zelfs echt niet kan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kleine Deters. Ik geef het woord aan Statenlid Faber van de Partij voor de Dieren en daarna de heer Brandsema van de ChristenUnie. Het is de maidenspeech van de heer Faber, dus er wordt niet geïnterrumpeerd. Gaat uw gang.

Statenlid Faber: Voorzitter, in de inleiding staat: grond is een instrument om provinciale doelstellingen te kunnen realiseren. Ook staat er: het doel is om met grond beleidsdoelen te realiseren. En in de aanvullende informatie staat: het doel van de Nota Grondbeleid is een tijdige beschikking van grondposities ten bate van realisering van beleidsdoelen. Welke beleidsdoelen moeten wij de komende tijd bereiken? De belangrijkste voor de komende tijd zijn de klimaatdoelen, Kaderrichtlijn Water, voldoen aan de vogelhabitatrichtlijn, herstel en verbetering van de biodiversiteit en transitie naar een echte

duurzame landbouw. De Partij voor de Dieren wil GS meegeven dat bovenstaande inhoudt dat landaankoop gericht moet zijn op klimaatdoelen zoals aankoop van grond voor bossen, natuur en reductie van stikstof en methaan-CO₂. Voor de Kaderrichtlijn Water moet er gestreefd worden naar een landbouw zonder gif, kunstmest en overbemesting. Reserveer aangekochte grond voor natuur, bossen en een landbouw die de gezondheid bevordert in plaats van een landbouw die de gezondheid aantast, het water vervuult en dierenleed toestaat. We zullen vanzelfsprekend de kaders moeten volgen die gesteld zijn door de huidige wet- en regelgeving. Voorlopig zijn er eerst kaders genoeg om iets mee te doen. Er is een bittere noodzaak om de natuur te herstellen en uiteraard ook om de klimaatdoelen te halen. De Partij voor de Dieren ziet graag dat GS dit beleid zal nastreven in hun uitvoering. GS, voer uw taak uit. Gezien bovengenoemde zullen we de amendementen van de PVV niet steunen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, Statenlid Faber en ik feliciteer u met uw maidenspeech. [applaus] De heer Brandsema van de ChristenUnie en na de heer Brandsema de heer Bos van GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. De Nota Grondbeleid. Eerlijk gezegd niet de makkelijkste nota, vind ik zelf, om grip op te krijgen. En ik denk, gezien het feit, de technische sessie die we gehad hebben, de commissievergadering die we gehad hebben, de aanvullende brief vanuit het college, dank daarvoor, die we gehad hebben. En dat het nu ook een bespreekstuk is, laat wel zien dat het een wat ingewikkeld verhaal is. En eigenlijk, als ik even terugkijk naar wat we nu gedaan hebben, dan zie ik dat we eigenlijk vanaf de technische sessie al op zoek zijn naar de grondpolitiek in het grondbeleid. We zijn in die technische sessie meegenomen over het feit dat de nieuwe nota meer een instrumentenkoffer is. Het is in ons idee, er zit minder grondpolitiek in. En mijn observatie is dat we als PS een beetje zoekende zijn tot nu toe van waar gaat die grondpolitiek dan wel plaatsvinden? En in alle eerlijkheid, voorzitter, ook nog met de aanvullende brief erbij, is het voor ons als ChristenUnie niet helderder geworden waar dan wel de grondpolitiek zit. En ook omdat we zien dat de bestaande nota meer kaders biedt en deze nieuwe nota minder kaders biedt. Wat ons betreft is eigenlijk de nieuwe nota veel meer een grabbelton geworden waaruit gekozen kan worden. En zoals ik aangaf, zonder dat het bij ons helder is, waar we dan wel als politiek keuzes kunnen maken. Er zijn dingen gezegd over op andere plekken stelt u de kaders in de begroting en dergelijke. Wij zien dat anders. We hebben er onvoldoende vertrouwen in en zien onvoldoende scherp dat daar inderdaad onze knoppen zitten. Volgens onze fractievoorzitter gaat er ook niks mis als de huidige nota behouden blijft en zien daarom op dit moment onvoldoende meerwaarde voor de nieuwe nota. Voorzitter, ik zie dat mijn tijd al bijna om is. Nog wel een vraag aan de gedeputeerde. In de nieuwe nota...

De voorzitter: De heer Bosch heeft ook een vraag aan u. De heer Bosch van de Partij van de Arbeid.

De heer Bosch: Dank, voorzitter. De heer Brandsema, ik heb net een verwoede poging gedaan om misschien toch even te kijken of we dat helder kunnen krijgen. Wat er nou in deze nota gebeurt. En zoals de Partij van de Arbeid-fractie het ziet, en volgens mij het college ook, is juist dat we flexibiliteit willen houden op dossiers waarin we inderdaad grondpolitiek nodig hebben om in dat dossier via het beleidskader de juiste dingen te doen die op dat moment relevant zijn. Bent u met mijn van mening dat op het moment dat we dat volledig van tevoren gaan vastleggen in deze Nota Grondbeleid, dat we ons nodeloos klem zouden gaan zetten in de opgaven die we... In allerlei beleidsopgaven nog te doen hebben en waarbij we alsnog dus de kaders gaan vaststellen.

De voorzitter: De heer Brandsema.

De heer Brandsema: Voorzitter, je kunt ervoor kiezen om in de Nota Grondbeleid minder die kaders vast te stellen, maar dan moet het elders wel plaatsvinden. Wij zien dat niet. Er wordt bijvoorbeeld, volgens mij uit mijn hoofd, in die brief die nog nagezonden is, over de Woonagenda gesproken. Die heb ik erbij gepakt, de Woonagenda van 2022 tot 2027. Daar staat gewoon helemaal niks in over grondbeleid, ook niks in als het om een stukje financiën gaat, hoe je met financiën stuurt op grondbeleid. En mijn wedervraag is dan ook: Waarvoor dient dan wel de Nota Grondbeleid? Is het dan zo, voorzitter, dat dat de Nota Grondbeleid eigenlijk alleen maar een verzameling is van instrumenten waar een nietje doorheen zit? Dan zou ik eerlijk gezegd volgens mij, voorzitter, ook gewoon Google erbij kunnen pakken en weten wat een lijstje is van instrumentarium. Dus ergens zijn wij nog steeds op zoek van waar worden dan wel de keuzes gemaakt? Wij dachten eerst de Grondstrategieplannen, maar dat blijkt het ook niet helemaal te zijn, als ik het college mag geloven. Dus wij zijn nog steeds op zoek, waar zitten wel de knoppen voor ons? En ik hoor u, als Partij van de Arbeid, voorzitter, richting de heer Bosch, dat hij het wel gevonden heeft. Maar wij als ChristenUnie nog niet.

De voorzitter: De heer Bosch in tweede instantie.

De heer Bosch: Op de vraag of inderdaad de Nota Grondbeleid een opsomming is van instrumenten. Klaarblijkelijk ja, en daar kunnen we ons in vinden. Ook omdat we in het overzicht zien dat het in die Grondstrategieplannen wel degelijk verder uit wordt stippelt en ook in andere beleidsstukken ingezoomd gaat worden op welk beleid je gaat voeren, op bepaalde beleidsopgaven. Dus even vervolgvraag nog terug: wellicht is het goed om die vraag, die wedervraag niet aan mij te stellen, maar om die bij het college neer te leggen.

De voorzitter: Daar zat niet echt een vraag in, maar ik geef het woord weer aan de heer Brandsema.

De heer Brandsema: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij vist de gedeputeerde wel de politiek interessante dingen uit mijn woordvoering, dus dat komt vast helemaal goed, zeg ik tegen de heer Bosch. Voorzitter, ik was nog even bij een vraag aan het college over het afwegingskader. Een afwegingskader voor inzet grondbeleid. Daarin wordt nu in de nota aan gegeven dat dat nog verder uitgewerkt wordt. En dan is mijn vraag aan de gedeputeerde, voorzitter: als dat dan nog verder uitgewerkt wordt, wordt dat dan nog onderdeel van de Nota? Of wordt het dan een separaat document? En wat voor document is dat dan? En gezien de tijd laat ik het daar even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Brandsema. Ik geef het woord aan de heer Bos van GroenLinks en daarna aan de heer Vosseveld van de BBB.

De heer Bos: Voorzitter, dank u wel. Ik hoor instrumentenkoffer, ik hoor grabbelton, ik houd het zelf nog steeds bij gereedschapskoffer, zoals ik ook in de commissie eigenlijk benoemd heb. En om daarop even terug te pakken, in de informatiebijeenkomst die we gehad hebben met de verschillende ambtenaren betrokken bij dit dossier, heb ik gevraagd: zijn er nou ook gereedschappen weggelaten in dit stuk, in deze Nota Grondbeleid? En daarop werd ontkennend geantwoord. Dus alle gereedschappen die je mogelijk kunt gebruiken, zitten erin. Dus ik komt eigenlijk terug op mijn bijdrage in de commissie: haal geen gereedschappen uit die gereedschapskoffer. Dat is eigenlijk ook het eerste antwoord op het amendement van de PVV. Ik zie het als gereedschapskoffer, dus we gaan geen beperkingen daar al vast in vastleggen. De coalitie, dat heb ik opgeschreven, moet even bedenken waarom ik het opgeschreven had. Mij werd de vraag gesteld: zou je de Gronduitvoeringsplannen langs de PS willen hebben als jij zelf in de coalitie zat? De heer Brandsema vroeg mij dat. En toen dacht ik bij mezelf: nee, want ik heb vertrouwen in het college van GS dat zij met de gereedschapskist om kunnen gaan. Dus ook daar zullen wij tegenstemmen. Ook vanuit deze oppositierol. Dat is hem eigenlijk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Bos. De heer Vossebeld van de BBB en daarna mevrouw Kramer van Volt.

De heer Vossebeld: Dank u wel, voorzitter. Voor ons ligt de Nota Grondbeleid. Er wordt al gezegd: gereedschapskoffer. Ik noem het de gereedschapskist dan, waarin de tools liggen die gebruikt kunnen worden om de komende jaren gronden aan te kopen, te verkopen, uit te ruilen en te verpachten. Een gereedschapskist waarin ook dingen liggen, die er niet uitgehaald kunnen worden. We zijn blij dat de provincie in langjarige kaders denkt. In het stuk staat dat de gronden die niet meer als ruilgrond in te zetten zijn, weer verkocht worden aan de landbouw. Wat BBB betreft dient het zo snel mogelijk te gebeuren en deze gronden houden de functie landbouw. Immers, landbouwgrond blijft landbouwgrond. We snappen ook dat er nu grond aangekocht wordt, waar pas iets mee gedaan kan worden als er echt no-regret beslissingen worden genomen, wat dat ook al moge zijn en hoe lang dat duurt. Immers we willen in Drenthe de landbouw houden. Dan gaan we nu de stoppers... De blijven faciliteren. En met deze Nota worden daar nu de kaders voor aangereikt. Met de aangenomen motie DPLG in Balans zal in de gebiedsprocessen een goede keuze gemaakt worden voor herinrichting, waar de aanwezige landbouw een renderende toekomst heeft. De gereedschapskist zal ook gebruikt worden om samen met een uitgewerkt en door PS goedgekeurd plan de Grondstrategieplannen te ontwikkelen. Grondstrategieplannen die behalve voor NNN ook nodig zijn voor woningbouw en mobiliteit. In het stuk wordt gesproken over eventuele onteigening als laatste gereedschap. BBB had hierop willen amenderen, beetje in lijn met de PVV, maar door de toezegging van gedeputeerde Van Dijk in de commissie dat het niet onteigend gaat worden ten bate van natuur en stikstof, doen we dit niet. We zien dit als een addendum op het coalitieakkoord. Bovendien moeten alle voorstellen tot onteigening op casusniveau, naar aanleiding van de Omgevingswet, eerst ter goedkeuring naar PS. Dit is dus één van de tools die onder in de kist blijven. Wat betreft het amendement van de PVV. We zullen het amendement van PVV, de eerste, niet steunen, zoals gezegd, en ook de tweede is overbodig, in principe, in onze ogen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Vossebeld. Ik geef het woord aan mevrouw Kramer van Volt en na mevrouw Kramer, de heer Oosting van de VVD.

Mevrouw Kramer: Dank u wel, voorzitter. Het document dat voorligt, we missen daarbij de politiek eigenlijk. De politiek is er uitgehaald als je het vergelijkt met de vorige Nota Grondbeleid. We missen een koers en daarmee dus ook de kaders en vinden dat dat wel een plek zou moeten hebben in een Nota Grondbeleid. Daarmee kunnen wij als Statenleden onze rol wel pakken en dus de kaders stellen. In het Grondbeleid van de provincie Drenthe valt dus op dat het eerder een opsomming is van manieren om grond te verkrijgen dan een daadwerkelijk beleidsdocument. We missen de nadruk op het belang van meervoudig ruimtegebruik, een benadering die kansen biedt om de beschikbare ruimte efficiënter te benutten met een lagere milieu-impact. We vertrouwen erop dat die kaders worden benoemd in de Grondstrategieplannen. De vraag aan de gedeputeerde is dan ook: worden wij als Statenleden actief meegenomen bij het opstellen van die plannen? Wij roepen op om in alle toekomstige Grondstrategieplannen expliciet aandacht te besteden aan meervoudig ruimtegebruik. Door dat integraal mee te nemen in het beleid, kunnen we een veerkrachtiger en duurzamer gebruik van onze ruimte bevorderen, met positieve effecten voor zowel de gemeenschap als ook het milieu. De amendementen van de PVV steunen we beiden niet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kramer. Dan gaan we naar de heer Oosting van de VVD en na de heer Oosting de heer Omlo van JA21.

De heer Oosting: Voorzitter, dank u wel. We hebben in de afgelopen commissievergadering de zogenoemde gereedschapskoffer uitgebreid besproken en ook de aanvullende brief ontvangen die toch vooral ook wel duidelijkheid schept. Als VVD kunnen we meegaan met de technische inhoud van deze koffer en vertrouwen de gedeputeerde hier goed mee om te gaan, door zich te gaan richten op de blijvende landbouw, waar natuurlijk de wijkende landbouw voor nodig is. En nogmaals wil ik het belang noemen van participatie met uitdrukkelijk belanghebbende partijen. En laten we duidelijk zijn, we zijn ook tegen extra regels en beperkingen bovenop de landelijke regels die nu al gelden. En we willen graag op de hoogte gehouden worden hoe de Grondstrategieplannen in alle facetten tot stand komen, hoe ze werken en dit later graag evalueren in deze Staten. Ik kan een gedeputeerde toezeggen dat we de Grondstrategie oftewel -uitvoeringsplannen, wat ik ook beter vind klinken, met de Staten evalueren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Oosting. Mag ik de heer Omlo uitnodigen om het woord te nemen en daarna, mevrouw Hilgenga van het CDA.

De heer Omlo: Dank u wel, voorzitter. In de commissie heeft onze fractie al haar visie over zowel de Nota Grondbeleid als het investeringskrediet richting GS uitgesproken en onze kijk erop uitgelegd. Verheugd waren we ook na de betogen van beide sprekers op deze dossiers. En ook dank voor de aanvullende info van afgelopen week. Heel voorzichtig kunnen we stellen dat de puzzel door middel van aankopen grond wellicht een stap richting de provinciale doelen wordt gemaakt. Dan kort op de amendementen. Volgens ons is het eerste amendement onwenselijk. Met categorisch uitsluiten kom je verder in de problemen. Dus geen steun daarvoor. En het tweede amendement, het is ook al vaker gezegd, schijnt veel te omslachtig, lijkt op gebrek aan vertrouwen in GS, want die is immers in the lead daarin. Dus ook van ons geen steun. Dat was hem.

De voorzitter: Heel fijn, kort maar krachtig. Mag ik mevrouw Hilgenga uitnodigen en daarna mevrouw Niessink tot slot van Forum voor Democratie.

Mevrouw Hilgenga: Voorzitter, zoals u bij de informerende vergadering heeft kunnen horen, is het CDA kritisch op de Nota die er nu ligt. De bijgevoegde brief van GS helpt wel als nadere toelichting. Uit de brief begrijpen wij dat voor de toevoeging van een nieuw beleid waarin een beroep wordt gedaan op grond, u eerst de bijbehorende kaders gaat vaststellen. Daarin zult u dan ook gaan vaststellen hoeveel financiële middelen worden toegevoegd en of er een beroep moet worden gedaan op het grondkrediet. Wij verwachten bij een toevoeging van nieuw beleid zonder ophoging van het grondkrediet dat u een duidelijk afwegingskader vaststelt met de prioriteiten. We kunnen er duidelijk over zijn wat die prioriteiten wat het CDA betreft liggen, namelijk bij de PAS-melders en de interimers. Toewerken naar goede oplossingen voor de groep landbouwers die al zo lang wacht op een duidelijk perspectief, staat bij ons op één. Ons tweede zorgpunt betreft de participatie. Er mist op dit moment een duidelijk kader. U zou kunnen stellen dat we op een dag aanbellen bij de gedeputeerde met de mededeling dat we zijn huis gaan verbouwen, maar zonder duidelijke aankondiging en zonder dat u weet wat het eindresultaat is. U zou zomaar ergens anders moet gaan wonen. Deze overvaltechniekervaart onze landbouwsector regelmatig en dat moet echt anders. Door het ontbreken van een actuele participatieverordening waar we op kunnen terugvallen en doordat in uw Grondbeleid hiervoor duidelijke kaders ontbreken, moeten we volstaan met afspraken uit het coalitieakkoord. Het CDA vindt concreet participatiebeleid noodzakelijk, zo gaven wij ook al aan rondom het DPLG. En daarom wil het CDA dat in elk Gebiedsstrategieplan een uitgewerkt participatieparagraaf wordt opgenomen. Wij willen graag de toezegging van de gedeputeerde dat hij daarvoor zorgt. Het CDA komt anders in de tweede termijn alsnog met een amendement op dit punt. Op precies hetzelfde punt zullen we ook de motie informatieplicht samen met BBB gaan indienen. Tot slot, de amendementen van de PVV zullen we niet gaan steunen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hilgenga. En tot slot mevrouw Niessink van Forum voor Democratie.

Mevrouw Niessink: Dank u wel, voorzitter. We lezen in de Nota Grondbeleid in de aanleiding dat uiteenlopende maatschappelijke vraagstukken en opgaven de komende jaren omvangrijke ontwikkelingen met zich meebrengen in het Landelijk Gebied en dat dat één van de redenen is waarom wij een grondbeleid nodig hebben. Het moge duidelijk zijn dat wij het niet altijd met het college eens zijn, met de meeste fracties hier in deze Staten ook niet, over hoe groot die maatschappelijke opgaven en problemen nou daadwerkelijk zijn. Dat is ook één van de redenen waarom wij niet kunnen instemmen met deze Nota Grondbeleid. Dan de amendementen van de PVV. Het eerste amendement zullen wij niet steunen, omdat wij van mening zijn dat onteigening überhaupt niet in die gereedschapskist zou moeten zitten. Ook niet als laatste redmiddel. En het tweede amendement van de PVV om de Grondstrategieplannen voor te leggen ter goedkeuring aan PS, steunen wij wel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Niessink. We zijn aan het eind gekomen van deze termijn van de zijde van de Staten. Wil de gedeputeerde reageren op deze eerste termijn? En dan stel ik voor kortheidshalve, want anders lopen we verschrikkelijk uit de tijd, dierbare Statenleden, want er zijn ook heel veel moties vreemd aan de orde van de dag, dat wij geen tweede termijn gaan doen, tenzij er van uw zijde iets héél prangend is. En dan krijgt u het woord. Ik zie de heer Vorenkamp. Maar we luisteren eerst naar de gedeputeerde daarna ga ik inventariseren. Maar ik geef u dit alvast voorzichtig ter overweging mee. De heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Het is fijn te horen dat veel fracties ook hun vertrouwen uitspreken in het college voor wat betreft de Grondstrategieplannen of de Gronduitvoeringsplannen, zoals we ze wat mij betreft vanaf nu zullen gaan noemen. Dank daarvoor. Er zijn nog een paar vragen gesteld waar ik even op terug wil komen. D66, mevrouw Kleine Deters gaf nog aan: die zelfverkaveling, ik heb volgens mij de vorige er ook al over gezegd: dat gebeurt ook al in Veenhuizen bijvoorbeeld. Dus dat blijven we ook steunen, dat soort initiatieven. Dus absoluut, daar gaan wij mee door. De heer Brandsema had ook nog een paar vragen. Grondpolitiek, ik vroeg me even af: wat is dan in uw ogen grondpolitiek? Want wij zetten grond alleen in voor het realiseren van onze doelen. Daar zijn we heel duidelijk over geweest, ook in het stuk. En ik denk, wat ik ook al vorige keer heb gezegd in de commissie en ik nu met alle liefde wil herhalen, is dat wij u al die ruimte geven om aan de voorkant ons de kaders mee te geven. En als u aangeeft in een wat voor beleidsplan dan ook van wij willen graag dat u dit doet op het gebied van de grondpolitiek of wat het ook maar mag zijn, dan kunt u dat zelf meegeven. Uiteraard komt het college met een voorstel. Ik heb wel eens volgens mij eerder het voorbeeld genoemd van beleid rondom windmolens van collega Jumelet, bijvoorbeeld. Stel, we krijgen vanuit het Rijk de opdracht om op twee plekken in Drenthe grote windmolenparken neer te zetten. Dan zal het college komen met een voorstel daartoe. Wat hebben we daarvoor nodig? Qua grond, qua geld, qua alles wat maar nodig is om uiteindelijk aan de slag te gaan met de realisatie van die windmolenparken in Drenthe. En dat leggen wij aan u voor en u bepaalt die kaders en u stemt daar dan mee in. En vervolgens gaan wij aan de bak. Dat is het voorbeeld dat ik dan nu maar even aanhaal.

De voorzitter: En de heer Brandsema is meteen naar de interruptiemicrofoon gesnel. De heer Brandsema.

De heer Brandsema: Voorzitter, omdat mij een vraag gesteld wordt door de gedeputeerde wat grondpolitiek is. Nu neem ik aan dat het enigszins een retorische vraag is, dat we allebei wel weten wat

grondpolitiek is. En in alle eerlijkheid, ik heb niet alle stukken gelezen, dus misschien heb ik het gemist, maar voor mij, en mijn fractie is het nog steeds niet helder waar dan elders wel die grondpolitieke keuzes gemaakt worden, als het gaat om een passief grondbeleid, een actief grondbeleid en dergelijke. Er werd iets gezegd over bijvoorbeeld de Woonagenda als voorbeeld. Volgens mij in de aanvullende brief. Die hebben we erbij gepakt wordt helemaal niks gezegd over grondpolitiek, ook in de financiële paragraaf wordt niks gezegd over financiële middelen rondom grondbeleid. Dus daarin zijn wij nog niet overtuigd dat we scherp hebben waar dan elders wel die instrumenten zitten. En mijn wervraag zou zijn, voorzitter, wat is dan de functie van de Nota Grondbeleid als daar geen grondpolitiek in plaatsvindt?

De voorzitter: De heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Als het gaat om actief of passief grondbeleid of welke soorten grondbeleid er ook allemaal maar zijn, dat is ook weer afhankelijk van de situatie. Wat moet je realiseren? Binnen welk tijdsbestek? Dus dat is echt afhankelijk. Dat kunt u dan aan de voorkant bepalen, op basis van de inbreng die wij zullen leveren. En wij zullen zelf daartoe met een voorstel komen, uiteraard. Wij denken dat in dit geval een actief grondbeleid zinvol is of noodzakelijk is. En daar kunt u dan ja of nee tegen zeggen. Dus u bepaalt de kaders, u kunt dat amenderen, zoals u gewend bent. Het is echt, aan de voorkant wordt u aan alle kanten betrokken.

De voorzitter: De heer Brandsema.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. Dat hebben we vaker gehoord. Maar het lastige vind ik in alle eerlijkheid, voorzitter, dat ik het nog niet in de bestaande stukken heb gezien dat het heel expliciet gedaan wordt. En mijn vraag blijft staan, voorzitter, als elders grondpolitiek bedreven wordt, wat is dan de functie van de Nota Grondbeleid meer dan een opsomming van instrumenten die toegepast zouden kunnen worden? Die ik ook op internet zou kunnen vinden.

De voorzitter: De gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Dijk: Het is die instrumentenkoffer, het is ook niet meer dan dat. Dat is precies de bedoeling.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters heeft ook een vraag voor gedeputeerde Van Dijk.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, dan toch een ander... Of misschien in het verlengde, gezien de uitspraak van de gedeputeerde. Want volgens mij zijn wij het wel eens als het gaat over keuzes die je maakt en of je dat dan grondpolitiek noemt of niet. Kies je voor wonen of natuur, kies je voor dit of kies je voor dat. Maar daarmee, in uw beantwoording aan de heer Brandsema, zegt u letterlijk voor een actief of niet-actief grondbeleid. En dat is, denk ik, voor mij, voorzitter, toch de reden om even naar deze microfoon te lopen. Ik denk dat dat wel door partijen wel aangegeven is en dat gaf de gedeputeerde in de overtuiging van D66 in de commissie ook aan, dat hij juist die actieve grondpolitiek wil voeren, omdat de opgaven zo groot zijn. Dus de gedeputeerde heeft net in zijn beantwoording mij wat aan het twijfelen gebracht. Komt hij daarop terug? Of gelukkig niet.

De voorzitter: De heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Nee, laat ik duidelijk zijn, mevrouw Kleine Deters. Op dit moment willen wij doelen realiseren en voor het realiseren van die doelen hebben we actief grondbeleid nodig, op dit moment.

De voorzitter: De heer Van Dijk vervolgt zijn betoog, maar is al door zijn minuut heen, moet ik zeggen.

Gedeputeerde Van Dijk: Oké, maar ik moet nog wel een paar vragen beantwoorden. Het zijn er niet veel. Even kijken, hoor. Er waren een paar vragen. Worden de Staten actief meegenomen bij het opstellen van de Grondstrategieplannen? Nee, dat heb ik ook al eerder aangegeven. Dat is juist niet de bedoeling. Het college stelt vast en uiteindelijk wordt u daarover geïnformeerd. Wij sturen dat actief toe en mocht u dan iets tegenkomen waarvan u zegt: dit hebben van de voorkant niet afgesproken, dan kunt u het ook weer op de agenda zetten. En het werd ook al volgens mij door de heer Bosch op die manier keurig verwoord in zijn voorbeeld. Participatie. Dat was een concrete vraag van het CDA. Gedeputeerde, kunt u namens het college toezeggen dat er een paragraaf... Een paragraaf participatie in de Grondstrategieplannen komt? Ja. Volmondig. Die komt er gewoon in. Maar dat is belangrijk. Ook dit college vindt het heel belangrijk dat mensen meepraten. Dus die kunnen we erin zetten. Dat is geen probleem. En dan heb ik volgens mij, voorzitter, alle vragen beantwoord en dank ik iedereen voor de steun die ik heb mogen ervaren.

De voorzitter: Hartelijk dank. Oh, ik maak even een rondje. Ik maak even een rondje, ordentelijk. Heer Van Dijk, u kunt even gaan zitten. Ik weet dat de heer Vorenkamp nog een bijdrage wil leveren aan de tweede termijn. Ik ga gewoon even kijken wie dat allemaal nog willen. De heer Vorenkamp, komt u maar vast deze kant op. Wie heeft er nog meer behoefte? De heer Bosch van de Partij van de Arbeid niet. De heer Pormes niet. Mevrouw Kleine Deters niet. De heer... Statenlid Faber niet. De heer Brandsema wel. Oké. Dan hebben we de heer Bos van GroenLinks niet. De heer Vosseveld van de BBB niet. Mevrouw Kramer van Volt niet. De heer Oosting van de VVD niet. De heer Omlo van JA21. Mevrouw Hilgenga van het CDA. Mevrouw Niessink van Forum, oké. De heer Vorenkamp, gaat uw gang.

De heer Vorenkamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we hebben als PVV bewust ingestoken op deze twee onderdelen, die we dus amenderen, deze onderdelen van de Nota, waarover wij gealarmeerd waren. Juist door de commissievergadering En de twee onderdelen zijn dan onteigening en invloed op de Grondstrategieplannen. Die laatste moet in onze ogen niet geruisloos dienen te passeren. Maar goed, andere partijen kunnen daar anders over denken. Wij denken er zo over. Daar is op gereageerd door de partijen En die reactie heb ik gezien. En we hebben gezien dat partijen allerlei mogelijkheden zien tot de inzet van deze middelen, alle middelen in de koffer, dus inclusief de onteigening, om de doelen die zij heel belangrijk vinden te realiseren. En dan noem ik er een paar: de klimaatdoelen de natuurdoelen, de waterkwaliteitsdoelen, de wateropvangdoelen. Ik ga ze niet allemaal noemen, maar er zijn nog veel meer doelen die gerealiseerd kunnen worden.

De voorzitter: Ik wil u wel wijzen op het feit dat u een hele korte tweede termijn mag doen.

De heer Vorenkamp: Nog één zin. We weten juist dat bijvoorbeeld GroenLinks dit instrument in het verleden gewenst heeft. Heel graag dat instrument van onteigening gewenst heeft. En met deze Nota krijgen ze dat instrument en dus mag GroenLinks ook daar heel tevreden over zijn. Maar daarom hebben we juist deze voorstellen gedaan tot schriftelijke vastlegging om dit te begrenzen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Vorenkamp. De heer Brandsema van de ChristenUnie.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. Twee dingen tegelijk. Ik had nog twee vragen. Die had ik nog niet in mijn vorige termijn gedaan. Die doe ik even kort. De oude Nota heeft een duidelijke procesladder als het gaat om functieverandering, die ontbreekt, even als concreet voorbeeld, wat we dan missen in zo'n nieuwe Nota. Maar bijvoorbeeld ook het punt wat ons opviel, en graag een reactie daar

ook over van de gedeputeerde, voorzitter, is dat de oude Nota duidelijk aangeeft dat grondbeleid als instrumentarium gebruikt wordt voor de beleidsterreinen, infrastructuur, agrarische structuurversterking in natuur. En dat die nieuwe Nota amper over infrastructuur gaat. En er ook letterlijk gezegd wordt in de Nota: deze Nota richt zich vooral op de andere beleidsterreinen. In dit geval dus agrarische structuurversterking in natuur. Dus waarom is nu opeens infrastructuur/ mobiliteit een stuk minder relevant? Dat begrijpen we niet. En dan tot slot, voorzitter, heb ik nog geen antwoord gehad op de vraag waar de afwegingskaders voor inzet grondbeleid, wat aangekondigd wordt in de Nota, landt. In de Nota zelf of elders? En als het elders is, waar landt het dan? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Brandsema. Ik geef het woord aan gedeputeerde Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Voorzitter, dank u wel. De heer Brandsema, inderdaad, volgens mij heb ik dat ook tijdens de commissie gezegd. In die oude Nota werd nadrukkelijk geschreven over mobiliteit en natuur en infra et cetera. Ik heb volgens mij ook toegezegd, of nee, aangekondigd, dat er binnenkort aparte nota's komen hiervoor. Dus die worden nu... Dat zijn de eerste nota's die zo meteen gaan komen, als het gaat om mobiliteit. Die worden nu nog apart genoemd en die komen zo meteen heel snel al naar u toe.

De voorzitter: De heer Brandsema.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. Dat zou ik kunnen volgen, als het zo is, dat al die drie beleidsterreinen minder aandacht krijgen in de Nota. Maar mijn punt is nou juist, voorzitter, dat in die oude Nota alle drie de beleidsterreinen, de voornaamste beleidsterreinen waar grondbeleid op plaatsvindt vanuit de provincie, in evenwicht in de Nota staan. En dat er nu expliciet voor gekozen wordt om één van die drie af te schalen in plaats van de suggestie die de gedeputeerde nu doet. Dat ze alle drie minder belangrijk worden. Dus mijn vraag is nog steeds, voorzitter, waarom die disbalans tussen die drie beleidsvelden er nu opeens wel in zit?

De voorzitter: De gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Dijk: De Nota Grondbeleid in de huidige vorm, zoals die nu voorligt, dat is die instrumentenkoffer. De stukjes uitvoering die erin zaten in de vorige Nota worden er nu uitgelicht en die komen apart naar u toe. Dat heb ik ook de vorige keer aangegeven. En dan nog het antwoord op uw andere vraag. Even kijken. Dat was... Oh ja, het afwegingskader van de inzet grondbeleid. Dat komt dus ook aan die voorkant. Dat heb ik net al aangegeven in mijn antwoord op uw vragen. En volgens mij had ik het antwoord al gegeven. Dat zit in die kaders aan de voorkant van te vormen beleid.

De voorzitter: De heer Brandsema tweede instantie.

De heer Brandsema: Dank u wel, voorzitter. Zou de gedeputeerde iets meer definitie kunnen geven aan 'de voorkant'? Wat is dan die voorkant concreet?

De voorzitter: De gedeputeerde.

Gedeputeerde Van Dijk: Dat is het moment waar u op basis van een door het college aangeleverd stuk, een beleidsplan, de kaders kunt bepalen. Dat is de voorkant.

De voorzitter: Hartelijk dank. We doen het in twee instanties. De gedeputeerde vervolgt zijn betoog.

Gedeputeerde Van Dijk: Meer vragen waren er niet, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, dan zijn we aan het eind gekomen van de termijn van de zijde van het college en kunnen we gaan stemmen. We stemmen over twee amendementen. Dat doen we eerst voordat we over het Statenstuk stemmen. En eens even kijken of we deze stemmingen op het scherm kunnen toveren. U kunt gaan stemmen. Oh, nee, u kunt nog niet gaan stemmen. Het amendement van de PVV op stuk nummer 9. Ja, we hebben één Statenlid die niet in de Statenzaal zit, dus de stemming wordt gesloten. Voor dit amendement heeft gestemd één Statenlid, daartegen 40. Dit amendement is verworpen. We gaan naar het tweede amendement. Voor dit amendement hebben gestemd twee Statenleden, daartegen 39, zodat dit amendement is verworpen. Dan gaan we naar Statenstuk nummer 6. Nota Grondbeleid Drenthe. Voor deze Nota hebben gestemd 37 leden, daartegen vier, zodat deze Nota is aanvaard.

K-2 Investeringskrediet Grondbezit Landelijk Gebied; 2024-8

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt... Even kijken. K-2. Ik neem aan dat er weer een ordevoorstel is vanuit GroenLinks? Kunnen wij op dezelfde manier K-2 behandelen als K-1? En mag ik dan alle woordvoerders vragen om zo'n kort mogelijke bijdrage te leveren? Want we hebben in het presidium aan de orde gehad dat u eigenlijk alles heeft gedeeld in de commissievergadering. Dus het is fijn als u staccato een bijdrage levert. Ik geef de heer Vorenkamp wederom het woord van de PVV, omdat hij zijn amendementen gaat indienen. En daar krijgt hij een spreektijd voor van drie minuten. En de rest van de woordvoerders krijgt twee minuten, maar je mag ook korter.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter. Ik sta hier wel heel erg laag. Maar goed. Voorzitter, investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied. Ook dit betreft een toezegging van de gedeputeerde die we graag formeel vastgelegd willen zien in het besluit. Vandaar ons amendement. We hebben daar ook nog twee vragen over, voorzitter. Er is heel wat grond in eigendom van de provincie, maar ook bij de terreinbeheerders zoals Staatsbosbeheer, dat binnen het NNN ligt, Natuurnetwerk Nederland, en momenteel in agrarisch gebruik is en dus verpacht wordt. Vermoedelijk voor extensieve veeteelt en landbouw, eventueel, dus akkerbouw. Blijft dat agrarische gebruik gehandhaafd, voorzitter, of wordt dat op een gegeven moment gewoon wilde natuur zonder agrarisch gebruik? En de tweede vraag: we vernemen dat verpachting door provincie en terreinbeheerders gekoppeld wordt, niet altijd, maar soms in ieder geval, met het opleggen van beperkingen aan het gebruik van de eigen gronden van de boeren. Zodat deze hun eigen grond ook meer extensief moeten gaan gebruiken. Klopt dat? En, voorzitter, willen we dat? De PVV-fractie staat hier uiteraard kritisch tegenover. Het amendement. Ik lees het dictum weer voor. Het ontwerpbesluit als volgt te wijzigen: het volgende wordt toegevoegd aan het besluit: het grondbezit Landelijk Gebied dient alleen gebruikt te worden als ruilgrond zodanig dat de totale hoeveelheid grond voor agrarische doeleinden in Drenthe niet (substantieel) afneemt, met uitzondering van de huidige wettelijke afspraken. En gaan over tot de orde van de dag. Getekend.

De voorzitter: De heer Bosch heeft een vraag voor de heer Vorenkamp. De heer Vorenkamp. Sorry, de heer Bosch.

De heer Bosch: Dank u, voorzitter. Mijn vraag is heel staccato. Wat definieert u als substantieel of niet substantieel?

De voorzitter: De heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Dat slaat dus op die onderdelen die ik eerder bedoelde. Die in het oude, vorige amendement staan. Dus mobiliteit en dat andere.

De voorzitter: De heer Bosch.

De heer Bosch: Dank, voorzitter. Dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik vraag wat 'niet substantieel afnemen' is. En dat gaat over omvang van het areaal dat gebruikt wordt voor deze doeleinden. Dus ik herhaal mijn vraag: wat is niet substantieel in uw amendement?

De voorzitter: De heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Misschien moet ik het eruit halen.

De voorzitter: De heer Vorenkamp vervolgt zijn betoog.

De heer Vorenkamp: Daarom een laatste vraag. Sorry. Oh, dan de motie... Ik liep eventjes vooruit op de zaken. Dan de motie van de BBB, Grond naar de Drent. Dit lijkt ons een goed voorstel, voorzitter. In ieder geval krijgen we hopelijk zo meer zicht over wat er met al die aangekochte gronden gebeurt en waarom dat gebeurt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Vorenkamp. En dan geef ik nu het woord aan, want dat is het ordevoorstel, aan even kijken... Eén momentje. De gedeputeerde Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Even nu eerst alleen op het amendement van de heer Vorenkamp. Dat amendement zullen wij ontraden. En de onderbouwing daarvoor is de volgende. Het investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied wordt gebruikt voor de vastgestelde doelen in het Landelijk Gebied, zoals vastgelegd in het programma Natuurlijk Platteland. Hiervoor is ook budget beschikbaar voor waardeverschillen bij functiewijziging en een risicoreservering. De ruilgronden van de provincie Drenthe zijn een middel om die doelen te realiseren en om strategisch en anticiperend gronden aan te kopen met het oog op die beleidsdoelen. Het beschikbare krediet zorgt voor slagkracht op de grondmarkt. PS stelt het beleid vast, maakt dus ook de keuzes voor de doelen in het Landelijk Gebied. En een vastgestelde opgave is leidend voor de inzet van ruilgrond. Nu de gronden bijvoorbeeld inzetten voor woningbouw, is niet mogelijk. Dat moet aan de randvoorwaarden van vastgesteld beleid met betrekking tot woningbouw zijn voldaan. En er moet budget beschikbaar zijn voor het overbruggen van waardeverschillen inclusief een risicoreservering. Dus om die reden ontraden wij dit amendement, voorzitter. En dan heeft de heer Vorenkamp nog een paar vragen gesteld. Dat was...

De voorzitter: Maar de heer Vorenkamp wil eerst nog een vraag aan u stellen, tussendoor. De heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Dank u, voorzitter. Ik ben wel erg teleurgesteld. Want mijn amendement is in feite een vertaling, schriftelijke vastlegging van de toezegging die u gedaan heeft. Tenminste, zo heb ik dat wel gezien.

De voorzitter: De heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Nee, dat is zeker geen vertaling van de toezegging die ik gedaan heb, want u beperkt hem enorm. Dus ik zei net al: als je het hebt over zaken die misschien ook gerealiseerd moeten worden. Dat is niet alleen mobiliteit en woningbouw.

De heer Vorenkamp: Voorzitter, ik heb een gewijzigd amendement voorgelezen. Dus in overleg met de BBB zelfs, heb ik die twee termen eruit gehaald en verandert 'met uitzondering van de huidige wettelijke afspraken.

Gedeputeerde Van Dijk: Die heb ik niet, sorry.

De voorzitter: Komt onmiddellijk een gewijzigd amendement aan de orde. En die heeft u ook net ingediend, de heer Vorenkamp? Dat we het goede amendement hebben. Oké, helder. Dan kijkt de gedeputeerde nu naar het gewijzigde amendement en kan daar dan wellicht een advies op geven. Of wil hij even een schorsing?

Gedeputeerde Van Dijk: Ik denk dat het handig is om even te schorsen, want er staat nog iets in wat mij triggert en waar ik net ook op gereflecteerd heb. 'Alleen gebruikt wordt als ruilgrond.' Het kan niet alleen ruilgrond zijn, we hebben ook gronden die we gewoon in moeten richten als natuur. Dat weet u ook, dus dat kan niet.

De voorzitter: Ik schors de vergadering tot 16:42.

De voorzitter: Dames en heren, ik heropen de vergadering. Wilt u alstublieft uw zetels weer innemen? De leuke groene stoelen. Het is goed dat u de benen even gestrekt heeft, maar we gaan nu weer opgewekt verder. En als u allemaal zit, dan kunnen we door. En dan geef ik het woord aan de gedeputeerde, die op het gewijzigde amendement gaat reageren en een oordeel geeft.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Nee, voorzitter, ook dit gewijzigde amendement moeten wij ontraden, omdat die in onze ogen overbodig is. Ik heb net al aangegeven: deze middelen hebben we nodig om onze doelen te realiseren. En in het coalitieakkoord is al duidelijk aangegeven: landbouwgrond blijft landbouwgrond, dus hij is in onze ogen overbodig en daarom ontraden wij deze. Dit amendement, moet ik zeggen. Het is geen motie, dit amendement.

De voorzitter: Dank u wel, gedeputeerde Van Dijk. Ik kijk de kring nog één keer rond. Kunnen we gaan stemmen? Dat is het geval. Dan gaan we nu het amendement in stemming brengen. Het amendement Investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

De voorzitter: Uiteraard.

Mevrouw Kleine Deters: Hebben partijen helemaal geen inbreng, nu? Want ik zou toch nog wel een kleine bijdrage willen leveren, net als op het vorige agendapunt.

De voorzitter: Nou... Dat mag uiteraard, als u dat wilt. We hebben de heer Vorenkamp gehad. Ik ga u even weer langs allemaal. Mevrouw Kleine Deters wil graag het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, dank u wel. Want de vraag ligt wel voor enorm krediet en daarin hecht D66 er toch aan, en u mag het misschien ook als stemverklaring dan beschouwen, want dat had ik kunnen blijven zitten, uiteraard. Nou ja. Willen wij agrariërs een toekomstperspectief bieden, dan hebben we grond nodig. Dus we hebben budget nodig. Willen we een goed waterbeheer in tijden van vernatting en verdroging voor natuur en landbouw, dan hebben we grond nodig. Dus budget. Willen we de doelen halen, dan hebben we budget nodig. Kortom, voorzitter, wij kiezen voor vooruitgang en voor de toekomst. Dus budget voor dit onderdeel, van harte.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kleine Deters. De heer Pormes, heeft die nog behoefte? Nee. De heer Brouwer van de BBB? Ja, een korte bijdrage. Dit is de maidenspeech van de heer Brouwer, dus

u mag niet interrumpen. Hij is onze vicevoorzitter, maar dit is de eerste keer dat hij het woord voert in onze Staten achter de kathedraal. Dus zet hem op.

De heer Brouwer: Dank u, voorzitter. Ik mag al een jaar van dichtbij zien hoe dit allemaal gaat en ik wil nu toch wel... Ik laat me niet verleiden tot een hele lange inbreng, maar ik wil toch wel op dit onderwerp reageren. Maar we zijn ook in de commissie begonnen met de spreuk: en de boer, hij ploegde voort. Maar wordt de twijfel of hij wel kan oogsten ook gehoord? Maar voor ons ligt het voorstel voor het verhogen van het investeringskrediet. Een enorm bedrag met een dubbel gevoel. Maar we snappen de vraag. Het is een wettelijke opdracht, maar helaas ook de tragische realiteit dat boeren ruimte gaan maken. En de oorzaak en ook de bereidheid van deze boeren komt ook uit onduidelijk beleid. Een gebrek aan toekomst of zelfs de hoop op een eindstreep in de wirwar van doelen en wensen van onze regering. En door die onzekerheid stagneert nu ook de uitgifte van de gronden. En daarmee gaat de vraag naar krediet omhoog. We komen om in doelen en wensdenken en dusdanig dat we in Drenthe moeite hebben met het aanwijzen van veilige landingsplaatsen voor de boeren. We vragen onze boeren om huis en haard te verlaten waar zijn al generaties lang ons voedsel maken. De grondhonger is groot en de boer is prooi. We waren dan ook blij om te horen dat er wel kritisch wordt gekeken naar de gronden die al zijn aangekocht, buiten het NNN, als doel ruilgrond. En dat deze ook worden verkocht, waarmee we de blijvers een toekomst bieden. Kansen op nog extensiveren, maar ook hopelijk om straks onze kredietverschaffing te verlagen. Het mag dan ook duidelijk zijn dat wij vasthouden aan het coalitieakkoord en dus niet meegaan in het amendement. Als BBB stemmen we wel in met het krediet, maar spreken we ook direct uit dat het hopelijk wel de laatste verhoging is. Dank u.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd met uw mede-speech, de heer Brouwer. [applaus] Dank u wel. Dank u wel. Ik kijk naar de heer Brandsema van de ChristenUnie.

De heer Brandsema: Voorzitter, dank. Ik kan kort zijn. Een logisch en navolgbaar verhaal wat het college hier voorstelt. Verruiming van investeringskrediet is nodig, omdat door de aanhoudende onduidelijkheid er minder snel grond verkocht wordt. Dat is natuurlijk wel een onwenselijke aanleiding, maar wel de bittere realiteit. Dus de ChristenUnie zal voor dit voorstel stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Brandsema. Dan ga ik naar de heer Zuur van het CDA. Hoeft geen bijdrage. De heer Bos van GroenLinks. Ook niet. Mevrouw Statenlid Peeks van de Partij voor de Dieren. Komt u maar hoor.

Statenlid Peeks: Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook een redelijk korte bijdrage. Het doel van het investeringskrediet is natuurlijk om de opgave om de staat van de natuur te verbeteren. En dat doel is vrij helder, eigenlijk, dus de discussie dat de grond absoluut niet voor natuur mag gebruikt worden, dat vinden wij een beetje een lastige discussie. Want hoe komen wij anders tot de doelen om de natuur te herstellen? En het amendement geeft ook aan dat de grond alleen voor landbouw gebruikt mag worden. Dus wij zullen hier ook niet voorstemmen en dat mag ook duidelijk zijn.

De voorzitter: Dank u wel, Statenlid Peeks. En ik heb begrepen dat mevrouw Niessink ook het woord niet hoeft te voeren, nu? Nee. Dan ben ik aan het eind van de beraadslaging van de zijde van de Staten. Ik kijk nog even naar de gedeputeerde. Heeft geen aanvullende vragen gekregen, heeft al gereageerd op het amendement. Kunnen wij gaan stemmen? Of zijn er nog nabranders? Die zijn er niet. Oké. Dan gaan we stemmen. Eerst over het amendement. Voor dit amendement heeft gestemd één Statenlid, daartegen 41, zodat dit amendement is verworpen. Dan gaan we...

Statenlid Faber: Mag ik even inbreken, want er staat P. Edelman en daar staat volgens mij ook ergens Edelman. Maar ik zie mijn naam nu weer niet. Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: Even... [gelach] Even kijken. [overleg] Dames en heren, even van de orde. Even, mag ik even rust en stilte? Mag ik even rust en stilte? Kijk. Het feit is dat het stelsysteem even uitgezet moet worden om de boel gewoon netjes te repareren. Want Statenlid Faber staat er niet op en Statenlid Edelman twee keer. Dat is wel te enthousiast. En nu kan ik wel vragen of Statenlid Faber geacht wordt tegen gestemd te hebben. Maar het is chiquer om even te wachten. En ik wil nu gewoon dat het hele stelsysteem voor de rest van vanmiddag up to date is. Dus mag ik het volgende aan u voorstellen: dat we na ommekomst van het volgende agendapunt ook even over het amendement en dit agendapunt gaan stemmen. Want dan hebben we alles weer netjes op een rij. Kan dat, dierbare techneuten? Dat kan. Goed zo.

[Alsnog de stemmingen]

De voorzitter: Ik kijk even of we al kunnen stemmen over het amendement. Is dat mogelijk? Of... Ja? Het amendement en het Statenstuk investeringskrediet, want dat lag er nog. Hebben we alles nu netjes? Wilt u allemaal kijken of uw naam voorkomt a.u.b. en hoe vaak die naam voorkomt? [gelach] Heel goed, heel goed. Dan gaan we stemmen over agendapunt K-2 het investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied. En we doen dat eerst over het amendement op stuk nummer 11. Voor dit amendement heeft gestemd één lid, daartegen 41 leden, dus dit amendement is verworpen. Dan gaan we nu stemmen over het investeringskrediet grondbezit Landelijk Gebied, Statenstuk 2024 stuk nummer 8. Voor dit Statenstuk hebben gestemd 40 leden, daartegen twee, zodat dit Statenstuk is aanvaard.

L. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Vrijwilligersvergoeding voor Jongeren Adviesraad Drenthe

De voorzitter: Dan gaan wij, men moet een beetje flexibel zijn in het leven, naar, eens even kijken. De moties. De motie vreemd aan de orde van de dag van D66, VVD en JA21. En ik zie mevrouw Niessink haar hand opsteken. Heeft zij een ordevoorstel?

Mevrouw Niessink: Dat heb ik. Gaat uw gang. Mijn voorstel is om de moties vreemd als volgt te behandelen, dus de indiener doet een bijdrage, dient de motie in, de gedeputeerde reageert daarop en vervolgens bieden alle partijen de kans om vanaf de zitplaats een korte stemverklaring te geven en dan stemmen voor de motie.

De voorzitter: Dit ordevoorstel breng ik in stemming. Mag ik handen zien? Wie is voor dit voorstel? Wie is daartegen? Dit voorstel is met unanieme stemming aangenomen. Dank u wel. Dank u wel. [applaus en gelach] Even voor de goede orde, dames en heren. Ik snap hoor dat het rumoerig wordt, want het is tenslotte ook al 17:00. Maar we doen het dus als volgt: alle moties vreemd aan de orde worden ingediend achter de kathedraal door de indiener, uiteraard. De andere woordvoerders blijven allemaal zitten. En als er behoefte bestaat aan een stemverklaring over de motie, dan kan die stemverklaring vanaf de zitplaats gegeven worden, nadat de gedeputeerde in kwestie op de motie heeft gereageerd. Kunnen we het zo doen? De heer Zandvliet heeft nog een...

De heer Zandvliet: Als er behoefte is aan een verduidelijkende vraag over de motie, kunnen we dat ook vanaf de zitplaatsen misschien doen? Ja, dat vind ik prima, dat vind ik prima. Ja?

Mevrouw Udinga: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken. Ja hoor, mevrouw Udinga.

Mevrouw Udinga: Dank u wel. Ik wil graag even van tevoren aangeven dat ik niet mee zal stemmen, omdat mijn dochter zit in de JAR. Dus het lijkt me passend dat ik mij onthoud van stemming.

De voorzitter: Dat vind ik heel chique. Dank u wel voor deze opmerking. Dat zetten we keurig in de handelingen. Goed zo. Dan stel ik aan de orde: de motie vreemd aan de orde van de dag van D66, VVD en JA21 over de vrijwilligersvergoeding voor de Jongeren Adviesraad in Drenthe. En dan geef ik mevrouw Kleine Deters het woord, en ze is er al, gelukkig, om de motie in te dienen. Fijn.

Mevrouw Kleine Deters: Dank u wel, voorzitter. Uiteraard is mijn inbreng de toelichting, ook namens VVD en JA21. We hebben met z'n drieën gemeend dat het wel gaat over een doelgroep, een specifieke doelgroep qua leeftijd. Maar door de leeftijd die we beperkt hebben, is ook de zittingstermijn van deze groep deelnemers beperkt, in tegenstelling tot de andere adviesorganen die we kennen. Het betreffen leden, de meeste geen zelfstandig inkomen, afhankelijk van studiefinanciering, bijbanen, ouders of in het gunstigste geval qua inkomen, is het een minimumloon. Kortom, een heel laag inkomen. Dat is in ieder geval voor ons de reden geweest om te kijken naar deze groep, of we daarvoor een uitzonderingspositie kunnen maken ten opzichte van de andere adviesorganen die wij ook kennen. Het is een adviesorgaan, met name ook aan PS, maar omdat GS ons budget beheert, vragen wij GS om een voorstel uit te werken, uiteraard in overleg met de JAR om te komen tot een voorstel voor een vergoeding aan de leden van de JAR. We hebben recent weer een prachtige bijeenkomst van de JAR in het Drents Museum meegemaakt, waarin toch een aantal leden aangaven vanwege studie, werk, het verloop sneller is dan misschien wel gedacht, dat er weer nieuwe leden geworven moeten worden. Maar dat dat toch een behoorlijke opgave is, omdat het soms een keuze is voor een paar uurtjes in de supermarkt bijverdienen of zich in te zetten voor de JAR. Als leden van PS willen we toch alsjeblieft dat onze toekomstige generatie, of in ieder geval heel duidelijk voor onze generatie na ons, meesprekt over het beleid en komen daarmee... Volgens ons mag het niet zo zijn dat leden werven moeizaam is vanwege de inkomensvraag. Voorzitter, wij verzoeken het college dan ook om met een voorstel uiterlijk juli 2024 te komen, in overleg met de JAR en de dekking te vinden in de participatie in de begroting. En uiteraard overhandig ik u namens VVD, JA21, D66 deze motie.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Kleine Deters. En ik geef het woord aan gedeputeerde Van Dijk.

De griffier: De jongste...

De voorzitter: Gaat uw gang.

Gedeputeerde Van Dijk: Ik ben volgens mij niet de jongste.

De griffier: Nee?

Gedeputeerde Van Dijk: Gok maar wie.

De griffier: Nee, volgens mij niet.

Gedeputeerde Van Dijk: Nee, ik ben niet de jongste. [gelach]

De voorzitter: Dat geeft mij meteen de mogelijkheid om even te vertellen dat gedeputeerde Otter naar een andere bijeenkomst moest, dus die heeft de Statenzaal verlaten.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, allereerst natuurlijk onze grote waardering voor het feit dat de JAR en jongerenparticipatie zo op waarde worden geschat door de Staten. En de JAR is een prachtig initiatief van het Drents Parlement zelf. Ook GS onderkent het belang van de JAR en stelt de input vanuit de JAR zeer op prijs. Het is dus voor zowel PS als voor GS van belang om inbreng en activiteiten van de JAR te borgen. De wijze waarop borging plaats moet vinden, is bij uitstek een onderwerp waar de JAR zelf ook een advies over zou moeten en kunnen geven en waarover PS en GS met hen het gesprek aan zou moeten gaan. Een vrijwilligersvergoeding kan mogelijk een onderdeel zijn van borging en inzet voor de JAR, maar er zijn mogelijk andere randvoorwaarden die voor deelnemers meer van belang zijn. In de aangenomen motie van 11 november 2020 voor oprichting van de JAR verzoekt de Staten, en ik citeer even, het college en de werkgroep om met het jongereninitiatief verdere afspraken te maken en te komen tot goede spelregels om hun invloed op het provinciale beleid te waarborgen. En het lijkt mij goed om deze motie indachtig in een gezamenlijk overleg tussen de werkgroep, verbindend besturen in dit geval, de JAR en GS, te spreken over de manier waarop de inzet en het enthousiasme van deelnemers aan de JAR geborgd kan worden. Het lijkt mij ook prima dat GS daartoe het initiatief neemt en dat wil ik graag doen. Als het parlement dat verzoekt. In dit gesprek met de JAR zullen we de voor en de tegens van diverse zaken tegen het licht houden. GS zal daarbij uiteraard kijken naar de omvang met vergoedingen, ook aan andere adviesraden, bijvoorbeeld, vanuit de provincie, en zal ook deze bevindingen meenemen naar dit overleg. En daarnaast kunnen we samen met het Drents Parlement op de griffie kijken naar de inzet van jongeren adviesraden bij andere overheden en randvoorwaarden die daar voor borging worden toegepast. Ook zullen we in het overleg kijken naar de middelen die de JAR nu ter beschikking heeft. En met de resultaten uit dat overleg komen we graag terug bij uw Staten. En daarom heeft het college het advies om deze even aan te houden, deze motie. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, gedeputeerde Van Dijk. Mag ik even naar de indiener kijken hoe zij hiermee om wil gaan. Moeten we even schorsen? Want u heeft met meerdere mensen ingediend.

Mevrouw Kleine Deters: Mag ik eerst een verduidelijkende vraag? Het aanhouden tot even de tijdsduur die u in gedachten hebt, want dat speelt dan denk ik voor ons wel mee.

De voorzitter: Dat is een terechte vraag.

Mevrouw Kleine Deters: Met name omdat we rond de zomer al zitten met opvolging van leden van de JAR.

De voorzitter: Zeker, de heer Van Dijk.

Gedeputeerde Van Dijk: Dat is een terechte vraag en ik denk dat het verstandig is dat we even contact opnemen met de JAR om ook met hen te bepalen wanneer wij het met hun in overleg kunnen treden, gezamenlijk en vervolgens bij u terugkomen. Dus het liefst zo snel mogelijk. Dat moge duidelijk zijn. Als het kan voor de zomer en als dat net niet lukt, dan zal het wellicht net na de zomer worden, maar ik wil dat graag even ook met de JAR afstemmen.

De voorzitter: Het is nu begin april, dus we hebben ruim de tijd voor de zomer, lijkt me zo. Het lijkt me dat het college in ieder geval... We hebben twee Statenvergaderingen in juli. Dan moeten we toch wel dit kunnen afdoen, als ik me zo mag uitdrukken. Ik kijk naar de indienster.

Mevrouw Kleine Deters: Met dat optimisme, die optimistische woorden van u, voorzitter, dat dat realiseerbaar moet zijn, willen we als indieners dan ook wel met het voorstel instemmen. En dan komen we daar met elkaar op terug, met echt inderdaad... Fijn, want u onderkent wel vanuit GS het belang

van de JAR en ook inderdaad, dat de JAR een andere positie heeft dan andere adviesorganen om het maar zo te benoemen. Dat is fijn dat we dat met elkaar delen, dus dan wachten wij uw voorstel af. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank allebei. Ik kijk nog even de kring rond. Is er nog behoefte aan verdere bijdragen voor deze motie vreemd aan de orde van de dag? Dat is niet het geval. We hoeven er niet over te stemmen.

M. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Informatieplicht met betrekking tot functieveranderingen (buiten)gebied' – BBB, CDA, VVD, PVV, PvdA, SLD

De voorzitter: dan de volgende motie, vreemd aan de orde van de dag en die is van de zijde van de BBB over de informatieplicht met betrekking tot functieveranderingen in het (buiten)gebied en buiten tussen haakjes. Ik geef de heer Schuinder van de BBB-fractie gaarne het woord voor zijn twee minuten spreektijd en daar hoort de indiening van de motie bij.

De heer Schuinder: Mooi, we gaan ons best doen. Twee minuten kunnen er nog wel bij. Voorzitter, stel, je woont lekker rustig op het platteland en je vrijstaande woning is omringd door landbouwgrond en sinds enige tijd hoor je verhalen van je buurman verderop dat deze bezig gaat met het bouwen van een schuur. Niet zo'n grote schuur natuurlijk, maar de buurman geeft een signaal af of hij ook even langs mag komen om de plannen te laten zien. De schuur heeft namelijk impact op je woonplek. Je had namelijk links van je erf vrij uitzicht en nu krijg je daar in een keer een schuur. Niet dat je daar in principe op tegen bent, maar de grootte en de vorm zijn wel belangrijk. Buurman laat op een avond alles netjes zien en onder het genot van een bakje koffie is het geheel beklonken. Je gaat akkoord en de buurman gaat het vervolgtraject inzetten. Dat is mooi geregeld, toch? En zo hoort het. Wat nou, als je buurman de provincie is of bijvoorbeeld het TBO en die gaat omwille van bijvoorbeeld subsidiegelden als eigenaar de grond onder NNN plaats. Of de NNN-kaart van 2024 gaat wat verschuivingen met zich meebrengen. Niet zoals de buurman dat doet, door even langs te komen en in overleg te gaan. Maar je moet het maar lezen in de lokale krant. Je wordt verrast, want niet alle lettertjes in de lokale krant lees je altijd. En sterker nog, niet altijd wordt de krant op het platteland bezorgd. Als dat nu gebeurt bij je, dan loop je dus de kans dat je buurman iets aan zijn grond wijzigt wat impact heeft op jou en jij je daarover zou moeten laten informeren. Zou het niet logischer zijn dat het proactief geïnformeerd gaat worden, gewoon net als de buurman of via een persoonlijke brief dat een wijziging op stapel staat die impact kan gaan hebben op jouw erf/grond? Daar gaat dus deze motie over. Niemand wil verrast worden en ondanks dat de provincie aan zijn informatieplicht voldoet, vraagt de BBB zich af of dat niet strakker en voorspelbaarder kan worden. Vandaar deze motie. Het dictum. Wij verzoeken het college onderzoek te doen naar actiever informeren richting grondeigenaren en aanwonenden, waarbij er sprake is van een voornemen tot een functiewijziging van hun eigendom, wat effect zou hebben op hun eigendom. Dit met terugwerkende kracht te doen voor de tot nu toe aangewezen gebieden waarvan het voornemen is de functie te gaan veranderen en daarbij ook met de gemeentes in gesprek te gaan om eenzelfde actieve informatiehouding in te nemen. En met een voorstel te komen om de digitale kanalen en de omgevingen van de provincie beter onder de aandacht te brengen, hun gebruik te verduidelijken en drempelloos toegang te maken. En gaan over tot de orde van de dag. Dit is namens BBB, CDA, VVD, PVV, Partij van de Arbeid en sociaal lokaal... Sterk Lokaal Drenthe. En sociaal, natuurlijk. [gelach] Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, meneer Schuinder. Even kijken. Wie heeft een interruptie? Had iemand... Wat zei je? Statenlid Peeks heeft een vraag voor de heer Schuinder. Statenlid Peeks.

Statenlid Peeks: Ik had even een verduidelijkende vraag. Bent u ook bekend met Overheid.nl? Dat je dus automatisch je postcode en dergelijke kunt ingeven en dat je dan elke keer als er iets op het omgevingsgebied gebeurt, dat je dat automatisch in je mail krijgt?

De heer Schuinder: Ja, dat klopt, maar het gaat hier dus om dat stukje daarvoor, voordat het op Overheid.nl of op Tynaarlo.nl in het lokale krantje staat. Daar gaat het hier over.

De voorzitter: Hartelijk dank, de heer Schuinder. Ik geef het woord aan de heer Van Dijk. Nog een vraag. Sorry, neem me niet kwalijk. De heer Schuinder. De heer Zandvliet heeft ook een verduidelijkende vraag en mevrouw Kleine Deters ook. De heer Zandvliet.

De heer Zandvliet: Dank u wel, voorzitter. Wij zitten ook even te stoeien met hoe dat er straks uit gaat zien. We schrijven het vergunningsproces, ik herken dit. Recent hebben ze bij ons een heel stukken wal weggehaald en nu kan ik mijn burens aankijken. Ik heb hele leuke burens, maar dat is niet helemaal de bedoeling. Toen werd ook gezegd: u had het kunnen zien in het gemeentehuis of kunnen lezen in de krant. Dus ik begrijp het probleem wat u ervaart of wat u hier aankaart. Ik zit alleen even te zoeken naar: hoe gaat het er dan uitzien, praktisch? Komt er dan een mannetje van de provincie langs in een jasje die zegt: we gaan wat doen? Hoe ziet u dat voor zich? Kunt u daar iets meer duiding over geven?

De voorzitter: De heer Schuinder.

De heer Schuinder: Dat is natuurlijk wel het lastige. Wij vragen ook het college om onderzoek te doen, om actiever te gaan informeren. Dus dat kan zijn dat het college uiteindelijk met een voorstel komt, dat ze zeggen: we gaan mannetjes sturen. Dan zijn we natuurlijk benieuwd wie dan en waarom dan? En hoe zien die mannetjes eruit en dergelijke? Of we doen het op een andere manier nog, of het is later... Volgens mij kan je van alles en nog wat daarin bedenken. Maar ik snap het probleem.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters heeft ook een vraag.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, we zijn wel benieuwd wat de reactie van het college is, omdat we dat inderdaad al eerder aan de orde hebben gehad en toen werd gezegd dat inderdaad vanuit het provinciaal dashboard werd dat toen genoemd, was het voorstel. Maar mijn concrete vraag, voorzitter, aan de indiener is: onder aandachtstreepje één hebt u staan dus alle grondeigenaren en aanwonenden van hun eigendom, wat effect zou kunnen hebben op hun eigendom. Dan betreft het niet aanwonenden, zoals dit geformuleerd staat. Dus dat is wel een worsteling die wij hebben met de formulering onder uw eerste aandachtstreepje. Want als we die letterlijk nemen, dan betreft het alleen degene die dat eigendom heeft en niet degene die aanwonende is. Dus toch wel het verzoek aan de indiener om daar nog even goed naar te kijken, want dat is wel wat bij ons tot enige verwarring heeft geleid.

De voorzitter: De heer Schuinder.

De heer Schuinder: Het gaat om dat zinnetje, wat effect zou kunnen hebben op hún eigendom. En dat betreft het eigendom in dit geval van de aanwonenden en het eigendom van wie de grond is. Dat bedoelt u.

Mevrouw Kleine Deters: Mogelijke suggestie om het dan tussen haakjes daarachter te zetten, want nu lijkt het of het alleen om het eigendom gaat van het perceel die de vergunningswijziging aanvraagt.

De heer Schuinder: Oh zo. Als dat de verduidelijking is waardoor u misschien boven aan het rijtje erbij zou kunnen, is dat misschien wel heel erg mooi.

De voorzitter: Dat klinkt weer heel pragmatisch. Dank u wel, de heer Schuinder. Zijn er nog meer verduidelijkende vragen? De heer Vorenkamp.

De heer Vorenkamp: Ik ben mede-indiener, voorzitter, met genoeg, maar ik heb toch een... Naar aanleiding van wat u gezegd heeft of wat de BBB gezegd heeft, heb ik toch een verduidelijkende vraag. Want ik heb het opgevat, deze motie, als we gaan de eigenaren en de gebruikers van gronden van in het gebied, die gaan we actief informeren door middel van een brief. We sturen ze een brief om ze op de hoogte te stellen van de plannen. Zo heb ik het opgevat. Dat is ook zoals het bedoeld is door GS in het verleden. Want GS heeft al eerder een toezegging gedaan in deze. Dit is in feite een motie op een mondelinge toezegging van GS uit het verleden.

De voorzitter: De heer Schuinder.

De heer Schuinder: We hebben nu met deze motie verzorgd dat GS een onderzoek gaat doen naar actiever informeren. Ik vermoed, maar dat weet ik niet, ze zullen niet een mannetje gaan sturen, gok ik, of een autootje. Ik vermoed dat dat eerder inderdaad een brief zal gaan worden. Dus wie weet hebt u de uitkomst al voorspeld.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Schuinder. Mag ik gedeputeerde Van Dijk uitnodigen achter het spreekgestoelte om het antwoord van het college te laten horen?

Gedeputeerde Van Dijk: Jazeker, voorzitter en ik ben er al. Voorzitter, de provincie doet op dit moment al meer dan de wet voorschrijft. De publicatie in de huis-aan-huisbladen is een extra service richting de burgers. En de laatste jaren zijn wij begonnen om via sociale media aandacht te vragen voor de beleidsstukken die momenteel ter inzage liggen, omdat wij ons bewust zijn dat niet iedereen de huis-aan-huisbladen ontvangt. Het aanschrijven van alle eigenaren of belanghebbenden is echt een onbegonnen zaak. Afhankelijk van het beleidsstuk gaat het om 1000 tot 100.000 belanghebbenden. En daarnaast heeft de burger ook een eigen verantwoordelijkheid om op de hoogte te zijn van relevante beleidsstukken. Laat onverlet dat wij onze dienstverlening richting de burgers wel zeker optimaal moeten inrichten. En gezien het feit dat u ons vraagt om te onderzoeken of het mogelijk is om actiever te informeren, dat vinden wij prima. Dus laten wij dit oordeel Staten.

De voorzitter: Dank u wel. Even kijken, de heer Brandsema maar heeft een vraag aan de gedeputeerde. Want ik zag dat u uw hand op stak.

De heer Brandsema: Ja, omdat ik de motie bekijk die gemaild is. Of is er inmiddels een gewijzigde motie? Oké, en die vraagt om een onderzoek en niet... Oh, oké.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, mogen we dan de gewijzigde motie ook ontvangen?

De voorzitter: Oké. Ik heb begrepen dat de gewijzigde motie nu op het SIS gaat. Of staat het al op het SIS? Even kijken. De heer Pormes, heeft die zijn hand opgestoken?

De heer Pormes: Ja. Voorzitter, ik heb ook een vraag aan de gedeputeerde. Want hij zegt oordeel Staten. En dat betekent dat hij akkoord gaat met de actieve informatieplicht, althans onderzoek daarvoor. Mijn vraag is: u heeft eerder op onze schriftelijke vragen met betrekking tot actieve informatieplicht naar Provinciale Staten, en dat is wettelijk geregeld, daarvan heeft u gezegd: ja, maar luister.

Toen ging het over ecologisch advies aan ons. Toen heeft u gezegd: dat zijn openbare stukken en als het gaat over openbare stukken, dan hoeven wij u daarover niet te informeren. Hier gaat het om uitsluitend openbare stukken naar bewoners. Dat is niet wettelijk geregeld en daarvoor zegt u: oordeel Staten. Dus het is van twee één. Of u zegt dat geldt ook voor Provinciale Staten. Dat betekent ook openbare stukken gaan rechtstreeks naar u in verband met de informatieplicht, actieve informatieplicht wat wettelijk is geregeld.

De voorzitter: De gedeputeerde kan hierop reageren, denk ik.

Gedeputeerde Van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Maar daar heeft de heer Pormes gelijk in. Ik heb het net ook aangegeven. Er is ook een plicht om zelf je informatie te vergaren. Dat gaf ik net ook aan in mijn bijdrage. Maar de indieners verzoeken het college onderzoek te doen naar het actiever informeren. Dat zou bijvoorbeeld kunnen via de digitale snelweg of... En dat wil ik met alle liefde doen. Ik wil dat best onderzoeken wat er nog méér kan in de richting van partijen die iets te maken hebben met eigendommen en burens, et cetera. et cetera. Dus daarom heb ik gezegd: oordeel Staten. Niet op basis van is de informatie in de wel of niet openbaar maar op basis van het onderzoek dat wordt voorgesteld. En dat wil ik met alle liefde doen. Vandaar oordeel Staten.

De voorzitter: Dames en heren, ik kijk de kring rond. Kunnen wij gaan stemmen over deze motie vreemd aan de orde van de dag? Want deze motie staat op het SIS. Ik zie knikkende gezichten. Mag ik de motie op het scherm? De stemming op het scherm. De motie aan de orde van de dag over informatieplicht met betrekking tot functieveranderingen.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters vraagt het woord.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, ik heb de indiener gevraagd om onder het eerste aandachtsstreepje dan helder te hebben dat het niet over een eigendom twee keer van dezelfde gaat. Mag ik dan nu concluderen dat in de gewijzigde motie dat nog toegevoegd wordt? Bij het ene eigendom de eigenaar en bij de andere aanwonenden.

De heer Schuinder: Wat mij betreft kan dat dat ertussen, erbij.

De voorzitter: Maar dan moeten we het even glashelder hebben. We moeten nu echt de tekst glashelder hebben, want we kunnen niet zomaar over een motie gaan stemmen waar we even wat woorden tussen frutten. Sorry dit zijn geen parlementaire woorden. [gelach] Dus mag ik dan een tekstvoorstel, want dan gaat onze griffie dat meteen veranderen. Komt die weer op het SIS en dan gaan we daarover stemmen. Even netjes en ordentelijk. Ik schors onze vergadering wederom tot 17:26.

De voorzitter: Dames en heren, leden van de Staten, leden van het college, ik wil graag onze vergadering heropenen. Zou de heer Vorenkamp de aandacht niet meer willen afleiden van ons college? Heel fijn. [bel wordt gerinkeld] Kijk, daar gaat de bel al. Zo kan iedereen gewoon weer naar zijn plek en kunnen wij de gewijzigde motie in stemming gaan brengen. Ik kijk nog één keer onze Statenzaal rond. Zijn er nog aanvullende vragen, kwesties, ingewikkeldheden? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. En we gaan stemmen over de motie vreemd aan de orde van de dag van de BBB cum suis over de informatieplicht met betrekking tot functieveranderingen in het (buiten)gebied. ... Op stuk nummer 13. Voor deze motie hebben gestemd 36 leden, daartegen zes, zodat deze motie is aangevaard. Dank u wel.

N. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Onderzoek begeleiding sportevenementen

De voorzitter: Dan gaan we nu naar agendapunt N van Nicolaas en daar zien we de motie vreemd aan de orde van de dag van BBB cum suis over onderzoeken begeleiding sportevenementen. En ik zou de heer Jansen van de BBB-fractie willen vragen om de motie in te dienen. U moet hem wel meenemen, want anders maakt hij geen deel uit van de beraadslaging. Heel goed, ga uw gang. Ga uw gang.

De heer Jansen: Dank u, voorzitter. Wij als BBB, Sterk Lokaal Drenthe en VVD maken ons zorgen over de berichtgeving van de stop op begeleiding van politie tijdens wielerevenementen. Het niet meer begeleiden van bijvoorbeeld wielkoersen is cruciaal voor wielerevenementen. Wij vinden als fracties dat dit een negatief effect heeft op de recreatie en de sportsector. Het wegvallen van evenementen is een teruggang voor de sociale, mentale en fysieke welzijn van de inwoners van Drenthe. Ook de veiligheid van sporters, sportliefhebbers en omwonenden kunnen zo niet gewaarborgd worden. Wij verzoeken daarom het college ook in gesprek te gaan met de politie Noord-Nederland en de Veiligheidsregio Drenthe over hoe de begeleiding wel in te vullen is. Na het gesprek met politie Noord-Nederland en de Veiligheidsregio Drenthe een terugkoppeling te geven naar de Provinciale Staten met een plan van aanpak hoe de begeleiding van evenementen te gaan realiseren.

De voorzitter: Dank u. Er is een vraag voor de heer Jansen van de heer Brandsema. De heer Brandsema. Eigenlijk vanaf de plek hadden we gezegd.

De heer Brandsema: Ik sta er nu toch al, sorry, sorry. Ga maar lekker op je plek zitten, sorry. En dan ben ik ook een tut. Huplakee. Ik geef met liefde het woord aan de heer Brandsema.

De heer Brandsema: Dank, voorzitter. Nu durf ik ook veel meer als ik wat comfortabeler op mijn eigen plek zit. Voorzitter, mijn fractie riep het wel de vraag op bij het verzoek bij deze motie of de indieners ook bekend zijn met het feit dat vanuit ministeries al onderzoek gedaan wordt. Er is een bureau gevraagd onderzoek te doen. Dat loopt nu. Dus zou de indiener, in dit geval de BBB-voorzitter, niet die resultaten van het onderzoek af willen wachten, in plaats van nu een soort van wellicht te dubbel te gaan doen? Ook separaat nog weer college te gaan vragen in gesprek te gaan als we ook af kunnen wachten wat er uit het onderzoek komt?

De voorzitter: Ik zie nog meer vragen, maar we gaan eerst even dit antwoord afwachten. De heer Jansen.

De voorzitter: Dank u, voorzitter. Terechte vraag. Wij hopen dat het college dit dan ook meeneemt in de behandeling van deze motie, het onderzoek.

De voorzitter: De heer Brandsema nog in tweede instantie.

De heer Brandsema: Nee, dan is dat voldoende helder.

De voorzitter: De heer Zandvliet, SP-fractie.

De heer Zandvliet: Dank u wel, voorzitter. En wellicht is het ook meer een vraag aan de gedeputeerde dan aan de indiener. Want dat onderzoek is voortgekomen uit een motie uit 2021 van de VVD, van de SP, een aangenomen motie. Er is een pilot geweest, dus wellicht zijn die onderzoeksresultaten bekend. Ik verwacht niet bij u als indiener. Maar misschien kent u die resultaten. Of onze gedeputeerde. Een kunnen die meegewogen worden in de uitvoering van deze motie. Daar was ik nog even benieuwd naar.

De voorzitter: Er was al een antwoord in die trant van de heer Jansen, dus ik denk dat het dan handig is als er nog meer vragen zijn over dat onderzoek, om even het antwoord van de heer Jumelet af te wachten. De heer Puper, had u nog over het onderzoek of nog iets anders?

De heer Puper: Nee, iets anders, voorzitter. Ik ga ervanuit dat de indieners daar zeker over nagedacht hebben. Maar op het moment dat je een opdracht geeft tot een onderzoek en je stuurt iemand op pad, dan moet je ook bereid zijn om de uitkomsten daarvan serieus mee te nemen. En de uitkomst zal waarschijnlijk zijn, dat is een aannahme van mij, dat er veel mogelijk is indien de portemonnee getrokken wordt. Dus ik stel de vraag dan ook even aan de indieners. In hoeverre zijn jullie bereid om de portemonnee te trekken? Want dat is heel legitiem, lijkt mij.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: We weten de uitkomst nog niet, dus dat is even afwachten wat eruit komt.

De voorzitter: De heer Puper.

De heer Puper: Ik vind dit... U gaat over uw eigen antwoord, maar dat is natuurlijk wel veel te makkelijk. Bent u bereid, zal ik het anders stellen. Bent u bereid als er inderdaad blijkt dat er geld naartoe moet, laten we € 1 miljoen zeggen. Is de BBB dan bereid om daar € 1 miljoen in te investeren?

De heer Jansen: Ligt aan het advies.

De voorzitter: Even kijken, mevrouw Kleine Deters had ook een vraag aan de heer Jansen.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, toch ook misschien een beetje in het verlengde van wat de heer Brandsema aangaf. Er vindt nu al een verschuiving plaats, dat een aantal bevoegdheden overgedragen zijn aan de verkeersregelaars, juist vanwege de krapte van inzet. Maar wij hebben hier nog naar gekeken en zou de heer Jansen ons buiten de Ronde van Drenthe, want dat is voor ons een bekend evenement waar dit gevraagd wordt, zijn er dan nog andere evenementen waar dit van toepassing is? Want dat is eigenlijk de enige die wij kunnen bedenken. En als dat zo is dat het alleen de Ronde van Drenthe is, waarom wordt die dan niet specifiek genoemd?

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Het is natuurlijk veel meer, maar als je kijkt naar de VAM-berg, hoe die ontwikkeld is, volgens mij moeten we daar gewoon in gaan promoten.

De voorzitter: Mevrouw Kleine Deters in tweede instantie.

Mevrouw Kleine Deters: Voorzitter, toch nogmaals dezelfde vraag, want bijvoorbeeld ook De Gouden Pijl. Er zijn zoveel andere evenementen. Maar daar is die politie-inzet niet gevraagd. Ook de VAM-berg fietsen is de politie niet gevraagd, omdat er allemaal afgesloten rondes en dergelijke zijn. Dus voor zover ons bekend betreft het alleen de Ronde van Drenthe. Bent u dat met ons eens? Ja of nee?

De heer Jansen: Nee.

De voorzitter: De heer Jansen. De heer Jansen zei nee.

De heer Jansen: Nee.

De voorzitter: De heer Pormes.

De heer Pormes: Dank u wel, voorzitter. Ik heb wel een vraag. Vorig jaar maart 2023 heeft de nationale politie al hetzelfde besluit genomen. En volgens mij komt daaruit voort dat men toen heeft gezegd: we gaan nog een nader onderzoek doen. Ik zou u willen verzoeken om de motie aan te houden. Ook met betrekking tot datgene wat u vraagt, is het een beetje vreemd, omdat het besluit van de politie ook is ondersteund door burgemeesters en de hoofdofficier van justitie. Het tweede punt, de reden waartoe men heeft besloten, heeft te maken met een gebrek aan capaciteit. Dan kom ik weer terug op de vraag van de Partij van de Arbeid. Als u vindt dat er een oplossing moet komen, dan moet u komen met een oplossing waardoor de capaciteit wordt verbeterd en verhoogd. En dan moet u geld uittrekken. En een derde, tot slot, voorzitter. Er is een is een... U moet wel weten, want u gaat over die wielerevenementen, maar ik heb daar ook even naar gekeken. Waar het om gaat is de motoragenten zijn C1 en C2. En nu heeft de nationale politie gezegd van luister, de ene mag het werk van de andere niet doen en dat andere wat juist wordt ingezet bij de wielerevenementen, daar is gewoon een gebrek aan capaciteit. Dus ik zou u toch dringend willen verzoeken aan te houden, wacht het onderzoek af en doe uw best om naar meer gegevens te zoeken.

De voorzitter: Kunt u de formulering van de vraag in het vervolg ietsje korter doen? Ja, dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Volgens mij zijn dit vragen aan de gedeputeerde, dacht ik.

De voorzitter: De heer Pormes nog in tweede instantie.

De heer Pormes: Laat ik het kort formuleren: bent u bekend met datgene wat ik net heb gezegd?

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Ja.

De voorzitter: Helder. Zijn er nog meer vragen aan de heer Jansen? Zo niet, dan gaan we naar de gedeputeerde. Even kijken. Ik zie de heer Van Dekken. De heer Van Dekken.

De heer Van Dekken: Voorzitter, ik heb twee korte vragen. Volgens mij wordt bij de constatering bedoeld dat het te betreuren is dat die motorbegeleiding nou juist weg valt. Dus dat is een eerste korte opmerking. Want ik denk dat we het allemaal met elkaar eens kunnen zijn dat die begeleiding, goede, veilige begeleiding van die wielerevenementen, dat dat van groot belang is. Maar de vraag die ik heb in de richting van mijn collega is of het ook niet op een andere manier zou kunnen worden geregeld? Bijvoorbeeld door motorrijders van Traffic Support Nederland. Moet dat nou per definitie de politie Noord-Nederland zijn, vroeg ik me nog even af.

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Nee, als er andere alternatieven... Volgens mij vragen we dat ook keurig in de motie. Als er andere alternatieven zijn, dan zijn die welkom.

De voorzitter: Helder. De heer Van Dekken niet meer in de tweede instantie? Oké. Dank u wel, de heer Jansen. Ik kijk naar de heer Jumelet van de zijde van het college, onze sportgedeputeerde. En de motie is ingediend en maakt deel uit van de beraadslaging.

Gedeputeerde Jumelet: Dank u wel, voorzitter. Mooi dat de indieners de positieve impact van sport-evenementen onderkennen. Dat is altijd goed. Dat doet ons college ook, namelijk. En even in zijn algemeenheid, de politie-inzet speelt natuurlijk al even wat langer en heeft dan inmiddels ook aandacht van VDG Sport, Verenigde Drentse Gemeenten, waar wij ook in meedoen als provincie. En ik kan u zeggen dat medio april hierover een overleg is met verschillende gemeenten. Ook via dit overlegorgaan. En in dat overleg is ook de bedoeling om af te stemmen hoe de contacten met de politie worden vormgegeven. En het is denk ik goed om u daarvan kenbaar te maken. Dat gebeurt dus, in deze maand ook al gaan we met elkaar ook daarover spreken. Bovendien, en daar duiden een aantal van u op, voorzitter, is de wielersport in zijn algemeenheid in afwachting van de uitkomsten van een onderzoek dat in opdracht van het ministerie wordt uitgevoerd op dit moment. En de uitkomsten hiervan, is mij verteld, worden deze zomer verwacht. Ik hoorde net een aantal mensen ook noemen een onderzoek dat al langer geleden zou zijn ingezet, maar mij is verteld dat de uitkomsten rond deze zomer worden verwacht. En na de zomer verwachten we dan ook duidelijkheid te kunnen geven omtrent de mogelijkheden voor de wielerkalender van 2025. Dus voor het nieuwe jaar. Kortom kan ik u zeggen namens het college, dat dit onderwerp onze volle aandacht heeft. En dan even de motie. Daar zitten natuurlijk een aantal zaken in, niet helemaal constaterende dat of overwegende dat. Maar zeker als het gaat om het dictum waarvan wij in ieder geval zeggen: we zijn met een deel gewoon bezig op dit moment samen met de gemeenten. En ik denk dat het goed is dat ook af te wachten in samenspraak ook met het ministerie, om te kijken wat dan de uitkomst is. We moeten ook kijken, misschien wel, naar alternatieven, want die Motards is inderdaad ook een manier om een deel van het probleem op te lossen zonder de druk op de politie-inzetten te willen verhogen. In ieder geval is daar denk ik een goede mix misschien wel mogelijk. En dat geldt voor een aantal rondes in onze provincie, maar natuurlijk zeker ook in rondes in het hele land. Voorzitter, het zou kunnen zijn dat de indieners dan misschien zeggen: dan hou ik hem aan. Want voor de zomer of net na de zomer zal er duidelijkheid komen over het onderzoek. Maar dat laat ik uiteraard aan de indieners over om daar een afweging in te maken. Ik kan u in ieder geval toezeggen dat wat ons betreft we na de zomer duidelijkheid verschaft krijgen vanuit het onderzoek. En hopelijk kunnen we ook vanuit het VDG-overleg, sport, ook u nog dingen meegeven. Misschien ook als het gaat om alternatieven. Voorzitter, wat ons betreft een reactie op deze motie.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Jumelet. Ik kan me voorstellen dat er even geschorst moet worden om na te gaan hoe nu verder met deze motie? Even kijken. Ik kijk naar de indieners, want er zijn drie indieners. De heer Schoenmaker steekt zijn hand op.

De heer Schoenmaker: Wij van Sportief Lokaal Drenthe [gelach] vinden de beantwoording van de gedeputeerde gewoon heel helder. Het probleem is bekend. Het gaat uiteindelijk ook over budget, maar ik weet ook dat er heel veel Motards meerijden met wielersporters die gewoon op vrijwillige basis dat doen. Alleen, het gaat er wel om dat je moet wel de bevoegdheid hebben om een koers te mogen begeleiden. Maar we hebben daarnet ook al even gesproken met de gedeputeerde. Het heeft de aandacht, ze zijn ermee bezig. En voor mevrouw Kleine Deters, het past in de provincie Drenthe van de wielerrondes, Dorpenomloop, Jeugdjour, Veenkoloniën. Allemaal wielersporters naast de Ronde van Drenthe die hier wel degelijk begeleiding nodig hebben. Dus het is breder dan alleen de Ronde van Drenthe. Maar wat ons betreft kunnen we hem aanhouden en brengen we hem nu niet in stemming.

De voorzitter: Ik kijk naar de heer Vianen, die knikt. Ik kijk naar de heer Jansen, die knikt. Dus dat betekent, dames en heren, dat de motie wordt aangenomen... Wordt aangehouden en dat we er niet

over hoeven te stemmen. En dat hij op enig moment hier weer terugkomt in, ik wou zeggen dit theater, maar ik bedoel natuurlijk deze Statenzaal. Goed zo.

O. Motie vreemd aan de orde van de dag 'Landbouwkundig gebruik pachtgronden provincie buiten NNN'

De voorzitter: Dan gaan we, let op, naar de laatste motie vreemd aan de orde van de dag en die gaat over landbouwkundig gebruik pachtgronden provincie buiten NNN. Eens even kijken. En die is van de zijde van de BBB en ik geef graag het woord aan de heer Vossebeld voor de indiening van de motie.

De heer Vossebeld: Dank u wel, voorzitter. In de vorige vergadering zijn we wat bot geweest over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de door Prolander uitgegeven gronden buiten NNN. Hierin stelden we dat zonder gewasbeschermingsmiddelen er waardevermindering plaatsvindt en het land een zooi wordt. Dat geldt natuurlijk alleen voor gangbare landbouw. Onze biologische boeren kunnen het land prima verzorgen zonder deze middelen. Maar wat nu gangbaar land is, kan niet zomaar verpacht worden aan biologische boeren. Dit kan niet door het arrest van Didam, maar ook niet door het feit dat eenjarige pachtcontracten er zijn en die zijn in strijd met het Skal-eisen waarin een overgangstermijn geldt van drie jaar. Bovendien zijn de opbrengsten uit biologisch geteelde akkerbouwproducten veel minder, waarbij dus niet de hogere biologische prijs berekend kan worden. De meeste gangbare boeren hebben niet de mogelijkheid om land, zeker goede akkerbouwgrond, vruchtbare akkerbouwgrond, bijvoorbeeld de Veenkoloniën, op een biologische wijze te bewerken. Vandaar dat wij de volgende motie indienen: Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen, constaterende dat de grondvoorraad van de provincie Drenthe groeiende is door het onzekere beleid en daardoor het 'vasthouden van gronden'; de beperkingen die door de provincie Drenthe op de gronden worden geplaatst het landbouwkundig gebruik beïnvloedt; éénjarige pacht in conflict met vruchtwisseling en duurzaam grondbeheer; voor de blijvende boeren stagnatie op de grondmarkt alsmede de kortduurende pacht geen stabiliteit biedt voor zijn bedrijfsvoering; ons signalen bereiken van gronden van de provincie die niet verpacht zijn of anderszins in gebruik zijn en dit met de wetenschap dat grond schaars is en niet wenselijk is. Overwegende dat het goed in gebruik houden van landbouwgrond van groot belang is voor de vruchtbaarheid van de bodem; er minder perspectief, door afwachtende houding op komend beleid, voor de blijvende boer geboden wordt. Verzoekt Gedeputeerde Staten na te gaan in hoeverre de opgelegde beperkingen bovenwettelijk zijn en deze bij een volgende pachtuitgifte bij gronden buiten NNN te verwijderen; actiever onderzoek te doen naar de status van de gronduitgifte middels pacht of verkoop en dit waar mogelijk goed te faciliteren voor gronden buiten NNN; onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor langdurige pacht met inachtneming van het Didam-arrest. En gaan over tot de orde van de dag. Dank u.

De voorzitter: Dank u, de heer Vossebeld. De motie is ingediend en maakt deel uit van de beraadslaging. Zijn er vragen aan de heer Vossebeld? Dat is niet het geval. Mag ik dan de heer Van Dijk namens het college vragen om te antwoorden en een advies te geven?

Gedeputeerde Van Dijk: Ja zeker, voorzitter. Voorzitter, wij verpachten de gronden voor één jaar, omdat... Wij verpachten de gronden voor één jaar, omdat wij die gronden in bezit hebben om de doelen in het Landelijk Gebied vanuit de PNP-opgaven te realiseren. In principe moeten wij dus vrij zijn om de gronden te kunnen ruilen of binnen het NNN in te richten. Alle provinciale gronden zijn in principe verpacht. Alleen voor de pilotgebieden, het Anlooërdiep en het Achterste Diep, is Prolander nu bezig met de toewijzing van de pacht. Naast pacht zijn er ook percelen in bruikleen uitgegeven aan bijvoorbeeld Staatsbosbeheer. Het kan zijn dat een bruiklenner om hun bekende redenen gronden nog niet hebben verpacht. En ook kennen we een aantal provinciale percelen met landschapselementen en indien we daar geen pachter voor kunnen vinden, dan voeren we daar zelf het beheer uit. Drenthe hanteert een

beperkt aantal randvoorwaarden om te mogen pachten en hiertegenover staat dan ook een lager pachttarief van € 800 per hectare. Prijspeil 2024. Er zijn twee voorschriften die bovenwettelijk zijn: uitsluiten van intensieve teelten met relatief hoog gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en teelten met een negatief effect op bodemstructuur. Organische stof, weinig beworteling, zware machines. De bodemkwaliteit en de waterkwaliteit is erbij gebaat dat deze teelten worden uitgesloten. En bij de pachtuitgifte is ervoor gekozen om onder andere de teelt van bloembollen lelies, aardbei, prei en asperges uit te sluiten. En het andere is: buiten het NNN mag geen glyfosaat gebruikt worden. Dat geldt natuurlijk ook trouwens binnen NNN voor de duidelijkheid. En uitsluitend naar afstemming met en na voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de provincie is onder voorwaarde een pleksgewijze behandeling met glyfosaat mogelijk. Deze bovenwettelijke voorschriften zijn in lijn met het door uw Staten vastgestelde beleidsdocument Strategie Bodem en Ondergrond uit december 2021. Alle geliberaliseerde contracten van de provincie worden ingeschreven bij de grondkamer. Deze doet geen toets op de pachtprijs, want het is immers een geliberaliseerde overeenkomst, maar zij toetst wel op de redelijkheid van de gestelde agrarische beperkingen die worden overeengekomen in de overeenkomst. En de grondkamer heeft geoordeeld dat de overeenkomsten die de provincie hanteert redelijk zijn en binnen de gestelde kaders. De gedachte voor langer durende pacht is wel degelijk interessant. Want tot voor kort bood de wet te weinig waarborgen om de beschikbaarheid van grond voor ruilingen, inrichting of gebiedsprocessen te garanderen bij meerjarige verpachting. Maar recente jurisprudentie van de centrale grondkamer biedt erin wel een opening en er wordt onderzocht welke kansen dit biedt. Maar dan blijft het wel tijdelijke pacht, omdat de grond gerelateerd is aan de opgave in het Landelijk Gebied. Voor een toekomstbestendige ontwikkeling van de landbouw, bijvoorbeeld extensiveren, kan meerjarige uitgifte van grond een instrument zijn om zekerheid te geven in de omschakeling van een bedrijf of om financiering te verkrijgen. Dat vraagt wel om een aanpassing van de werkwijze met het investeringskrediet. Nu is dit een revolverend krediet. Het uitgangspunt is dat gronden na drie tot vier jaar weer geruild of verkocht zijn en dat de verkoopopbrengst weer terugkomt in dat krediet. En bij langere uitgifte van gronden moet er dus iets geregeld worden voor langjarige investeringen. En wij willen de inzet van dit instrument zeker gaan onderzoeken. De provincie biedt alle gronden jaarlijks aan door middel van een openbare inschrijving via Prolander. En daarmee is aan de voorkant helder onder welke voorwaarde grond eventueel te gebruiken is. Het is aan iedere ondernemer om af te wegen of dit passend is in de bedrijfsvoering en om deel te nemen aan de inschrijving. Vanuit Prolander zijn ons geen signalen bekend dat inschrijvers de aangeboden ruilgronden onder deze voorwaarden niet in hun bedrijfsvoering kunnen opnemen. Er is en blijft veel animo voor het pachten van de beschikbare grondposities onder de huidige voorwaarden. Een vrij lange onderbouwing om uiteindelijk u mee te geven dat we dit graag oordeel Staten laten. Maar ik vond het wel belangrijk om u dit even mee te geven, want het zijn wel belangrijke kaders en randvoorwaarden.

De voorzitter: Helder. Zijn er vragen aan de gedeputeerde? Dat is niet het geval. Kunnen wij gaan stemmen over deze motie? Dat is wel het geval. Kunnen we de motie op het scherm krijgen? Voor deze motie hebben gestemd 19 leden, daartegen 23, zodat deze motie is verworpen.

P. Sluiting

De voorzitter: Dames en heren leden van de Staten, we zijn aan het eind gekomen van onze vergadering. Hulde aan u, want we lopen een beetje voor op het schema. En dat komt mede door het ordevoorstel van de zijde van mevrouw Niessink en haar medestanders. Ik denk dat dit wel een plezierige manier is om moties vreemd aan de orde van de dag af te doen, dus wellicht moeten we het daar in presidium verder over hebben, voorzitter van het presidium.

De heer Brouwer: Inspirerend dit.

De voorzitter: Mag ik u allen, mag ik u allen, mag ik u allen wel thuis wensen en de hoop en de verwachting uitspreken dat we elkaar natuurlijk snel weer hier terugzien Want het is altijd fijn om met u te verkeren. Dus dank u wel en een hele fijne avond. [applaus]